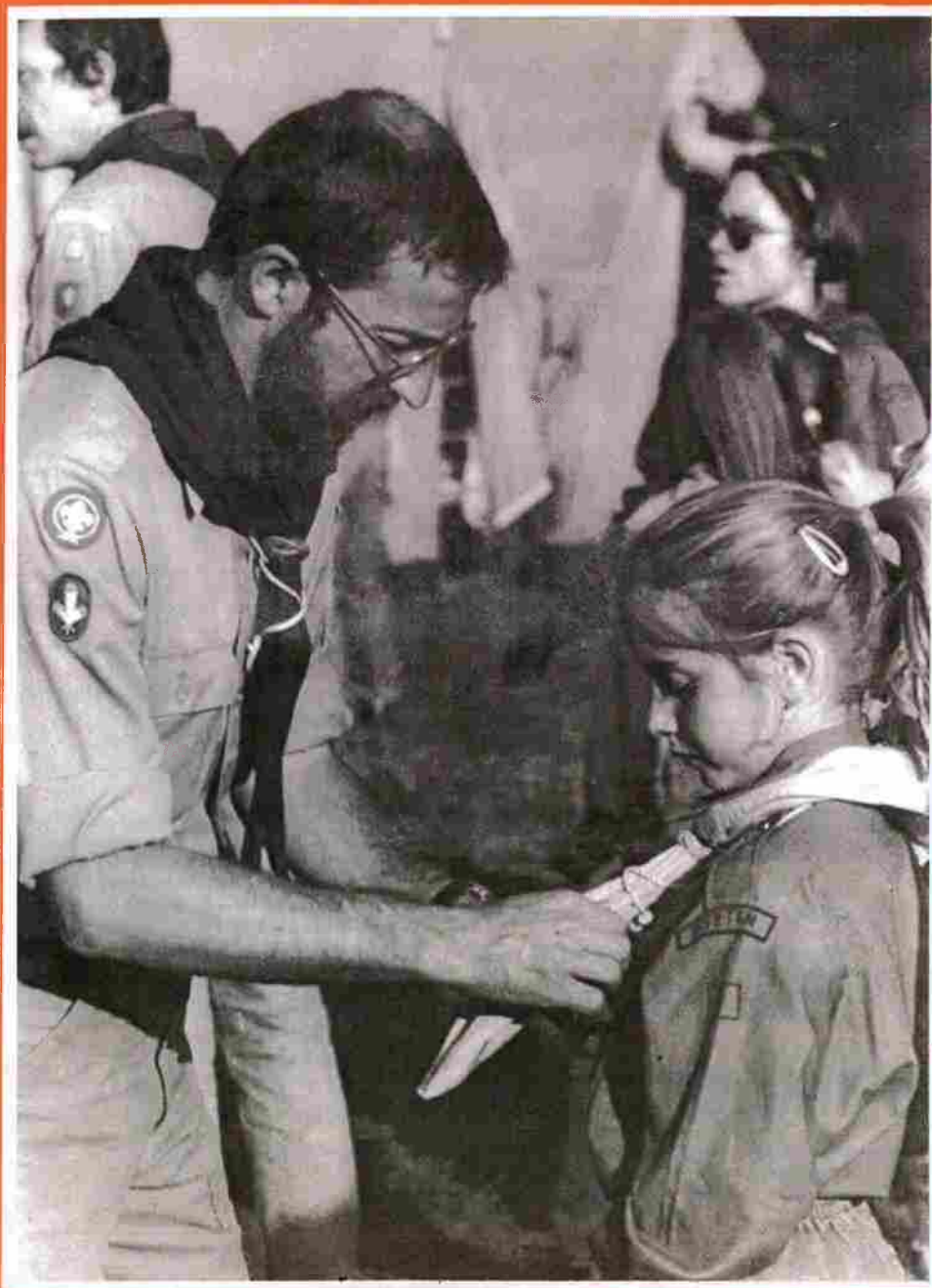

SKAUTING

ROČNÍK 32 ŘÍJEN 1993

2

Z OBSAHU:

JAMBOREE
MÍRU
1947 – 1993

str. 3 – 4

IYC V DÁNSKU
str. 7

INSPIROMAT
str. 8 – 9

OZVĚNY
TÁBORŮ
str. 15 – 17

SOS SARAJEVO
str. 22

Krátce od Vás pro Vás	2
Jamboree míru 1947 – 1993	3–4
Starosti starosty	5
Jaký bude Skaut – Junák 1994?	5
Vlčata a světlušky	6
Pro všední dny vlčat	
Jaký by měl být skauting v roce 2000?	6
R&R	7
International Youth Camp 93 v Dánsku	
Country bál	
Vůdcům a vůdkyním	8–9
Účme se skautsky myslet 2	
Malý test pro vůdce – V.	
Inspirovat	
Memoriál Karla Hynka Máchy	
Chlebník nafukovací	
Výpravy do přírody	
Proměnlivé programy	
Bylo nebylo...	10
Historická hájenka Orlovy u Lipnice patří skautům	10
Zelené deníky – příloha	11–14
Ozvěny táborů	15–17
Tábory – co potěší, co otráví	
Slzy našeho vůdce	
Oldskautské putování	
Jak jsme potlačili táborovou vzpouru	
Mezitáborové setkání	
Expedice Norsko 1993	
Diskuse – Názory – Kritika	18
Vlastní názor?	
Jak zkoušet?	
Bratr Elmar už nepřijede...	19
Nové knihy	20–21
Skautské prameny	
Úsvit českého junáctví	
Otevíráme archivy	21
„Budou žít!“ a „SOS Sarajevo“	22
Z uprchlických táborů na tábory skautské	22
Zprávy a inzerce	23

PŘÍLOHA: Duchovní rozměr ve skautské výchově

Fotografie na obálce: Vladimír Vévoda (1. strana)
Anna Cuhrová (4. strana)

NOVÉ TELEFONNÍ ČÍSLO REDAKCE OD 14. 10. 1993 JE 241 02 268

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
vydává Junácká edice pro Junák a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava – Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Zdeněk Hájek	Jaroslava Pešková
Milan Husák	Tomáš Řehák
Nora Janotová	Vlasta Šebestová
Vladimír Kopřiva	Ondřej Vanke
Iva Macková	Jiří Zachariáš
Michal Neděla	Jiří Zajíc

Adresa redakce:
Skauting, Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1
Cena výtisku pro předplatitele 9,60 Kč
Předplatné na celý rok včetně poštovního 105,- Kč
Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt – Střední Čechy v Praze, č.j. P/Fiš-1865/1992
Zaslané rukopisy, kresby a fotografie se archivují a vracejí
se na vyžádání odesílatele.
Uzávěrka 2. čísla byla 20. 9. 93
Termín pro odevzdání příspěvků do 4. čísla: 1. 11. 93
Uzávěrka 3. čísla: 4. 10. 1993

BUDE...

III. Setkání skautských sběratelů

Letošní setkání se koná v sobotu 6. listopadu v menze vysoké školy ekonomické v Praze v Italské ulici (nad Hlavním nádražím, mezi bílým domem odborů a Riegrovými sady). Od Bulhara se projde pod viaduktem a hned první ulici vpravo do kopce, několik metrů nad stanicí autobusu 135. Menza je nad školou. Začátek v 9 hodin.

Setkání je letos posunuto až na začátek listopadu, protože bude spojeno se 75. výročí Pošty českých skautů. K tomuto výročí je připraveno vydání oficiální dopisnice, s přitiskem Českou poštou, příležitostně poštovní razítko, odznak a pohlednice. Navíc pak výstava v Poštovním muzeu v ulici Nové Mlýny 2, Praha 1, na které budou vystaveny jak materiály muzea, tak našeho odboru pro skautské sběratelství. Výstava bude probíhat celý týden.

Naše nedávná výprava do Vídně byla úspěšná a tak lze předpokládat odezvu v podobě návštěvy rakouských sběratelů u nás. Ze příjezdu též bratři ze Slovenska je samozřejmé.

Nezapomeňte si tedy označit toto datum v kalendáři a odkládat jiné akce v tomto dni. Přijďte s krosnou plnou výměnného materiálu a duší plnou radostného očekávání ze shledání se bratry a sestrami z celé republiky i zahraničí.

Za odbor skautského sběratelství – Windy

Na akademii PĚTATŘICÍTKA 93 do divadla U Saleziánů, Kobyliské nám. 1, Praha 8, 27. 11. od 14 – 18 hod. zve Středisko Jaroslava Rady. Přihlášky k vystoupení prosíme do 19. 11. na tel. 855 11 27 nebo na adresu Irena a Karel Skáloví, Toruňská 329/4, 181 00 Praha 8.

Zváz skautov maďarskej národnosti na Slovensku usporiada v dňoch 6. 11. 1993 až 24. 11. 1993 výstavu skautských zberateľov v priestoroch Skautského domu na ulici 1. mája 6 v Dunajskej Strede. Okrem tuzemských skautov tam budú vystavovať i zahraniční, medzi ktorými budú i jedni z najväčších ako sú France Benuci a Jerry da Silva Mats.

Z REDAKCE...

Anketu Skautingu nám zaslalo 75 čtenářů ze 4869, z toho 73 včas.

Vylosování byli: Pavel Michálek, Vyškov
Josef Vaňous
Dlouhá Třebová
Stanislav Zemen, Praha – Letňany

a zasíláme jim knihu Úsvit českého junáctví. Všem, kteří nám odpověděli, děkujeme.

Výsledky ankety zveřejníme v nejbližší době.

red.

Vážení příspěvatelé,

dovoluujeme si vás požádat abyste při psaní svých článků, zpráv a dalších příspěvků k otištění dodržovali rukopisnou normu, tj. 30 řádek strojopisu po 60 úhovech na stránce A4. Pokud nám své příspěvky píšete na počítači, ušetřte nám práci s přepisováním, pokud nám pošlete disketu (hladký text – T602, ASCII; nedělit slova), kterou vám co nejdříve vrátíme.

Děkujeme

TERMÍNY PRO ZASÍLÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ DO 32. ročníku SKAUTINGU

číslo	4	5	6	7
měsíc	prosinec	leden	únor	březen
datum	1. 11.	22. 11.	27. 12.	24. 1.

číslo	8	9	10
měsíc	duben	květen	červen
datum	28. 2.	28. 3.	25. 4.

„Obnovme Gilwellský kruh!“

V sobotu 28. srpna 1993 se odehrála událost, v našem skautingu dost neobvyklá – po 46 letech se v Hradci Králové setkala na meetingu „Obnovme Gilwellský kruh!“ 93 účastníků Jamboree Francie 1947 ze 188 žijících, jejichž adresy se podařilo zjistit.

JAMBOREE MÍRU 1947 – 1993

Jamboree... každému z nás utkvěly v paměti jiné zážitky. Stará škola na Pohořelci – Hládkové s denním rozcvičkovým během na Strahovský stadion, slavnostní pochod před odjezdem rozjásanou Prahou, přečpané staříčké osobní vagony, řítící se za elektrickými lokomotivami po německých a francouzských tratích, chudické lístkové potravinové přiděly a hlavně – chlapecké nadšení a obrovská zvědavost na Francii a desetitisíce skautů z desítek dalších zemí.

Po 46 letech se sešli proto, aby zde obnovili stará přátelství a pomohli podle svých sil našemu skautingu. Akce vznikla úplně impulzivně jako nápad několika bývalých účastníků, kteří se potkali a proměnila se v malou lavinu skautské iniciativy a obětavosti. Skautský dík patří zejména bráškům z Hradce, bez jejichž nadšení a obětavosti by se těžko uskutečnila. K nim se přidali skauti z celé republiky i ze zahraničí, a tak po skoro dvouleté přípravě se podařilo skoro nemožné – zjistit nynější adresy 188 účastníků a asi 60 zemřelých bratrů. Zajistit finanční prostředky a zásluhou hradeckých skautů ideální místo pro setkání – Skautský domov v Hradci Králové-Kukle-nách.

Slavnostní pochod Prahou před odjezdem

Po přejetí francouzských hranic nás zastavila vlna skautského bratrství – na každé stanici, kde jsme zastavili, kordony skautů a skautek, které nám v polohladově Francii nabízely jídlo a kávu. Potom obrovská pláň bývalého vojenského cvičiště, pokrytá pískem a porostlá piniemi, hemžící se desetitisíci skautů v nejexotičtějších krojích – naši sousedé Američani se svými Indiány a perfektním vybavením, veselí Švýcaři s malinkými čepičkami, ležérní Francouzi v pomačkaných skautských kloboucích trochu kožení Angličané, Skoti v sukních, černoši, Indové, Skandinávci...

A to zvláštní jídlo – americké UNRRA Rations, prstencové kukuřičné francouzské chleby, které se nosily navlečené na tyči, krabice hroznů, anglická nechutná porridge a plechové kyblíky řepné marmelády. Ale hlad jsme neměli – Francouzi nám dávali to nejlepší z toho mála, co sami měli.

Skautský domov se pod vedením br. Kryšpína-Kryší proměnil v malé Moisson – skauti vytvořili překrásný táborový kruh se šestihrannou pagodou, vztyčili mohutný totem se symbolem Jamboree a směrovkami všech bývalých Jamboree i budoucího v holandském Drontenu, postavili veliký vojenský „hangár“ pro případ špatného počasí, zřídili rozsáhlé parkoviště a po celém Hradci se objevily směrovky k místu setkání i krojované informační hlídky. Ve „skautáku“ vyrostl kinosál, dispečink, recepce, táborový rozhlas, útulná kavárnička, příjem bufetový vůz a rozložily se prodejny příležitostných odznaků a pohlednic, skautských potřeb i literatury. A zdraví účastníků bedlivě střežil br. MUDr. Zvolánek.

Za dva–tři dny z nás byla jedna velká, padesátitisícová skautská rodina a „čenž, čenž, čenž“ (change) – vyměň cokoliiv za

Nástup vůdců na Wilsonově nádraží před odjezdem, br. Plajner a br. Průcha

cokoli cizího – odznak, košili, baterku, čepici, skotskou sukni, skautský nůž... Čechoslováci měli sice přísně zakázáno vyměřovat cokoliiv z vycházkové výstroje, zejména o naše nové, masivní slibáky s českým lvem byl obrovský zájem, ale znáte to... Nakonec vedení výpravy nejvíc „potěšil“ vodácký oddíl, který si s francouzskými vodáky korporativně vyměnil své modré lodičky za francouzské bílé placaté námořnické čepice a v plné parádě v nich pak nastoupil.

Komfortní a dokonce levné ubytování se snídaněmi poskytl internát stavebního učiliště na Vocolově ulici, dobré a rychlé stravování nedaleké restaurace „U Zelinků“. K dokonalé představě krásných dnů v Moisson chyběl už jenom ten vláček z Maginotovy linie, věnce žlutého kukuřičného chleba, navlečené na skautských holích a neustále se opakující nabídka „Čenž, čenž!“

Páteční večer proběhl v nádherné atmosféře díky obětavému kinooperátorovi br. Kohoutkovi promítnutím 7 kg autentických filmů z Moisson, které navodily tu správnou atmosféru. Vždyť je to trochu šok najednou vidět sám sebe po 46 letech na filmovém plátně!

Když jsem u těch oddílů: bylo jich celkem 14 + vedení. Tedy: Hradecká a Salesiánská kapela, dva oddíly vodáků („čvachťá-

ci“), dva oddíly ze Slovenska a osm českých pěších oddílů („sušenky“). No a solidně obsazené vedení, z nichž nesmím opomenout velitele výpravy br. Karla Průchu, starostu br. Veleny Fanderlíka a br. náčelníka Rudolfa Plajnera. Vedení bylo solidně obsazené. Ani StB nelenilo do něj vpašovat svého agenta, který za rok své bratry dostával do kriminálu. Ale to už je zase jiná povídka, jak pravil Kipling. Jamboree uteklo jako voda. Padesát tisíc skautů si na závěr v Aréně podalo ruce v obřím Gilwellském kruhu a slíbilo si věčné bratrství. A pak – adieu!

V sobotu od osmi hodin ráno se začalo parkoviště zaplnovat auty z celé republiky. Velitel setkání br. Mirek Hloušek zahájil akci slavnostním vztyčením vlajky za doprovodu hradecké skautské kapely, řízené od pradáva br. Joskou Brátem. V recepci br. Švábenský-Akela vítal brásky a návštěvníky jako na začátku běžící-

ho pásu – představení, předání informačního listu a evidenčního listku, registrace podle abecedy i zájezdového oddílu, požadavky na sborník, fotografie, nocleh, skautskou mši, exkurzi po Hradci Králové i po vlastních stopách do Vogéz, Moisson, Normandie i holandského Dron-tenu v příštím roce. A pak krásný tkaný odznak Jamboree u Standy Špinlera, ob-
jednávka noclehů a snídaní, příležitostné pohlednice, které vykouzlili Lubka Školoud a Standa Dlabal, konec skautské literatury... „Běžící pás“ končil v kruhu známých–neznámých tváří členů zájezdového oddílu, shromážděného v parku pod svým „historickým“ oddílovým číslem a to vše za různých tónů „Joska Brat Scout Melody Boys Brass Orchestra“.

Poslední večer v Aréně v Moissonu

jsme vyrazili do Darney, kde T. G. M. založil naše legie, do francouzských Lidic St. Dié, kde se o nás nesmílně oběť staraly francouzské skautky a nakonec po krátké zastávce ve Strasbourgu – domů!

Starosta Junáka Dr. Velen Fanderlík na Jamboree Míru ve Francii v rozhovoru s ředitelem Mezinárodní skautské kanceláře v Londýně Colonelem J. C. Wilsonem a československými skauty

Po překonání první vlny dojetí ze setkání s tolika dobrými kamarády téměř po padesáti letech a dobrém obědě „U Zelin-ků“ následovalo krátké slavnostní přivítání, při kterém byla uctěna památka vedení výpravy, bratří Veleny Fanderlíka, Rudolfa Plajnera a Karla Průchy. Potom se znovu bleskově naplnil kinosál, kde byl bouřlivě přivítán Mirko Janeček, vydavatel Kanadských listů, kde vydává i pravidelnou půlstránku O skautech. A znovu následovaly dvě hodiny filmů o Jamboree – jeden tehdy slavnostní přivítání, druhý byl oficiální zpravodajský film francouzské produkce – přerušované po celou dobu nadšenými výkřiky a potleskem.

Čekaly nás ještě dva dny běhání po památkách sluncem rozžhavené Paříže a výlet do chladné Normandie na pláž Utah a Omaha, kde jsme tábořili na troskách Atlantického valu a navštívili obří, vzorně udržované spojenecký hřbitov, potom přes Caen a Lisieux do starého, přátelského Nancy, kde nás skauti a skautky opět zaválili svoji pohostinností, pak nejrůznějšími autobusy do Domremy, rodiště Jeanne d'Arc, Neuchateau, lázní Vittel, kde zazářili opět naše hubdy, a do Epinalu, kde jsme spali ve vojenských hangárech na ostrově řeky Moselly a kde nám byla přisěná zima, zato výborné jídlo, až na ty ryby. Odtud

Rozloučení na Wilsonově nádraží bylo krátké. A tak jsi tady najednou stál zase s několika kamarády, tornou, skautskou holí, kusem chleba a krabičkou sardinek na cestu a hlavou plnou vzpomínek.

Skautská hradecká kapela dnes

Setkání vyvrcholilo slavnostním táborovým ohněm, jehož se zúčastnilo asi 250 návštěvníků. Dva absolventi Jiráskovy lesní školy jej slavnostně zapálili po indiánském způsobu třením dřev a potom byla přednesena poselství všech minulých Jamboree a báseň br. Pivoňky. Br.

Reimer, bývalý vůdce 13. zájezdového oddílu připravil krásný program. Po tradiční melodii „Červená se line záře...“ pozdravili účastníky hradecký skautský biskup Otec Otčenášek a nestor českého skautingu a jeho morální autorita, br. Milot Fanderlík. V rychlém sledu se střídaly melodie skautské kapely a projevy přítomných bratří a písně hradeckých skau-
tek.

Z daleké Virginie přijel Ivan Purman, z Holandska Radek Kučera, z Paříže Guy Adam a ze Slovenska Bedřich Schwab. Své pozdravy poslali Miloš Forman, br. Miltner-Jestřáb, br. Břicháček, br. Rubeš a mnoho dalších.

A pak nastala chvíle nejvážnější – táborový kruh ztichnul a skautským pozdravem jsme vzpomenuli při skautské večeři na ty, kteří mezi nás nepijdou již nikdy...

Strahov, Rosny, Arc de Triomphe, Grandcamp, Place Stanislas v Nancy, zelené Vogézy a trosky legionářského památníku v Darney, táborák na Moselle v Epinalu, náš přepelněný a přece tak útulný vláček... Je to všechno ještě vůbec pravda?

Když dozněla večerka, spojili všichni své ruce v obnoveném Gilwellském kruhu z Moisson a za tónů tradiční písně znovu potvrdili svá dávná přátelství, uzavřená před 46 roky v daleké Francii. Znovu potvrdili svoji věrnost skautským ideálům a připravenost pracovat podle svých sil pro český i světový skauting.

V neděli ráno se větší část ubytovaných zúčastnila skautské mše, po které nás hradeckí bráškové provedli po svém krásném městě.

*Jsme my ještě ti skautiči, kteří místo čen-
žování řezali dřevo u kuchyně v tropic-
kém vedru, do omrzení nacvičovali pořá-
dová na Strahově, jezdili do nekonečna
úzkokolejným vláčkem z Maginotovy linie
kolem táborů v Moisson?*

*Věřím, že jiskry toho všeho v nás ještě
doutnají.*

Nepatří ke skautským způsobům chválit vlastní akce. Ale musíme říct, že jsme dokázali, že v sobotu 28. srpna 1993 v Hradci Králové opět vyšlehy z doutna-jících uhlíků jasné plameny mezinárodního skautského bratrství.

Jan Švábenský-Akela

Starosti starosty

Starost, s ním bych se dneska chtěl svěřit, lze vyjádřit stručně, stačí na to čtyři písmena: T - I - S - K. Mám ovšem na mysli náš skautský tisk. **Oblíbeným heslem, které se často ozývá, je, že skauti nemají dost informací. Jenže časopisy, kde by je mohli získat - Skauting a jeho přílohu Junák hlásí ani magazin Skaut Junák si prostě nepředplatí.** Anebo, což je ještě horší, někteří se ještě chlubí, že je nečtou. Těžko říci, o co jim jde.

Junácká edice loni připravovala skautský měsíčník, jako náhradu za časopis Junák, který nakladatelství Mladá fronta muselo přestat vydávat, protože náklad poklesl tak, že si na sebe nevydělal. Odborníci tehdy pravili, že je to počin přímo kaskadérský (doslova). Pro slušné noviny a časopisy, z nichž necrčí krev a které nechtějí plnit své stránky jen zpěváků, planými senzácemi a násilím, prostě v naší zemi není doba - lidé je nekupují. Pro skautský časopis ovšem shora uvedené není ta pravá parketa. Skaut Junák přesto začal vycházet. **A teď jde o to, aby nám vydržel.**

Ozývají se námitky, že je drahý. Jsou to správné námitky, jenže drahé je všechno: papír, tiskárny, poštovné a ostatní, co souvisí s tiskem, ceny stále stoupají. Redakce se to alespoň snaží čtenářům vynahradiť **přílohami, které samy už větší část ceny vyrovnají. Kolik byste dnes například zaplatili třeba za osm pohlednic, které vyšly v nultém čísle, či za pexeso?**

Pro osmdesátitisícové hnutí by přece neměla být potíž udržet si svůj časopis. Tím spíše, že na to stačí asi tak patnáct tisíc předplatitelů...

U amerických skautů je odběr jejich časopisu Boys' life prostě povinnost. Vědí, že je něco jako síť, která také pomáhá držet celý svaz pohromadě. A přesně totéž by náš magazin měl být i pro nás. Kéž by se budoucnost Skauta-Junáka stala věcí všech skautek a skautů.

Jiří Navrátil, kráecno

JAKÝ BUDE SKAUT - JUNÁK 1994?

Vážení čtenáři,

po vydání nultého čísla Magazínu Skaut-Junák na sklonku minulého roku stála redakce časopisu i jeho vydavatel - Junácká edice - před zásadním rozhodnutím: pokusit se vydávat časopis, jehož náklad nedosáhl díky nízkému počtu předplatitelů ekonomicky únosnou hranici, nebo vrátit vybrané předplatné. Výsledkem byl kompromis - ročník o deseti číslech a omezeném počtu barevných stránek. Ročník, který mohl vyjít jen díky finanční dotaci Ústřední rady Junáka a Junácké edice.

V příloze 7. čísla najdete barevné pohlednice, které mají posloužit jako závazná objednávka Skauta-Junáka na rok 1994. Jsou to vlastně jakési „hlasovací lístky“. O tom, zda časopis bude či nebude vycházet, a v jaké podobě, totiž rozhodnete vy sami, na počtu vyplněných a odeslaných objednávek (a pochopitelně i zaplacených složenek na příslušnou částku) závisí osud příštího ročníku.

Jeho vzhled - poměr barevných a černobílých stránek, příloha apod. bude přímo úměrný finančním možnostem vydavatele, jehož jediným příjmem, ze kterého bude

hrazeno vydávání Skauta-Junáka, budou v příštím roce peníze z vašeho předplatného.

Pokud se počet předplatitelů bude pohybovat okolo 5 000 jako doposud, vyjde v roce 1994 deset čísel Magazínu Skaut-Junák, s barevnou obálkou a černobílými stranami uvnitř. Úměrně se vzrůstající sumou peněz shromážděných z předplatného bude přibývat barevných stránek a snad dojde i na přílohu, na níž jste si v tomto ročníku již zvykli. Časopis se tak stane velmi citlivým ekonomickým barometrem čtenářského zájmu. **Náklad každého magazínu bude odpovídat počtu předplatitelů.** Nebude již možné zpětně si objednávat vyšlá čísla (např. kdo si magazin objedná až v lednu, pošle nám celkem 9 x 16,80 Kč a obdrží až únorové číslo - viz objednávka uvnitř tohoto čísla).

Co můžete pro dobro věci udělat? Neváhejte a objednejte si už dnes příští ročník magazínu Skaut - Junák a pokuste se v okruhu svých přátel sehnat další předplatitele. Šanci máte nejpozději do 20. prosince 1993, kdy chceme odevzdat do tiskárny 1. číslo 37. ročníku.

*Milan Husák,
ředitel Junácké edice*

Magazín
SKAUT JUNÁK

VZKAZ PRO SLOVENSKÉ SESTRY A BRATRY
Magazín Skaut-Junák si lze objednat i na Slovensku! Číslo konta u Všeobecné úvěrové banky v Bratislavě (centrála) je
1038-12537-112/0200.

Částka ve Sk, složená na tento účet, musí odpovídat částce 168,- Kč při použití příslušného

ho přepočtového koeficientu vyjadřujícího směnný vztah mezi oběma měnami v den platby. Jako příklad uvádíme:
Kurs české koruny ve SR ze dne 17. 9. 1993
100 Kč Nákup Prodej
VÚB 115 125
(Všeobecná úvěrová banka)

Výpočet: $(168:100) \times 125 = 210$ (Sk)
Předplatitelé by tedy poukázali na příslušné konto VÚB dne 17. 9. 1993 částku 210 Sk. Pro ostatní dny platí obecně:
 $(168:100) \times \text{prodej Kč u VÚB v den platby.}$

Junácká edice

Jistě mi dáte za pravdu, že doprovázet vlčata na jejich stezce směrem ke skautskému věku je opravdové dobrodružství, občas i dřina: Hráti si s nimi, hledat pro ně příběhy, které upoutají pozornost a zlákat k napodobivé hře, lovit některé z vlčků...

Přijdou i chvíle radosti, když program vlčatům zachutná, ale tu se obvykle vkrade do myslí otázka: „Jak asi žijí ti moji zlatí kluci ve všední dny, mimo naše vycházky a schůzky?“

Pro všední dny vlčat

Pomoci může zelená stezka vlčat, jině zvaná po foglarovsku modrý život a dost možná, že má v různých oddílech ještě výstižnější názvy.

Znáte to a snad jste to jako kluci či děvčata taky zažili, to denní vyplňování okének za ranní cvičení, čisté zuby, denní dobrý skutek, večerní mytí. Vlčata, zvláště ta nejmladší, to obvykle baví, ale...

Právě to ale slyším často při rozhovorech s mladými vůdci. „Ale vždyť je to formální, stejně to skoro všichni vybarví za týden zpátky, než jdou na schůzku.“ Možná je to pravda, ale cenné může být pro začátek i to jedno zamyšlení týdně, když třeba chybí to každodenní.

Aby se právě tyto stezky nestaly formalitou a nezmysly ze života, nabízíme svých pár poznámek. Domnívám se totiž, že jejich vedení ve vlčáckém zápisníku má své místo a v systému naší práce i svou hodnotu.

Jistě nestačí jen mrknout na začátku schůzky na vybarvená okénka, ale bude dobře aspoň čas od času se zelenou stezkou pracovat. Osvědčilo se také obměňovat měsíc od měsíce její formu. Oživí to práci a zabrání se stereotypnímu

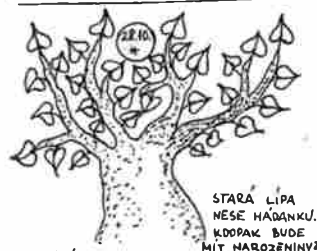
vyplňování okének. Rád se zmíním o několika zkušenostech.

Osvědčilo se nám využít záznamů v okénkách dnů k dramatické hře. Vylosované vlče vypráví o některém úspěšném dnu ze své stezky uplynulého týdne a jeho kamarád, kterého si určí, předvádí vyprávění pantomimicky. Jindy jsme postup obrátili: Vylosované vlče pantomimicky předvádělo svůj den, ostatní v navyklém pořadí vyprávěli, co si představují za jeho výkonem a „mim“ kýváním či kroucením hlavy dával najevo, zda je ta řeč správná. Podle potřeby opakoval své výstupy a hadače jsme měnili.

K nenásilné kontrole dobrých skutků nám často a dobře posloužila hra „na skromného“. Šestník vyhlásil svůj velký dobrý čin /pro účel hry se někdy vybral i z přečteného příběhu, když chyběl v životě/. Vlčata se pak přidávala se svými drobnými činy a skutky. Byla z toho pěkná beseda. Ta je ostatně základní metodou, jak zjistit, jestli je za těmi okénky i kus života, nebo je to jen práce barevné tužky.

A jak měnit způsob záznamu během roku tak, aby každý měsíc vypadal trochu jinak? Vedle obvyklých okének užili jsme obrázek schodiště s třiceti stupni, po kte-

řích se stoupá ke komoře s pokladem, šli jsme po cestě na horu, kde se tyčil indánský totem moudrosti, nechávali jsme rozkvétat jarní louku, strom se obaloval čerstvým listím, na podzim zase jeho listí

ZA KAŽDÝ DEN MÁ JEDEN LISTEK, ZA DOBRÝ DEN BUDE ZLATÝ, ZA ŠPATNÝ BUDE ČERNÝ A NĚKDY TO BUDE TAK NA PŮL ZLATÉŽLUTÉ A NA PŮL ČERNÉ.

zláto. V předvelikonoční době rašily na nakreslených vrších zelené listíky drobných skutků.

A tak jsme se učili postupně rozlišovat zdařilý den od nezdařilého a přejít v jednodušší a přitom samostatnou formu kresleného záznamu. Zdařilé dny se měnily ve zlatáky, střádané do předkresleného měsíce, ve zrající plody na stromě nebo v ryby, které uvisly v nakreslené síti.

Přibyl i „velký dobrý čin“, který v závěru měsíce každý zapsal slovně jako výsledek svého snažení a když to při besedě šestka schválila, mohl si pak přikreslit smluvený symbol velkého činu.

Při našich debatách jsme se rozhodně nenučili a přibýlo ještě potěšující zjištění, že vlčácké zápisníky se staly pestřejšími a vlčata je přestala zapomínat doma. Jestli to chcete zkusit, budou rádi. Jestli to umíte lépe, napište o tom.

P. Hájek – Balů

Jaký by měl být SKAUTING V ROCE 2000?

Když Skauting otiskl vizi roku 2000 Václava Břicháčka (č.3/92), měl jsem na svém stole přes dvacet odpovědí na otázku svrchu uvedenou. Příšly listy od skautských legend i osobností veřejného života, u nichž jsem vztah ke skautingu sice tušil, přesto jsem byl překvapen, kdo všechno skautoval či se ke skautingu hlásí.

Teď si anketní odpovědi čtu znovu (In: Junácký památník 70ti let skautingu v Třebíči) a napadá mi, že to s přijetím našeho hnutí veřejností nebude tak zlé, jak si někdy myslíme. Může nás těšit a současně zavazovat, kolik lidí téhle myšlenky stále věří a fandí. Navíc, ačkoli se na nás dívají z odstupů, mají k věci co říct.

Tak třeba politik a sociolog Rudolf Battěk varuje před uzavíráním se do sebe: „Tolerance k jinému pojetí aktivity než je skauting – skutečná tolerance je radost

z plurality, z jinakosti. Člen Sokola, sportovního klubu, náboženské komunity není náš odpůrce, ale soupeřník...”

Hudební publicista Jiří Černý má na srdci toto: „A jestli budou skauti sloužit ne už Československé republice, ale nějakému Evropskému společenství, to není důležité. Svoboda jednotlivce a odpovědnost jenom sobě samému je sice pěkná věc, ale je od ní stejně blízko k demokracii jako k fašismu.”

Lingvista Ondřej Hausenblas to vidí sociálně: „Skauting bude muset být agresivnější, čili naléhavěji získávat své další stoupence. Bude záhodno organizovat mezinárodní akce ve větší míře. Každý skaut by měl ovládat aspoň dva cizí jazyky. ... Víc se zasazovat o ekologické programy. Důležité bude získávat pro skautské akce významné umělce. Proč by malíři, výtvarníci nemohli věnovat některé své práce hnutí... My v Čechách nejsme tak bohatí, aby si naši skauti mohli hradit cesty po světě tak samozřejmě, jako skauti kanadští, francouzští a jiní.”

Pro zachování svojského skautingu se vyslovuje poslanec Jan Šolc: „... zůstat především lesní moudrostí, držet se lesa, vod a strání, vázat, řezat a tesat a taky pozorovat a chránit...”

A Mirko Vosátka dodává: „My se nemůžeme chodit učit do Ženevy, jak máme dělat skauting. Máme svůj osvědčený vzor.”

Do ankety přispěli také Václav Břicháček, Dagmar Burešová, Jir Cermák, Jaroslav Foglar, písničkář Jan Burian a Vladimír Merta, Fedor Gál, Zdeněk Hájek, Amateur Hold, Boris Riegler z Radiofóra, Káča Rocmanová, Miloš Zapletal, Edy Zajíc, František Nepil, Antonín Přidal a jiní.

Čili nemám pocit, že skauting tolik ztrácí kredit. Jistě ho má, jen si o něj musí sám říct, sám se prezentovat na veřejnosti, sám si dojit do novin, do rozhlasu...

— jež —

PS: Zmíněný Junácký památník, jehož je anketa součástí, možno získat na adrese: Karel Vrána, Pražská 25, 674 01 Třebíč

Nejprve bych Vám ráda přiblížila, co to vlastně IYC je. Jde o mezinárodní tábor rangers, který se koná jednou za tři roky, a to zároveň s mezinárodní konferencí WAGGGS. Tentokrát bylo místem konání Dánsko. Nebyl to jen nějaký obyčejný tábor – nu, přečtěte si sami.

International Youth Camp 93 v Dánsku

Po příjezdu každý vyfasoval stan, koliky nebo tyčky a šlo se stavět. Za běžných podmínek by nebylo tak těžké postavit stan, ale sluníčko se rozhodlo svítit a hřát tak intenzivně, že jsme se po postavení dvou stanů rozhodly pokračovat až k večeru.

Přes šedesát rangers ve věku od 12 do 24 let bylo rozděleno do tří oddílů, které měly své stanové tábory od sebe oddělené jen provázem.

V každém oddíle byly čtyři družiny, a ty měly určité služby. Jedna vařila snídani, druhá lunch a třetí večeři. Čtvrtá družina chodila pro vodu a rozdělávala oheň na ohništi, kde jsme si samy vařily. V dalších dnech se služby vyměnily.

1. července bylo slavnostní otevření světové konference, kterého jsme se zúčastnily i my.

Večer pak byl slavnostní táborák na zahájení tábora. Každý dostal barevný napínáček, kartičku a kus barevného provázku. Napínáček každý zapíchl na mapu do země, odkud přijel. Potom přišla na řadu kartička. Tam jsem napsala přání na tento tábor a pověsila jej pod mapu. A provázek? Z nich jsme svázaly jeden obrovský kruh kolem ohně. Tak zůstalo všechno zlo a hrůzy světa v kruhu – tedy se spálily v ohni.

V dalších dvou dnech probíhaly activities – každý se přihlásil na jednu z činností – např. výroba obrázků z mořských řas, stavba vorů, ledničky či vodního sísou. Nejvíce mne však zaujalo solární vaření. Stručně vysvětleno: je to vaření v krabici na sluníčko. K tomuto vysoce ekologickému a ekonomickému vaření se vrátím ještě někdy později.

Večer jsme se vždy zamýšlely nad otázkou, co můžeme my jako skautky udělat pro mír a přátelství na naší planetě. Překvapilo mě, že řada dívek už se nějaké pomoci či mírové výpravy zúčastnila.

Rozdělily jsme se do několika diskusních skupin, které později vystoupily se svými názory a návrhy na světové konferenci. V neděli ráno byly bohoslužby pro čtyři různé druhy náboženství dohromady. Odpoledne pak byl Open Camp. Každý si vystavil na nějakém místě ve velkém stanu něco ze své země. Prospekty a různé suvenýry se rozdávaly rodičům a návštěvníkům výstavy. Večer jsme byly

rozvezeny do dánských rodin, abychom tam strávily jeden velmi krásný večer.

Další den ráno jsme odjely na dvoudenní výlet. Ze tří různých výletů jsem si vybrala Industry hike. Nejprve jsme se šly podívat na stavbu nejdelšího mostu v Evropě. Poté jsme podle mapy hledaly místo pro nocleh. Byla jím farma, kde se chovaly krávy. Spaly jsme na půdě krávin. Druhý den jsme se šly podívat do mlékárny. V táboře už na nás čekala matka dánské královny a princezna Benedikta. Po hezkém dni nás trochu překvapila noční hra Z pohádky do pohádky. Poslední den tábora jsme strávily v Odense, kde jsme mimo jiné navštívily i museum H.Ch. Andersena.

Večer u táboráku nastalo smutné loučení. Každá podala ruku každé, ale spát se ještě nešlo. Všude se to rojilo různými sešitky a prosbami: Mohla bys mi napsat něco na památku?

Také jsem chodila se sešitkem v ruce. A tak mám krásná slova navždy ukrytá na papíře. Mám dokonce i dvě řádky od dcery a vnučky Lady Baden Powell. Tábor pro mne byl velmi důležitý také proto, že jsem dva týdny po něm vedla svůj první tábor světušek. A proto neváhejte a učte se cizí jazyky, hlavně angličtinu, neboť zkušenosti, které získáte na těchto táborech, se Vám budou v životě a ve skautingu moc a moc hodit.

Radka Franců

Ilustrační foto 3x z národního Jambo-ree Ny Hedeby, Dánsko – 1969

František Bobek

COUNTRY BÁL

pro rovery, rangers a činovníky Junáka bude, jak jsme slíbili, v sobotu 4. prosince 1993 v Praze.

Zároveň se bude konat i seminář na téma „Životní styl a ochrana přírody“. Sledujte, prosím, příští číslo Skautingu, kde najdete přesnější informace. A hlavně – nechte si v kalendáři svých akcí volné okénko! Ubytování ve skautských klubovnách v Praze se pokusíme zajistit.

Káča & Ondra

Chcete-li si objednat časopis **Fons**, který se zabývá především roverskou tematikou, pište na adresu: **Veronika Macháčková, Nový lesík 1, 162 00 Praha 6**. V nejbližší době vyjde speciál **Fonsu**, nová verze Roverských dopisů od Mírky Vosátky.

„Je mi líto, chlapče! Když se koedukovaný roverský oddíl rozhodne nosit sukně, tak prostě nosíme sukně!“

Ze zahraničního humoru

V úvodní části jsme se pokusili vysvětlit, jak na to a zamysleli jsme se nad prvním bodem skautského zákona. Dnes se budeme od stromů učit znát druhý bod.

2. Skaut je věrný a oddaný

Podívej se dobře na urostlý strom. Svými kořeny se pevně drží země, která ho zrodila. Zde vyrostl. Nejdrive to bylo semínko, pak křehká rostlinka a mladý stromek. Okolní dospělé stromy ho zastínily před palčivým sluncem, zničujícím přívalem a vichrem. Když přišel jejich čas a padly, sekerou člověka

podřáté, k zemi, dorostl a zesílil stromek v krásný dospělý strom. Sám teď rodí semena a plody.

Tak vypadá věrnost stromu. Je věrný zemi, která mu je matkou, i lesu, který mu je bratrem a otcem zároveň.

A jak je to s námi skauty?

I každý z nás má zem, která mu je vlastí. Té patří naše věrnost a oddanost. I my máme otce a matku a k nim se chováme podobně. Až dospějeme, nastoupí na toto místo manželská věrnost. Ale je tu ještě někdo: naši skautští bratři a sestry. Ti žijí podle stejných zásad jako my a i jim

musíme být věrně oddáni – to znamená vzájemně si pomáhat.

A teď hádanka: Už víš, proč je na štítu lilie českých skautů zobrazen pes?

Správně jsi uhodl: Je symbolem věrnosti a oddanosti, jako bychom nosili na kroji napsaný bod skautského zákona: Skaut je věrný a oddaný. Má to ještě jeden význam: Volá Tě k povětím kamarádství, které nikdy nezrazuje, dovede pomáhat a radovat se ze společné radosti. A neboj se pro takové kamarádství něco obětovat. Stojí to za to.

Z brožury Petra Hájky

Čtení pro naše rovery a činovníky

Malý test pro vůdce – V.

Znáš se – aspoň trochu? Napiš do sloupce pod sebe nejméně 10 svých kladných vlastností a 10 vlastností záporných. Dokážeš to?

Vyzkoušejte něco podobného ve skupině 3–4 osob a popište jeden druhého. Shodnete se? Nebo se budou úsudky značně lišit? Proč?

Ohlédni se do minulosti. Zapiš 10 nepřijemných událostí, které se ti někdy staly (třeba kdysi dávno v dětství) a které bys nejraději vymazal za své paměti. Pak zaznamej 10 událostí příjemných, radostných. Nemusi s nimi být spojený konkrétní děj, třeba jen příjemný pocit, který jsi kdysi někde měl.

INSPIROMAT

NÁPADY, NÁPADY, NÁPADY...

V činnosti mnoha skautských oddílů se kromě skautské praxe a osvědčených her objevují různé netradiční akce a činnosti.

Nové nápady by měly být vždy vítány a přispívat ke zpestření naší činnosti. Dobré nápady by ale neměly sloužit jen oddílu samotnému nebo úzkému okruhu oddílů. Naopak by měly být veřejně přeneseny na skautský trh, aby i ostatní si mohli vybrat nebo se inspirovat. Jestliže jste nějakou takovou akci uskutečnili a myslíte si, že by mohla zaujmout i ostatní, napište nám o ní. Dnes vám nabízejme pro inspiraci jeden z nápadů, o kterém nám napsal bratr Vladimír Stárka – Wabi z 13. oddílu skautů v Praze.

Memoriál Karla Hynka Máchy

Náš oddíl již více než dva roky spolupracuje s litoměřickými skauty, s 1. oddílem nazývaným KONDOŘI. Některé společné akce probíhají u nás v Praze nebo jejím okolí, jiné zase u nich v Litoměřicích. Obě oblasti dávají mnoho možností jak svým prostředím, tak i svou historií. V literatuře prosluly Litoměřice postavou velkého českého básníka Karla Hynka Máchy, který zde prožil poslední měsíce svého krátkého života a také tam 5. listopadu 1836 zemřel. Máchova smrt se dává do spojitosti s požárem, který vypukl v Litoměřicích v neděli 23. října téhož roku a který Mácha pozoroval z vrcholku vysokého kopce Radobýlu, vypínajícího se v sousedství města. Básník „Máje“ nebyl rozbolesněný snílek, byl to muž činu, rozhodný a rychlý, ochotný pomoci, jak ostatně dokázal při více příležitostech. Tato byla jednou z nich: Mácha

se rozeběhl do Litoměřic a jak praví ve svém deníku, „asi tři čtvrtě hodiny jsem měl co běžet, než jsem tam doběhl, a přece jsem byl jeden z nejprvnějších u ohně“. Na této osudové příhodě je založena akce, kterou z popudu našeho oddílu pořádá litoměřické středisko Junáka vždy ve dni onoho básníkovy běhu k ohni...

Na západním okraji Litoměřic bylo vybráno vhodné místo ke shromáždění účastníků. Z přítomných byly vytvořeny pětičlenné hlídky a jejich členové byli rozestaveni na pět stanovišť na trase z vrcholu Radobýlu až ke shromaždišti, kde byl cíl tohoto štafetového běhu. Dle navázání přesně seřazených hodiněk na startu na vrcholu kopce a dole u cíle byly pak počítány časy jednotlivých hlídek. Jistě není bez zajímavosti, že časy dosažené v závodech ve srovnání s historickým zápisem Máchovým jsou více než překvapující: nejlepší chapecká hlídka 6.58 min., dívčí 7.56 min.

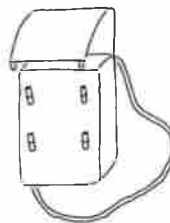
Jak si vysvětlit Máchův neuvěřitelně dlouhý čas na trase, která měří necelé tři kilometry? Myslíme si, že to je jednak tím, že Mácha běžel tuto vzdálenost potmě, jednak ji neměl podle hodiněk, byl to

pouhý odhad a snad i trochu úmyslné nadnesení (k takovému postoji měl Mácha někdy sklon).

Nápad je dáván skautské veřejnosti „v plen“ s nadějí, že bude podnětem k nápadům jiným, leckdy zdařilejším. Vždyť skauting je velmi košatý strom s mnoha větvemi a listy, ale jedním silným spolehlivým kmenem.

Vladimír Stárka – Wabi
kresba Máchy autor

Chlebník nafukovací

Chlebník, poboční torba nám poslouží při malých skautských výpravách. Oblíbené jsou brašny od ochranných protiplynových masek. Jsou skladné, vejde se do nich hodně. A přece nám někdy přestávají stačit. Pro případ, kdy už viko brašny nemůžeme dopnout na původní olivky nebo knoflíky, přišijeme si do vyšší polohy další pár a zapínáme „o poschodí“ výš.

(Děkovné dopisy můžete zasílat bratru Miloši Mackovi z České Lípy.)

Sir

Výpravy do přírody

Často si ani neuvědomujeme, že na výpravě nás může potkat nejedno nemilé překvapení nebo i nebezpečí. Čím dříve a lépe si to uvědomíme, tím lépe pro nás. Připomeňme si alespoň některá.

Vyhýbejme se cestě podél železniční trati a po hlavních silnicích. Snažme se využívat vedlejší cestičky vedoucí k našemu cíli. Pokud musíme jít po silnici, v menším počtu zvolíme „husí pochod“, přičemž vpředu jdou vždy nejmenší a nejmladší, aby ostatním udávali tempo chůze. Jdeme po levé straně – tedy v protisměru. Při chůzi v noci si na pra-

vou nohu pod kolenem a na pravou ruku nad loktem přivážíme bílý hadřík nebo kapesník. Světla aut osvítlí toto poznávací znamení a řidič nás bezpečněji pozná. (Poslední může být rovněž označen baterkou s červeným filtrem). Jestliže si svítíme baterkou na cestu, před příjíždějícím autem ji skloníme dolů, abychom neoslňli řidiče.

Když nás v přírodě zastihne nečekaně bouřka, nehledáme nikdy úkryt pod vysokými, o samotě stojícími stromy, nese- trváváme na skalách nebo na vrcholech kopců. Vyhne se tím nebezpečí zasa- žení bleskem. Poměrně vhodnější jsou úkryty v hustých porostech. Neschová- váme se v různých jámách a úžlabinách, kde nám hrozí vodní přivály.

Vydáme-li se na výpravu do míst, kde nelze rozdělávat oheň (chráněné úze- mi), vezmeme si s sebou suchou stravu, konzervy a ovoce. Na menší vaření je možné mít ve výbavě jednoduchý vaříč na pevný liň. V chladných dnech jsou vhodné termosky s horkým čajem, kaka- em, polévkou apod. Do polních lahví si nabíráme vždy čistou vodu – nejlépe uhasí žízeň. V horkých dnech si často vyplachujeme ústa vodou – nezapomínej- me pro tento případ mít v polní lahvi vždy alespoň trochu tekutiny.

Vždy a všude pamatujeme na to, že skaut je ochráncem přírody a cenných výtvorů lidských. Proto nikdy přírodu neznečiš- ťujeme svými odpady. Kdyby každý a všude zahazoval papíry, igelitové pytlí- ky, plechovky od konzerv a podobně, ni- kdy bychom se nemohli chlubit krásami naší vlasti. Proto odpady nejen neod- hazujeme, ale naopak sebereme i ty, kte- ré cestou „potkáme“. Pro tento účel je dobré mít u sebe větší igelitový pytlík, do kterého vše posbíráme a odneseme do- mů do popelnice. V našem chlebníku či batůžku určitě vždycky najdeme kousek místa na uložení pytlíku s odpadem. Bud- me v tomto směru vždy a všude vzorem ostatním.

Výpravy, to není jen chození do přírody a hry. Správný skaut se v přírodě vždy i užitečně pobaví. Může získat třeba jed- nečné fotografické snímky a z nich po- tom v klubovně udělat malou výstavku.

Foto Štěpánka Králová

Nebo se může oddíl vydat na výpravu do neznáma. Je to zábavné a napínavé zároveň, když vůdce oddílu odevzdá rád- cům družin obálky s pokyny pro první úsek cesty. Po určitém čase nebo na určitém místě je pak třeba otevřít další obálku s novými pokyny, například roz- dělat oheň bez zápalek, nakreslit pano- ramatický náčrtek krajiny, určit druhy po- rostů v okolí, vyčistit studánku, nacvičit orientaci s buzolou, odvysílat morseov- kou určitou zprávu... Může tam být i po- kyn pro další cestu podle skautských značek. Počet úseků cesty a obálek s pokyny záleží na i obtížnost úkolů vy- spělosti oddílu a časovém rozvrhu výpra- vy. Obsah poslední obálky by měl družiny přivést do stanoveného cíle, kde vůdce oddílu provede vyhodnocení práce jed- notlivých družin během výpravy. Hodno- cení se provede podle předem stanove- ných kritérií – správnost splnění, rychlost plnění úkolů a podobně.

Jinou výpravu můžeme věnovat stopo- vání zvířete – nejlépe po dešti nebo v čer- stvě napadaném sněhu. Při tom si udělá- me náčrtky objevených stop, jejich sád- rové odlitky, určíme druh zvířete, která

stopu zanechala, zda zvíře krácelo, bě- želo nebo skákalo.

Skautskou výpravu můžeme také zasvě- tit sběratelství. Při takovéto výpravě lze sbírat například květiny do herbaria, brouky a motýly (pozor na chráněné dru- hy) do oddílové sbírky, listy a kůru stro- mů a keřů, plody, semena, nerosty, pírk- a plátků a podobně. I tuto výpravu lze uskutečnit formou hry nebo soutěže, ale hlavním smyslem by mělo být poznávání přírody.

Mezi zajímavé výpravy patří putování podél potoka. Můžeme zde vidět a na- lézt mnoho zajímavých věcí a malebných zákoutí. Na suchu i na vodě. I ne- jedno dobrodružství můžeme zažít.

Jak je vidět, i při výpravách se nápadům meze nekladou. Čím je program pro skauty zajímavější, tím větší z něho mají radost, ale také ponaučení. Proto dobrý vůdce i jeho rádce se na každou vý- pravu musí dopředu velice pečlivě přípra- vit.

Z dopisu br. Ing. Igora Janoty – řá- z Bratislavy, plného praktických rad a zkušeností, upraveno.

Foto Pavel Ličman

PROMĚNLIVÉ PROGRAMY

Staré latinské přísloví říká, že „změna je příjemná“.

O výchovném úsilí toto rčení platí dvojnásobně. Někdy býváme v rozpacích, jak připravovat program schůzky či výletu. Určitou hru jsme již hráli třikrát, opakovat ji znovu by asi nebylo příliš lákavé. Vázat uzly již také všichni umí – a co tedy dále? Nové uzly?

Můžeme však úspěšně užít stejný pro- gram, ale v jiných podmínkách, tím vzbud- í zájem a odnaučit děti mechanickému opakování naučených dovedností.

Na ukázkou několik příkladů:

Kimovu hru jste hráli již mnohokrát, ale změňte trochu podmínky. Rozmístíme dvojnásobek předmětů, ale žádáme, aby si děti všimly jen těch, které jsou ze dřeva. Podruhé nedovolíme zapisovat zapamatované předměty – až za půl ho- diny. Anebo předložíme 100 předmětů,

přivoláme celou družinu a zjišťujeme, ko- lík si jich zapamatují všichni dohromady. Napadne někoho rozdělit pole na sektory a přidělit je členům družiny? Nebo kimov- ku rozložíme na jednom konci louky a zapamatované předměty se zapisují o 400 m dál, kam musí všichni v časovém limitu doběhnout.

Uzly pro nováčkovskou zkoušku umí všichni. Uspořádejme soutěž ve vázání se zavazánými očima nebo ve vzpažení nebo při pohledu do zrcadla (nevidím si přímo na ruce, ale vidím je v zrcadle – nebývá to jednoduché). Vázat se může jednou rukou, se zavazánými třemi prsty, v rukavicích, ale i ve dvojici (jeden člen má k dispozici jen pravou a druhý jen levou ruku a váží společně).

I hru na táboře můžeme navodit různě. Jednou ji řádně vyhlásíme v denním roz- kaze, jinou vyhlásí vůdce zcela nečekaně uprostřed jiného programu, rychle vydá pokyny a „běží vám čas“. Všichni jsou překvapeni, není čas na přemýšlení a za- číná se. A opět jindy se vyhlásí pravidla

a začíná se za dvacet minut, do té doby si můžete všechno rozmyslet, připravit a rozhodnout se o postupu. Jiného dne jen oznámíme, že v jedné z blízkých nocí se bude hrát náročná hra – a nic víc. Vznikne jistě napětí – dnes? – zítra? – pozítří? – a co to vlastně bude? Další možnost: hra je vyhlášena nenápadně na oznamovateli. Kdo si všimne a jak se zachová?

Jistě každý vůdce vymyslí řadu podob- ných variant.

V podstatě jde o dvě věci: rozbít ten- dence opakovat stále stejné programy a tím snižovat zájem i motivaci dětí, ale zároveň je učít tvořit a vhodně reagovat na změněné podmínky. Ve stále rychleji se měnícím světě je nesmírně důležité rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se, reagovat plasticky a nežít jen z jednou získaných dovedností.

Václav Břicháček

Bylo nebylo...

V mém vyprávění není nic napinavého, ale zase to není mravokárné napomínání na téma "když my jsme byli mladí", a naštěstí to nebude dlouhé.

Trávil jsem loňské léto na archeologickém výzkumu v jednom docela malíčkém městečku v západních Čechách. Je to tak zapomenutý kraj, že to městečko už zapomělo být městečkem a udělali z něj tak zvanou „střediskovou vesnici“. A právě proto, že je ten kraj tak zapomenutý, bylo v okolí několik táborů. Sice nejen skautských, ale nám půjde pouze o dva skautské tábory.

Je stará známá věc – že „kroj skauta nedělá, skaut se má chovat tak, aby na něm i bez kroje bylo vidět, že je skaut“.

V tom jednom táboře, říkáme mu třeba Losí tábor, měli takový zvyk, že skauti nastoupili v kroji ráno ke vztyčení vlajky, pak kroje odložili a oblékli je zase večer, když se státní vlajka spouštěla. Jinak se v krojích nechodilo, ani služba kroj neměla, ani při návštěvě městečka ani nikdy jindy. Prý by se mohl kroj umazat a vůbec, skauta poznáš podle slušného chování i bez kroje.

Mohu říci, že se skautiči z Losího tábora chovali vzorně, opravdu ukazovali, že skaut i bez kroje je slušným člověkem.

Opodál byl jiný skautský tábor. Třeba Medvědi. Tento tábor měl řád poněkud jiný. V kroji se chodilo nejen na nástup ráno a večer k vlajce, ale chodila v něm i denní služba, nosili jej hoši do městečka, co bylo vlastně vesnici, na nákupy, na výpravy, zkrátka všude, když opustili tábor a nešli právě třeba na dříví a podobně. I Medvědi se chovali vzorně, dělali svému kroji čest,

bylo na nich vidět, že si kroje váží, měli košile a šátky vždy vyprané, chodili upravení a bylo na ně radost pohledět.

Můj několikaměsíční pobyt ve zmíněném městečku mne sblížil s obyvateli natolik, že jsem získal řadu přátel a dobrých známých, s nimiž jsem si o leccem povídal. Také o skautech z Losího i Medvědího tábora.

O Losech, kteří chodili mezi lidí v civilu, ale chovali se slušně, jak se na skauty patří, mi říkali mi známi: „To jsou slušní

chlápci. Vychovaní a pořádní. Moc hodní!“ O Medvědech titíž lidé říkali: „To jsou slušní skauti. Vychovaní a pořádní. Zkrátka Skauti!“

A já teď přemýšlím, který z těch táborů udělal pro propagaci našeho hnutí víc. Losí, o nichž se říkalo, že jsou to slušní chlápci, nebo Medvědi, kteří byli v očích obyvatel městečka slušnými skauty?

Cuyas Wapusk

Ilustrační foto František Bobek

HISTORICKÁ HÁJENKA ORLOVY U LIPNICE PATŘÍ SKAUTŮM

Skauti a skautky, víčata a světlušky, slyšte radostnou zprávu tamtám: **Středisko junáka Humpolec obdrželo od městského úřadu v Humpolci zcela zdarma bývalou lesovnu v Orlovech.** Tato budova byla předána oficiálně našemu hnutí na tiskové konferenci, která se konala 23. června v budově Městského úřadu v Humpolci za vedení zástupce starosty, pana Ing. Zdeňka Kadlece a za přítomnosti starosty města Jana Kotena, a účasti sester a bratrů z Humpolce, Havlíčkova Brodu a ústředí Junáka.

Jistě panu starostovi a celému městskému zastupitelstvu tuto libeznou myšlenku pošeptal sám velký Manitou, který ví, že naše hnutí stále a stále začíná a vždy s holýma rukama. Městské zastupitelstvo v Humpolci odhlasovalo tento velkolepý dar na svém 20. zasedání dne 9.6.1993.

Hájovna Orlovy je totiž symbolem pro naše skautské hnutí, protože je spojena s jeho začátky a s osobností A. B. Svojsíka. Zde u revírnicka Adolfa ze Stránských – bratra Svojsíkovy manželky, překládal ABS skautskou literaturu Baden-Powellovu. Zde v její blízkosti se konaly první skautské tábory.

Většina skautů ví, že v těchto místech tábořil básník Jiří Wolker. Mnozí znají jeho táborový deník, který vyšel tiskem, který vydává svědectví hlubokého vlivu skautské myšlenky na jeho vnitřní a citlivou duši. Málokdo však ví, že v srp-

nu 1947 v těchto místech tábořil humpolecký rodák, básník, spisovatel a překladatel bratr Jan Zábřana – skautským jménem Hogan. I on si psal skautský deník.

16. dubna 1945: ... Jinak je můj dnešek úspěšný, vykonal jsem 5 dobrých skutků. Listopad 1946: ... Ne, ať nikdo neříká, že vedoucí, opravdový vedoucí Junáka má lehkou práci. Ne, to nejsou jen dva prýmký na rameně, to je předešlý dřina. V těchto chvílích si uvědomuji, jak je potřeba, abych se učil a dobře studoval, poněvadž musím mnoho znát a spoustu věcí vědět, abych mohl víčata vychovávat správně v krásné, pevné a čestné mužce.

13. dubna 1947: Jsou teď krásné dny. Dnes odpoledne jsme vyrazili s Wabim a Kunou na výlet do okolí. Půjdeme k Wolkerovu pomníku v Orlovech. V lese je nádherně. Ušchlá tráva šustí pod nohama, viděli jsme zmiji, užovku, ještěrky a mnohé motýly. Zdá se, že jsme našli tábořiště. Jak rád mám tyto slunečné dny a společnost těch, kteří mají rádi skauting tak jako já. Chtěl bych, aby trvaly věčně. Od září sem budou tedy moci jezdit bratři a sestry z celé republiky, aby zde upevňovali své přátelství a aby zde načerpali skautského ducha.

Náš pan premiér několikrát říkal, že jsme překročili Rubikon. Snad v ekonomice, ale v morálce to bude řeka příliš široká a rozbořená. Skautské hnutí, které bylo tak jako mnoho jiných, na dlouhou dobu

umičeno, opět ožilo a snaží se všemi svými silami vést svou lodičku na druhý břeh Rubikonu, snaží se odhazovat nesmírně těžká břemena navykých špatných vlastností a dokazovat hlavně těm nejmladším, jak snadno a lehce lze plout se cti, statečností, trpělivostí, pochopením a snahou pomoci jiným. Snaží se, aby každý si vzal za své životní krédo skautské heslo: Alespoň jeden dobrý skutek denně. Zdá se to nanicovatě, ale je to nesmírně důležitá a závažná.

Objekt velkoryse nabídli Humpolečtí skauti celému našemu hnutí k užívání.

Hájovna je v dobrém stavu, v posledních letech byla využívána místním ODDM (nyní ODDM), který ji také udržoval. Stavební úpravy provedl vojenský útvar v Havlíčkově Brodu, takže v přízemí je několik společenských místností, v podkrovi jsou malé ložnice a ve stodole kuchyň s jídelnou. Vnitřní zařízení však jistě bude třeba přizpůsobit skautské mentalitě – **tady by mohly pomoci oddíly a roverské kmeny.**

Co říci Městskému úřadu v Humpolci? Díky, tisíceré díky za Vaši velkorysost. Váš dar svědčí o tom, že světla na lepší časy, že život se dostává do dobrých kolejí. Vykonali jste vynikající dobrý skutek, protože jste učinili radost velkou skautům celé republiky od těch nejmenších dětiček až po důstojné kmeny.

S použitím textů sestry Kimy z Humpolce připravila MR

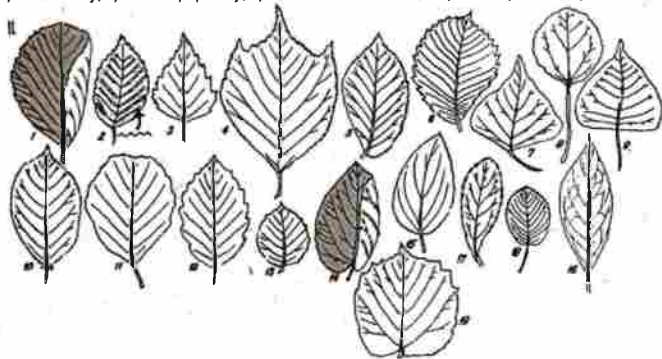
Družina se vrátila z podzimního výletu. Skoro každý drží v ruce nasbírané spadlé listy stromů. Někteří jich mají plný chlebník. Jelikož přišlo, vrátili se dřív a podle družinového zvyku za takového počasí, zašli do klubovny, aby pokračovali v programu. Jedni vkládají listy mezi stránky starých novin, aby uschly a mohly posloužit do herbáře, jiní je skládají do rozmanitých vzorů pro knižní obálku, nebo jako desén na látku. Další z listů vytvářejí exotické, pestré motýly, jiní dokonce figurky-trpaslíky. Fantazii se nebrání. Martin si někde našel starou skleněnou tabulku od okénka, svíčku a začal zhotovovat kouřové otisky. Sklo očadil vrcholem plamene svíčky. Potom na očazenou stranu opatrně položil list ze stromu, prsty jemně, ale pevně přitlačil do plošky sazí. Velmi opatrně, pomocí špendlíku, list sejmul a neméně opatrně položil na bílou čtvrtku. Překryl jiným papírem a pěstí krouživým pohybem tlačil očazený list na papír. Po opatrném zvednutí se objevil pěkný otisk tvaru i žilnatiny. Pod list ještě napíše jméno a otisky postříká bezbarvým lakem. Takový může být „herbář kouřových otisků“ všech dřevin, které se dají najít v okolí klubovny nebo bydliště. Usušené listy lze nalepit na kartičky s číslem, na zadní straně pak je uvedeno správné jméno stromu, ze kterého list pochází.

Honza je pečlivý malíř, každý list si velmi pozorně obkreslí, zejména okraje, tvar a žilnatinu. Vytvořil si tak svérázný herbář, který si pro přehlednost rozdělil na několik tvarových skupin:

Do skupiny I zařadil: 1) buk lesní, 2) zimolez obecný, 3) jmelí bílé, 4) ptačí zob obecný, 5) dřín obecný, 6) břečťan popínavý, 7) kustov-

nice cizí, 8) lýkovec jedovatý, 9) skalkník obecný, 10) krušina olšová, 11) vrba košíkářská, 12) svida krvavá. Tedy v podstatě stromy s listy celookrajovými, bez zoubků, výkrojků. Do skupiny II: 1) jeřáb muk, 2) habr obecný, 3) břiza bradavičnatá, 4) jilm horský – drsný, 5) jilm habrolistý, 6) jilm vaz, 7) topol černý, 8) topol osika, 9) topol kanadský, 10) stěmcha hroznovitá, 11) olše lepkavá, 12) olše šedá,

Podzim

V městech i osadách utichl hvízdot a švitoření vlaštovek, jiřiček a rořysů. Všimni jste si, že přece jen tu a tam některé rodinky, které si nepospíšily s druhou snůškou protínají nebe svým hbitým letem? Mají asi malou naději doputovat za svými bratříky a sestřičkami, držme jim palce, těžko můžeme pro ně něco jiného udělat.

A my pojďme do rané podzimní přírody společně hledat lék na otupělost shonem našeho běžného života. Udělejme výpravu za podzimními neuvěřitelně něžnými a křehkými květy ocunů na ještě zelených lukách, lemovaných barevně provokativními lesy. Měli bychom mít svá jarní, letní a podzimní místa, kde víme, že se na jaře objeví koníček, jinde později vohavá třemdava a na podzim fialkové kalíšky ocunů. Výpravu můžeme oživit oslavou podzimních větrů závodem draků vlastní výroby. K podzimu patří i oheň a opékání brambor na strnisku. Dnes víme, že si musíme dobře rozmyslet, kde oheň rozdělát a jak, nejen z bezpečnostních důvodů, ale abychom co nejméně poškodili všechny život na povrchu i pod povrchem půdy. Rozmýšlení zda oheň a kde, nás může přivést k hlubší úvaze o všem živém. A to už je ten krůček zpět či dopředu z panského postoje člověka. Nejsme ztraceni, děti, rozvíjme-li jejich cit a něhu, jsou schopni hlubokého soucítění. Překvapilo mě nedávno zamýšlení malé dívky nad právem na

život červíka, kterého objevila v rozloupnuté švestce. Nespěchala ho zašlápnout, s odporem vyhodit, ale byla to pro ni chvíle hlubší úvahy.

Vím o místěčku na Brdech, kde je možno v tichosti a údivu postát a obohatit srdce podzimní krásou, hledejte i vy.

Janka

Podzimní barvy

Říjen je měsíc pro barevné listy. Tehdy jejich plný žár plane po celém světě. Rozzechvívá mě to, když hledím na javor. Jak je krásné, když je celý strom jako jediný veliký šarlatový plod plný zralých šťáv a každý list, od nejnižší větve až k nejvyšší špičce v jednom plameni. Viditelný na míle, krásný k neuvěření. Nyní jsou na vrcholu své podzimní krásy také jilmy – veliké, hnědavě žluté spousty zahřáté svou zářivou pecí, visící nad silnicí. Jejich listy jsou dokonale zralé. Jak může pod tímto jasnými, šustícími žlutými kupami, hotovými co chvíli spadnout na hlavy chodců, mít převahu jakákoliv hrubost nebo zelenost myšlenky. Stálo by za to vysazovat tyto stromy, byť i jen pro jejich podzimní cenu. Představte si tato veliká žlutá nebesa jako slunečníky rozprostřené nad našimi hlavami a domy, spojující město v jediný souvislý celek. A jak pak jemně a nepozorovaně upouští své bílé a vpouští světlo, když je ho zapotřebí, jak neslyšně padají jejich listy na naše střešička a do našich ulic a jak se tím, ten městský slunečník zavře

a odloží. Stromy splácují nyní zemi s úroky, co si od ní vzaly. Chystají se přidat tloušťku jednoho listu k hloubce ornice. Je příjemné kráčet přes nánosy těchto čerstvých, křehkých a šustivých listů. Jak krásně se spouští do svého hrobu, jak jemně se ukládají a proměňují v prst. Co tu polátávání, nežli spočinou klidně v hrobě. Jak spokojeně se vrací, ač se vznášely tak vysoko, opět v prach a ukládají se nízkou, jsouce stejně odhodlány odevzdat se ležeti a hnití u paty stromu a poskytovat mu potravu novým pokolením svého druhu, jako třepetati se ve výši.

H. D. Thoreau: Toulky přírodou

Bol som tam a pôjdem zasa pohliadť staré vršky a pohojdať sa na podanej ruke. Kedy už konečne prehovorí a vyžalujú sa? Nie. Oni by nežalovali a ostatne viem – preto nemusia hovoriť.

Jaro Zerola – Sup

13) olše zelená, 14) tušalaj obecný, 15) řešetlák pročitivý, 16) brslen evropský, 17) dřšál obecný, 18) muchovník oválný, 19) líska obecná. Jak bylo vidět zde měl listy s okraji pilovitými a podobného vzhledu.

Do skupiny III seřadil: 1) jasan ztepilý, 2) jasan manový – zimní, 3) jeřáb ptáč, 4) klokoč zpeřený, 5) bez černý, 6) bez červený.

Skupina IV obsahovala kresby všech dubů, které našel: 1) dub letní křemelák, 2) dub zimní, 3) dub cer, 4) dub šipák, 5) dub bahenní, 6) dub červený.

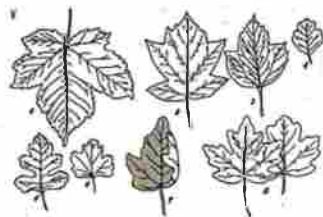
Listy tvaru dlaně s roztaženými pěti prsty má skupina V: 1) javor horský, klen, 2) jeřáb břek,

3) kašina obecná, 4) hloh obecný, 5) hloh jednosemenný, 6) meruzalka srstka – divoký angrešt, 7) topol límba, 8) javor polní – babyka.

Na konci jeho kreslené sbírky listů jsou kresby „nahých“ stromů, to je stromů zbavených listů, s přesně vykreslenými typickými tvary kmenů, postavení větví k ose kmene, dokonce i úhly, které osy větví svírají s osou kmene. A to zajímavé má nakresleno červenou tuší. List stromu se mnohokrát dobře kryl se základním tvarem stromu. Zejména je to vidět u dubů, nebo platanu. Na dalších stránkách jsou skoro všechny naše listnáče v „nahatém“ stavu, někde dokonce doplněné fotografií, na zadní straně tentýž strom v „oblečení“, s listy. Je to nevšední sbírka, která poskytne mnoho poučení. Zajímavé jsou stránky s kresbami borovic, rostoucích na skalnatém podloží. Všelijak fantasticky pokroucené a zprohýbané.

Strom je nejen rostlina, dřevina, ale zajímavý živý tvor, o kterém se dá velmi mnoho vyprávět. Vždyť strom doprovází člověka od doby, kdy začal stavět první chatrce z větví, vyrábět si mlat a luk. Větev stromu byla první zbraň, opora i zemědělský nástroj, motyka.

Jednou jsme si sedli před velkým dubem. Nechal jsem, aby se všichni dobře zadívali na strom, aby si lehli pod strom na znak a pozorovali neobyčejně zajímavou mříž, vytvořenou z větví stromů. Pozorují borku, tu má každý strom jinou. Barvu kmene i větví, to také je charakteristické pro každý strom.

Mezi stromy najdeme jedince účtyhodného stáří, jakési pamětníky našich dějin. Je jich již málo, ale ještě jsou a zasluhují si úcty a péče, zejména té péče, aby se ještě uchovaly. Dnes, kdy každý starý strom, zvláště tak zvaný „doupný“, který má nějakou dutinu, je nesmyslně porážen a odstraňován ze stromofád, parků a zahrad.

Podívejme se trochu na to, kdy si lidé počali vážit stromů rostoucích ve společenstvích, kterým se říká les. Nejstarší záznam o ochraně lesů je ze 4. stol. před n. l.: na popud řeckého filosofa Platóna se měly chránit lesy v Řecku. Další takové vyhlášení ochrany lesa, i když jen z osobních zájmů anglického Viléma Dobývatele, je z roku 1087 a týká se lesního komplexu New Forest. Dnes je to národní park. Náš král Karel IV. se marně pokoušel prosadit proti vůli domácího slachty tak zvaný Majestas Carolina z roku 1355, kde bylo mnoho paragrafů týkajících se lesů, zejména královských. Nejprávnější a ucelený řád na ochranu lesů je tak zvaný Lesní řád chebský z roku 1367.

Stromy

Stromy byly pro mne vždycky nejpodmanivějšími kazateli. Uctívám je, žiji-li pohromadě v rodinách, lesích a hájích. A ještě více je ctím, stojí-li ojedinele. Jsou jako samotáci. Ne jako poustevníci, kteří se z nějaké slabosti odklídili, ale jako velcí osamělí lidé, jako Beethoven a Nietzsche. V jejich vrcholcích šumí svět, jejich kofeny spočívají v nekonečnu, oni se však v něm neztrácejí, ale vynakládají veškerou sílu svého života k jedinému: aby naplnili zákon, který v sobě nesou, aby vytvořili svou vlastní podobu, aby se samy zptomnily. Nic není světějšího, nic není případnějšího než krásný, silný strom. Byl-li strom poražen a objeví se jeho otevřená smrtelná rána, pak můžeme na světlem terči jeho pahýlu a náhrobek vyčíst celou jeho historii: v jeho letech a srůstech je vepsán jeho boj, všechno utrpení, každá choroba, všechno štěstí a pohoda, hubená léta jako tučná, přestálé útoky, přečkané bouře. A každý selský synek ví, že nejtvrďší a nejušlechtlejší dřevo má nejužší léta, že vysoko na kopcích a v neustálém nebezpečí růstu nezničitelné, nejsilnější, nejtýpější kmeny.

Stromy jsou posvátné. Kdo s nimi dovede rozmlouvat, kdo jim dovede naslouchat, zná pravdu. Nekážou nauky a recepty, každou prázdnou životu, aniž se starají o jednotlivosti.

Strom říká: Ve mně je skryto jádro, jiskra, myšlenka, jsem život ze života věčného.

Jedinkrát se se mnou odvážila věčná matka pokusu a zkoušky, jedinečná je moje podoba a žiloví mého pně, jedinečné jsou nejméně záchvěvy v listech na mém vrcholku a nejméně jizva v mé kůře. Jsem tu k tomu, abych ve výrazné jedinečnosti vytvářel a ukazoval věčné. Strom hovoří: Má síla je důvěra. Nic nevím o svých otcích, nic nevím o tisících dětí, které se ze mne rok co rok rodí. Žiji tajemství svého semena až do konce, jiné starosti nemám. Spoléhám na to, že je ve mně Bůh. Doufám, že moje úloha je svatá. Z této důvěry žiji.

Jsem-li smutní a neseme těžko život, pak může k nám strom promluvat: Buď zticha! Ukliďni sel Podívej se na mne! Život není lehký, život není těžký. To jsou dětské myšlenky. Nech v sobě mluvit Boha, pak zmolknu. Teskníš, že tě tvá cesta odvádí od matky a z vlasti. Ale každý krok a každý den tě znovu vedou k matce. Vlast není tady nebo tam. Vlast je v tobě, nebo nikde.

Touha po toulkách křehčí mé srdce, slyším-li stromy šumět ve večerním vánku. Posloucháme-li zticha dlouho, pak se vyloupne z touhy po toulkách jádro a smysl. Není to chtění utéci bolesti, jak se zdálo. Je to touha po vlasti, touha upamatovat se na matku, touha po nových podobstvích života. Vede domů. Každá cesta vede domů, každý krok je narozením, každý krok je smrtí, každý hrob je matkou myšlenek. Stromy mají dlouhé myšlenky, dlouhosedé a klidné, stejně jako mají delší život než my. Jsou moudřejší než

my, pokud jim nasloucháme. Když jsme se naučili stromy vyslechnout, pak právě krátkost a rychlost a dětský spěch našich myšlenek se oděje nebyvalou radostí. Kdo se naučil naslouchat stromům, už si nezáadá být stromem. Netouží být něčím jiným, než čím je. To je vlast. To je štěstí. Hermann Hesse: *Wanderung, Aufzeichnungen*. Přeložil Karel Čechák a uveřejnil ve *Vesmíru* r. 36/1957/č. 6 str. 215.

Konrad Lorenz – 8 smrtelných hříchů

Přednáší
Devastace prostředí
Běh o závod se sebou samým
Vyhasnutí citů
Genetický úpadek
Rozchod s tradicí
Nekritická poddajnost
Jaderné zbraně

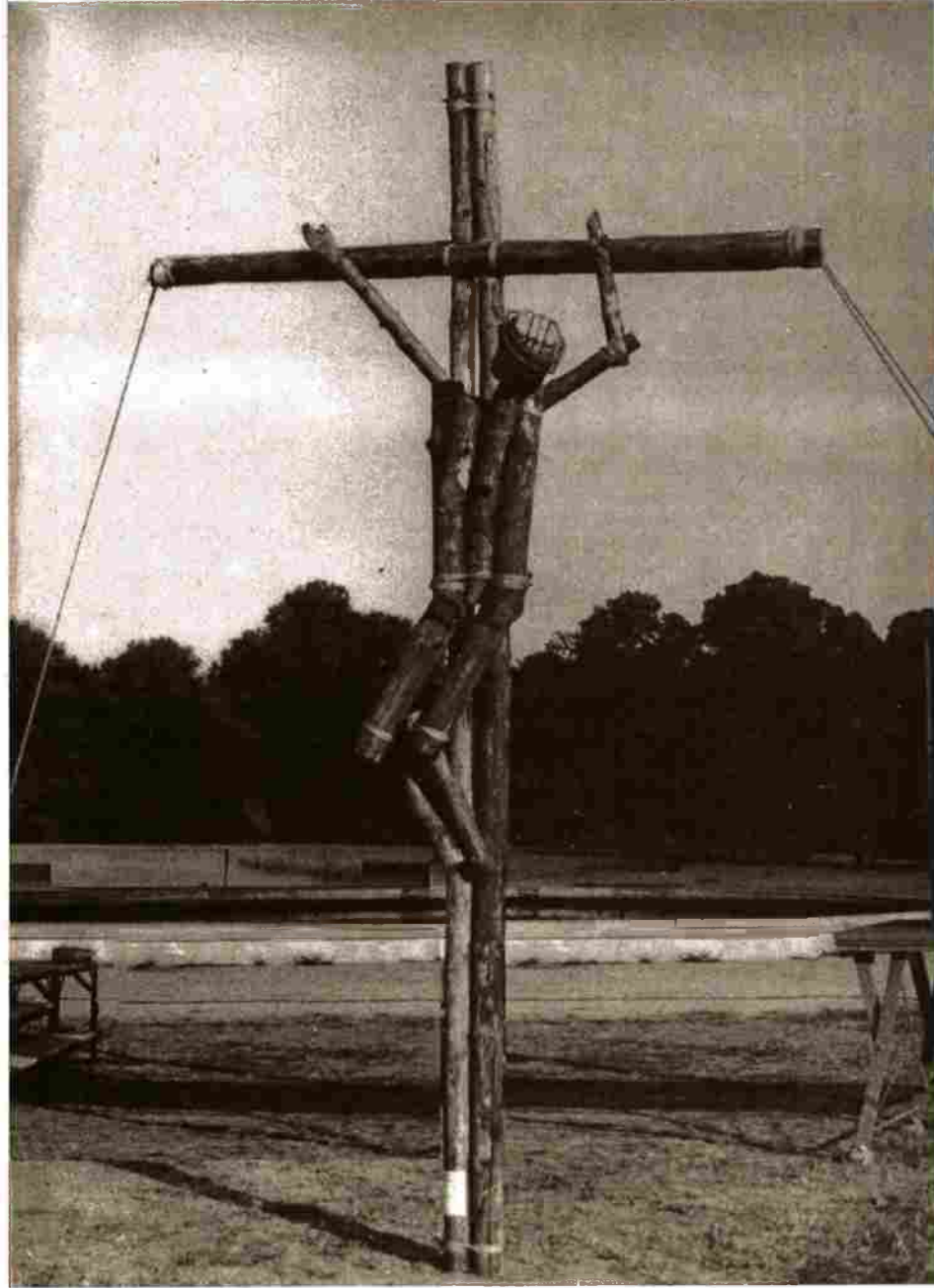
8 názvů kapitol – 8 hříchů moderní civilizace – 8 rozdílů, ale spolu souvisejících procesů, které hrozí zničit současné lidstvo.

Autor se zamýšlí nad podstatou lidského chování a jednání, srovnává podmínky a způsob života člověka a jemu podobných živočichů. Dochází k závěru, že současné jevy průmyslové civilizace ohrožují samu existenci člověka.

Přestože kniha byla napsána již v roce 1972 (z politických důvodů u nás mohla vyjít až po roce 1990), je i v dnešní době velmi aktuální a patří společně s dalšími

ZVLÁŠTNÍ
PŘÍLOHA

DUCHOVNÍ
ROZMĚR
VE SKAUTSKÉ
VÝCHOVĚ

SKAUTING – ŘÍJEN 93

1) Úvod

"Opakování je matkou moudrosti" - tvrdí známé české přísloví. A vzhledem k tomu, že jsem se v uplynulém roce opakovaně setkávali mezi naším skautským lidem s touhou udělat si ve věci "spirituální dimenze" větší jasno provázenou určitou bezradností, předkládáme vám tento materiál. Snažíme se v něm s maximální stručností shrnout to, co bylo již během uplynulých téměř čtyř let v našem tisku publikováno, a přidat k tomu i něco nového.

2) Dokumenty

(A)

Ústava Světové organizace skautského hnutí (WOSM) : "Kapitola 2. - Principy

1. Skautské hnutí je založeno na následujících principech :

Povinnost vůči Bohu - věrnost duchovním principům, oddanost náboženství, které je vyjadřuje, a přijímání povinností které z toho vyplývají.

Povinnost vůči ostatním - věrnost své vlasti v souladu s úsilím o místní, národní i mezinárodní mír, pochopení a spolupráci. Účast na rozvoji společnosti s uznáním a úctou prokazovanými svým bližním a integritě přírody.

Povinnost vůči sobě - odpovědnost za rozvoj sebe sama.

2. Všichni členové skautského hnutí jsou povinni dodržovat skautský slib a zákon, které odrážejí ve formulaci - odpovídající kultuře a civilizaci jednotlivých národních skautských organizací - povinnosti vůči Bohu, povinnosti vůči ostatním i povinnosti vůči sobě. Vlastní znění má být inspirované slibem a zákonem, jak je stanovil Zakladatel skautského hnutí těmito slovy :

Slibuji na svou čest, že se budu ze všech sil snažit

plnit své povinnosti vůči Bohu a králi,

(nebo vůči Bohu a své vlasti)

vždy pomáhat ostatním lidem

a řídit se skautským zákonem.

(B)

Základní principy - Kapitola "Zásady skautského hnutí" :

"Pod principem povinnost vůči Bohu se myslí uznání duchovních principů (tj. principů

přesahujících smyslově vnímatelný svět), přiznání se k přesvědčení, které je vyjadřuje, i přijetí povinností, které z něj vyplývají. Pro označení těchto duchovních skutečností (duchovní skutečností) se nemusí použít slovo Bůh, neboť tuto podmínku splňují i přesvědčení (náboženství), která nejsou monoteistická nebo osobního Boha vůbec neznají ...

Původní slib a zákon navržený Zakladatelům jsou užitečným zdrojem inspirace, neboť ztělesňují neopominutelný základ hnutí. Stejně naléhavě je však třeba zdůraznit, že původní slib a zákon byly vytvořeny pro mládež v Anglii na počátku 20. století. Každá národní organizace musí proto zajistit, že její slib a zákon budou formulovány moderním jazykem s ohledem na kulturu a civilizaci té které země - přičemž samozřejmě musí být zajištěna věrnost základním principům.

První návrhy a veškeré změny ve znění slibu a zákona všech národních svazů podléhají schválení Světové organizace."

Skauting je skautingem jen potud, pokud se tedy opírá ve svém výchovném působení o zmíněné tři základní principy - duchovní, společenský a osobní.

(C)

Stanovy Junáka přijaté V. sněmem

"Skautské hnutí je založeno na třech základních principech

a) Povinnost k Bohu, chápána nikoliv jako vyznání konkrétního náboženství, ale jako závazek hledat v životě vyšší hodnoty než materiální - jako služba Pravdě a Lásce.

b) Povinnost vůči ostatním, chápána jako věrnost své vlasti, která je v souladu s úsilím o mír, vzájemné pochopení a spolupráci mezi lidmi, národy a různými sociálními skupinami - je pojata jako závazek účastnit se na rozvoji společnosti, jako úcta a láska prokazovaná bližním a přírodě.

c) Povinnost vůči sobě, chápána jako odpovědnost za rozvoj sebe sama.

Tyto principy jsou vyjádřeny ve skautském slibu a zákonu.

Slib, který skládají všichni členové Junáka, zní :

Slibuji na svou čest, jak dovedu nejlépe :

- sloužit nejvyšší Pravdě a Lásce věrně v každé době,

- plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony skautské,

- duší i tělem být připraven pomáhat vlasti i bližním.

9	20 001 Modrá	0:55:10	1:12:10
10	14 080 Praha 10	1:00:55	1:14:55
11	22 004 Olomouc	0:49:55	1:14:55
12	12 082 Píseň (vodní)	0:57:20	1:16:20
13	10 001 Pelhřimov	1:09:50	1:23:20
14	2 001 Česká Lípa	1:17:00	1:32:00
15	16 001 Křemže	1:09:25	1:35:25

Výsledky závodu Napříc Prahou "Přes tři jezy"

kategorie	pořadí	účastníci	čas
P5 - žáci (15 startujících posádek)	1	odd. vodních skautů Albatros, N.Město n/Met.	29:16:00 min
	2	91. odd. vodních skautů Píseň	30:22:00
	3	8. oddíl VS Mladá Boleslav	30:56:00
C5 - žáci (4 startující posádky)	1	7. vodácký oddíl Praha 10	29:47:00 min
	2	odd. Kondor - loď Tomáš	30:32:00
	3	odd. Kondor - loď Meluzína	31:16:00
P5 - žákyně (7 startujících posádek)	1	91. oddíl VS Píseň	33:32:00 min
	2	start číslo 83	39:00:00
	3	3. přístav VS Praha 4	39:10:00
C5 - žákyně (1 startující posádka)	1	7. oddíl VS Brno	38:38:00
P5 - dorost (13 startujících posádek)	1	oddíl VS Albatros, N.Město n/Met.	27:13:00
	2	oddíl VS Flotila Liberec	28:49:00
	3	oddíl VS Albatros, N.Město n/Met.	30:02:00
Memoriál Hugo Sedláčka			
C5 - dorost (1 startující posádka)	1	odd. Kondor - loď Hurikán	40:01:00
P5 - dorostenky (1 startující posádka)	1	5. oddíl VS Praha 1	48:12:00
C5 - dorostenky (1 startující posádka)	1	16. oddíl VS Praha	33:36:00
P5 - muži (1 startující posádka)	1	vod. odd. Motorlet Praha	43:22:00
C2 - ženy (1 startující posádka)	1	7. oddíl VS Brno	33:36:00
P5 - veteráni (1 startující posádka)	1	92. oddíl VS Kotva Píseň	29:43:00

Poznámky k označování kategorií: C = kanoe, P = pramice, číslo = počet členů posádky

Společné zasedání náčelníkův chlapeckého a dívčího kmene

se uskutečnilo v sobotu 4. září 1993. Jednání zahájil br. Dolejš, místonáčelník NCHK, pláním, aby tato služba byla pravidelnou spoluprací obou kmenů na všech úrovních. Sestra náčelní Pešková uvedla, že největší spolupráce byla již mezi náčelníky zahájena. Např. o prázdninách, kdy na návštěvy táborů, lesních kursů a škol jezdili zástupci obou náčelníkův společně. Za cíl tohoto společného zasedání uvedla zahájení nové formy práce náčelníkův, a to na základě pravidelné spolupráce všech členů náčelníkův a vytváření pracovních skupin pro řešení stejné tématiky, např. činnostné vzdělávání, stezky, odborky apod.

Protože návrhy na změnu činnostného vzdělávání jsou u obou náčelníkův rozdílné, byla ustavena pracovní skupina, která oba návrhy znovu projedná a vytvoří jeden společný návrh. K této tématice rovněž patří sjednocení veškerých tiskopisů a návrh na "pověření k vedení oddílů" (tiskopis pro vedoucí oddílů).

Na společné zasedání NDK a NCHK byli pozváni i br. starosta Navrátil a sestra mistostarostka Bouzková, kteří naše hnutí zastupovali o prázdninách na světových konferencích WOSM a WAGGGS. Divčí kmen byl po rozdělení republiky přijat do WAGGGS (stejně tak i slovenské sestry). Br. starosta vysvětlil, že by bylo potřeba provést určité změny ve stanovách, aby i ChK byl co nejdříve opět přijat do WOSM.

Obě náčelníka doporučila ÚRJ program velkého náčelníka - 18. 9. - návrh stanov, podzimní a jarní kongres a kompetence ústředních orgánů hnutí. Další zasedání náčelníkův bude 2. října.

Iva Macková

V sobotu 18. září se konalo tzv. Velké náčelníčnické setkání náčelníků a místonáčelníků všech kmenů s br. starostou a některými členy Ústřední rady. Tento orgán nemá žádnou pravomoc a je konzultativním orgánem ústředí. V průběhu zasedání se jednalo o navržené úpravy stanov, jak ji předložil předsednictvo ÚR na základě požadavků WOSM. Velké náčelníčnické doporučení Ústřední radě uspořádat podzimní kongresy dva - jeden v Čechách (5.12.) a jeden pro Moravu a Slezsko (4.12.), s regionálním programem. Jarní kongresy bylo doporučeno uspořádat v ještě menším měřítku tak, aby se činníci, pracující s oddíly mohli osobně sekat s členy ústředních orgánů.

Velké náčelníčnicko konstatovalo, že podzimní uspořádání mimořádného sněmu k vyřešení otázky stanov není v současné situaci uskutečnitelné. Doporučilo proto Ústřední radě mimořádný sněm uspořádat až na jaře.

Velké náčelníčnicko se dále zabývalo otázkou kompetencí ústředních orgánů a nutnosti vytvořit výkonný a profesionální tým kanceláře, zajišťující bezchybný chod ústředí.

Ondřej Vanke

Podzimní kongres Junáka

V. sněm Junáka schválil v dubnu 1992 konání pravidelných jarních a podzimních kongresů a mnoho dalších činností nyní navrhuje, aby se kongresy konaly také na regionální úrovni, kde v menším stromáždění je možné jednotlivé otázky lépe prohodit. Velké náčelníčnicko (18. 9. proto doporučilo svolat v podzimním termínu tentokrát alespoň dva regionální kongresy, a to dne 4.12. tr. pro moravské

okresy v Olomouci a dne 5. 12. tr. pro české okresy v Praze, jako jediný bod

jednání navrhuje Velké náčelníctvo regionální olázy. Organizaci zabezpečení a podrobnosti dohodou náčelníctva na svých pravidelných schůzích počátkem října. V říjnu a listopadu bude tedy možné uskutečnit okresní a obvodní sněmy a vybrat na kongres tři zástupce (po jednom za každý kmen). Ustřední rada Junáka, jejíž funkční období na V. sněmu skončilo, předsedá, že do konce roku 1993 také bude možné svolat mimořádný sněm ke schválení nových stanov a vyžádala si k tomu i souhlas V. sněmu. Souhlasné měl být splněn úkol, ujęný již IV. mimořádným sněmem Českého junáka: přizpůsobit organizační strukturu Junáka státoprávním zřehán. Mezi tím však bohužel nova Česká republika zřehny územní struktury neuskutečnila. Svolání mimořádného sněmu by bylo tedy přehášené.

Po rozpadu Československa došlo dále k rozdělení Československého skautingu - člena světové skautské organizace WOSM. Aty členství mohlo přejet na obě nástupnické organizace, je třeba uvést jejich stanovy do souladu s konstitucí světové organizace. Až do té doby byly totiž z tohoto hlediska bez významu, neboť rozhodující pro členství v mezinárodních skautských organizacích byly stanovy Československé. Jde nyní zejména o zařazení sílu a zákona, skautských metod a pod., které jsou v našich stanovách uvedené až v dodatku. Dosud platné stanovy neumožňují provést podobné úpravy jinak, než na sněmu. Konstituce WOSM dále ve svém článku II. definuje skautské hnutí jako hnutí mládeže (za podpory dospělých), což je třeba zakotvit i ve stanovách členských organizací. Z tohoto hlediska připravila také ÚR svůj návrh. Po konečném projednání ve sněmu usnesení V. sněmu, příloha č. 5 bod 4, bude předložen střednímu, aby jej pak mohly projednat okresní (obvodní) a městské sněmy, spolu s ostatními návrhy a připomínkami, jak je stanovila. Přívocní skupina pro organizační strukturu a stanovy, pověřená V. sněmem vypracováním definitivního znění stanov. Ty pak budou předloženy sněmu.

za ÚRÚ Jiří Navrátil

Lesní školy a kurzy dívčích kmene v roce 1993.

V srpnu letošního roku se uskutečnilo celkem šest Lesních kurzů a dvě Lesní školy pro čimtelky a vůdkyně.

Lesní kurz západočeského kraje vedla ses. Dana Procházková. Za NDK ho navštívila ses. misionářka Dana Metatová. Na vedení dvou kurzů kraje východočeského se podílely sestry Valašková, Bednářová a Šipková. Navštívily vykonala sestra náčelní Pešková.

Na Moravě se konal kurz na Dolní Bečvě pod vedením ses. Fíšerové a ses. Mužíkové vedla oba ekumenské LK v Zlaté. Tyto tři kurzy navštívila ses. misionářka Tomáňková. Téměř polovina členek NDK se zúčastnila. Lesní školy pro vůdkyně skautek ve Slavonicích, jejíž vůdkyní byla ses. misionářka L. Štroubová.

Poměř na LŠ v Roztokách, jejíž část pro vedoucí světlušek vedla ses. Lebedová, a pro vedoucí rangerů ses. I. Macková, byly přílohy členky NDK. Všechny kurzy i školy měly dobrou úroveň díky kvalitním instruktorům a instruktorkám. Někdejší i skautský duch, který zde vládl, je nadělí a snad i zřetukou, že naše generace nebude poslední. Díky!

Za NDK Alena Tomáňková

Telefonní čísla

Centrála AGM: 24102 - tato předvolba má platit místo původní 2145 od 1. října.

Ustředí Junáka:

Václav Mlucha - tajemník ÚR 285
Iva Machková - tajemnice DK 282
Ondřej Vaněk - tajemník ChK 278
Věra Janovská 284
Hana Končíková - tajemnice ZR 280
Milan Zaioudský - SIC 278
Karel Vaněk - org. rada 223
Boh. Svoboda - ek. odbor 224
Jiřina Bašňová - ek. odbor 225
Zdeněk Padlík - tajemník PRÚ 240

Svojsíkův závod

Výsledková listina ústředního kola Svojsíkova závodu, které proběhlo 25. září 1993 v Liberci.

Skauti

pořadí	start.č.	oddíl (číslo, místo)	čistý čas	celkový čas
1	23	005 Ostrava	0:42:25	0:58:55
2	7	050 Píseň (vodní)	0:42:45	1:01:45
3	3	008 Mladá Boleslav	0:41:10	1:02:10
4	21	002 Mariánské Lázně	0:46:05	1:04:35
5	17	001 Nový Bor	0:45:15	1:05:15
6	29	Kolín	0:45:25	1:05:25
7	13	Praha	0:45:30	1:07:30
8	25	003 Hořice	0:45:20	1:07:50
9	15	001 Probovín	0:48:50	1:09:20
10	27	024 Praha	0:44:10	1:10:10
11	19	024 Zlín	0:50:40	1:11:40
12	5	005 Chotibův	0:56:15	1:17:45
13	1	001 Uherské Hradiště	0:58:35	1:18:35
14	9	001 Frydek	1:04:45	1:20:45
15	11	022 Liberec	0:44:15	9:59:59

*9" v testních bodech = diskvalifikace

Skautky

pořadí	start.č.	oddíl (číslo, místo)	čistý čas	celkový čas
1	26	053 Píseň	0:43:15	1:01:15
2	18	001 Kutná Hora	0:49:40	1:05:10
3	6	003 Bělá pod Bezdězem	0:49:30	1:06:30
4	4	001 Měchov	0:50:50	1:06:50
5	8	001 Ivančice	0:56:25	1:08:25
6	12	003 Liberec	0:52:50	1:08:50
7	24	044 Praha	0:51:05	1:09:35
8	28	001 Albrechtický	0:57:25	1:10:25

odkázání od koedukace, některé oddíly ji uplatňují. Nemluví ani o tábořech malých středisk, kde by jednotlivé oddíly občinně postavily samostatný tábor a kde dle dnů jsou oddíly odděleny podle pohlaví i věkových stupňů. Viděl jsem i dosti velký tábor, kde v družinách byly pomíchány všechny věkové stupně obou pohlaví družiny jsou pak sice vyvážené, ale není jasné, jaký výchovný záměr pak sleduje program společný pro všechny kategorie.

Dokumentace a předpisy

Na nehlášený tábor jsem narazil ojediněle, někteří vůdci však nebyli schopni předložit hlášení k zápisu návštěvy a nevěděli ani, zda byl tábor oznámen OHESU. Povolení k táboření od majitele pozemku, obce, lesní správy atd. byla vesměs v pořádku. Zato byly nepořádky v lékařském vyšetření dětí, málokde měli (sice problematické, ale dosud vyžadovaný) lékařský nálezy o schopnosti práce s mládeží pro dospělé a nebyly v pořádku ani zdravotní průkazy osob (dospělých) činných v kuchyni, velmi často neměli vůdci předepsané prohlášení rodičů. Řada jich vůbec nevěděla, jaké doklady pro tábor potřebují, a to ani ti, kdo letos absolvovali čekatecký kurs. Mnozí nevěděli na vědomí ani vyl. 185/90 a používali např. tzv. bezzinkelnost v různých formulacích jako za starých časů, v jiných organizacích. Naštěstí jsem se nesetkal na své cestě s kontrolou hygienické služby, která by podobné nedostatky jistě jen tak nepřehlédla. Byly i lábory, které neměly vyšetřeny vodní zdroje v lesní studánce, někdy nedostatečně zajištěné a zjevně nevhodné. Většinou však byla voda v pořádku, přírodní studánky dobře zpevněné a zastržené se skládou vody tak dobrou, jako se dnes vidí málokde často zásobovaly několik táborů. Stalo se, že jeden tábor roverů & rangers musel za pitnou vodu, kterou dovozl z blízké obce, platit.

Zdravotní zásady

Zdravotní stav dětí v navštívených tábořech byl i při špatném počasí příznivý. Byly jen nečetné případy běžných onemocnění, nesetkal jsem se se souvisejícími infekcemi trávicího traktu a léčebně jsem zasahoval jen ojediněle.

Dvakrát jsem se setkal s lékařem z instruktorského sboru zdravotní rady, všechny tábory měly kvalifikované zdravotníky. Vybavení lékařček a jejich uložení bylo asi ve 1/4 táborů málo vyhovující. Je nutno stále připomínat, že při zranění nebo při podezření na náhlou bráň příhodu je nutno vyhledat lékařskou pomoc bezodkladně. Se zdravotně postiženými jsem se v navštívených táborech až na malé výjimky nesetkal.

Návštěvy táborů

Poznatky z táborů mají být poučením všemu skautskému lidu pro příští léta. Mnozí mají pocit, že jde o věci dávno všeobecně známe. Měly by skutečně být, jenže se opakovaně ukazuje, že nejsou. Smyslem metodických návštěv je otevřené zhodnocení jak nedostatků, tak i dobrých nápadů a nových metod, kterými každoročně doplňujeme stránky kapitoly o skautském táboření. Důležité je také osobní seznámení a obnovení starých skautských přátelství, vědomí, že se staráme jeden o druhého a jsme jedna rodina. Ocenil jsem, že letos navštěvovali tábory ve svém regionu ve větší míře i činovníci QRJ.

Za řadu let, co tábory navštěvuji, lze srovnávat a pozorovat určitý vývoj jak v letech 1968-70, tak v současné době, a řekl bych, že je příznivý. Zejména uvážíme-li, co překážek musí vůdce se svými spolupracovníky překonat, aby postavil dobrý tábor - osobních, pracovních, ekonomických. Musíme mít na paměti, že naše hnutí nemá dnes zdaleka takovou podporu společnosti jako dříve nebo v jiných zemích. Tím víc se o své místo na slunci musíme zasloužit dobrou prací, vlastním příkladem, ochranou přírody (včetně spolupráce s místními autoritami), a nesmíme strpět ve svých radách neskautecké zlozvyky. Vždyť náš cíl je skutečně vstěpovat do dětských duší pravdu, lásku a krásu, i když vidíme, že tyto hodnoty se v současné době příliš nehodnotí. Vychováváme přeci příští generaci.

Za to, že v této službě vytváříte, vám všem chci poděkovat.

Jan Pisko

přímá (státní linka) + fax má být nově 24214825

Redakce Magazínu SJ
Eva Hromádková, Jiří Majer 412
Redakce Skautingu
Michala Hocmanová,
Junácká edice 415
Milan Husák 268
Michal Neděla 215
Božena Nimburská 215

Domovenky Svojskova oddílu

Domovenky pro členy SO v barvách pískových i modrých - pro vodáky á 18 Kč, jakož i nové klopové odznaky členů SO

(á 20 Kč) je možno zakoupit na ústředí u bratra Vikta - Puny. Hromadné objednávky (přes ORJ) výtuzje obrátěné poštu.

Zprávy zahraniční rady

Předkládáme seznam dosud došlých pozvání na zahraniční akce. K účasti je možné se přihlásit na adresu:
Junák - svaz skautů a skautek, zahraniční rada, Senovážné nám. 24, 116 47, Praha 1
nejpozději do 10.11.1993

Ceny převedené na české koruny jsou pouze orientační, platit se musí samozřejmě v příslušné měně.

Datum	Název akce	Země	Cena
3.7.-28.8.94 (9-15 dní v tomto termínu) začátek vždy v sobotu	Tábor s italskými skauty, AGESCI, pro skupiny skautů nebo skautek s jedním vedoucím TREFOGUE 94	Itálie	8 dní - 150 ECU - (5100 Kč) 15 dní - 200 ECU (6800 Kč)
16.-26.8.94	3 rd All Africa Scout jamboree pro skauty a rovery	Ghana	
30.7.-6.8.94	FINNSKOGEN 94 - skautky, rangers	Norsko	1000 NK + cesta (4200 Kč + cesta)
27.12.93- 3.1.94	Scout Scoop - setkání skautů a skautek 15-18 let	Dánsko	250 DKK záloha (1125 Kč) 550 DKK pobyt + cesta (2475 Kč + 4000 Kč)
8.-17.8.94	TOGETHER IN A SPECIAL WAY - pro 2 vedoucí skautek nad 20 let	Sri Lanka	200 USD/os + cesta (6000 Kč + cesta)
30.7.-13.8.94	UNITY 94 - 8 skautek 11-13 let, 2 vedoucí	Stafford U.K.	130 lib. + cesta (5863 Kč + cesta)
20.-29.7.94	ATLANTIS 94 - děvčata od 11 do 23 let (oslava 75 výročí založení skautingu)	Lucembursko	3000 LF + cesta + peníze na jídlo (2550 Kč + cesta + ...)
30.7.-13.8.94	NORTHUMBRIA 94 - 8 skautek nebo rangers a 2 vedoucí	Newcastle, U.K.	254 lib + cesta (11455 Kč + 4000)
29.7.-7.8.94	PANNONIA 94 - skautky, skauti 10-13, 13-16 let a vedoucí	Rakousko	18000 šilinků + cesta (4800 Kč + cesta)

19.-26.7.94	BLA SOMMER 94 - skupiny skautů a skautek - smíšené s vedoucími	Dánsko	940 DKK + cesta (4230 Kč + 4000 Kč)
1.8.-11.8.94	EUROPEAN JAMBOREE, skauti a skautky od 11 do 16 let z celé Evropy	Holandsko	750 NLG + cesta (12150 Kč + 4000 Kč)
4.6.-6.6.94	INTERCAMP - tradiční setkání skautů a skautek ze západní Evropy - tentokrát na našem území	ČR - Trachovsko	25 DM - 450 Kč (pro účastníky z ČR se jedná o slevu)

Semináře jsou určeny zkušebním vedoucím většinou do 30 let s dobrou znalostí zejména angličtiny. Výběr zájemců provádí zahraniční rada a schvaluje NDK či NCHK.

Datum	Země	Téma
23.10.-29.10.93	U.K., London	Sharing responsibilities Between Man and Woman in a Voluntary Youth Organization
únor 1994	Strasbourg, F.	Europe for You!
duben 1994	Švédsko	Opening Guiding and Scouting to Ethnic Communities
květen 1994	Německo	Who am I? Where I am going?
září 1994	Strasbourg, F.	Interdependence making the most of every individual

Tábory 1993

Předkládám Vám statistické zpracování počtu letošních skautských táborů skautských táborů a celkové počty tábořících.

	podle údajů ORJ	podle nížešnek
tábory celkem	1 704	1 792
z toho putovní	127	113
zahraniční	27	26
celkem tábořilo	47 722 osob	
z toho do 18 let	40 381 osob	
Pro srovnání několik údajů z minulých let		
rok	táborů	dětí
1990	1 200	35 000
1991	2 185	50 380
1992	1 904	48 657
		16,2

Ondra Vanke

Z letošních táborů

Zpráso léta v červenci prověřil přítelovskou nepromokavost skautů. Ta ovšem záleží do značné míry na tom, jak je tábor připraven a postaven. V západních Čechách tábořilo v tu dobu mnoho oddílů, většinou v údolích potoků, na krajinách, ale zcela prosáklých tábořišti.

Táborové stavby

Ukazuje se, že většina ocelů za tři roky činnosti dobře hospodářská a dokázala se s úspěchem vyvíjet, a to i oddíly, které začínaly po obnově v r. 1989 od nuly. U některých táborů se však projevila nedostatečná péče o vybavení jak jejich neokonalou výstavbou, tak absencí základního inventáře stánů, plachet, hangarů, nářadí. Je překvapivé, bylo-li to u oddílů, které pracovaly už před rokem 1989 v Tomech či Ploných a přinesly si tedy nějaký inventář i zkušenosti z té doby. Skutečně, u některých oddílů se zdá, jakoby se čas zastavil: to, co měly z dřívějších, je opotřebované, jejich vedoucí narikají, že na nové nemají peněz, ale na dotaz, co pořídili z dotací za uplynulé tři roky, odpovídají vyhrdávě: snad je ani nevyužili.

Zprávy z Junák hlásí: A JEZU neznalí setkal jsem se i s činovníky středisek, kteří přiznávali, že informace z ústředí neschází a ovšem ani zprávy o sobě neposkytují, včetně toho, že se ani o dotaci nepřihlášeli. A zdaleka nejde jen o oddíly venkovské. Informovanost je špatná i u těch pražských. Náštel je takových táborů menšina. Ostatně, pokud jsem viděl slabé tábory, byly vesměs z Prahy, z navštívených mimopražských nebyly vysloveně špatny ani jeden: právě mezi nimi byly tábory překrásné, zřejmě i výborně vedené.

Pochopitelně úroveň táborových staveb, jejich zpracování a účelnost na jednotlivých tábořích byla velmi různorodá. Od bezvadných až po naprosto nevyhovující až už se to týkalo podklad a podlaží v nich, kuchyní, umývárny či lázní a odpadovek.

K tomuto tématu se však vrátíme podrobněji až před příštím táborem na stránkách Skautingu.

Program táborů

Přetvářející neuskutčené tradice někdejších oddílů jsou vidět i v programu. Někteří si např. nedovedou tábor představit bez táborové hry. Nic proti tomu, je-li výchovně hodnotná, jenže někdy jde jen o větší fabuli a děti se nic nového, jmenovitě ze stupňů zdatnosti, nenaučí. Nevěnuje se náležitě pozornost Střeze, používá se zbytečné krojové zvláštnosti nebo se podceňuje význam kroje při nástupech. Rád těchto nástupů a pořadové vystupování oddílů na veřejnosti nejsou pozůstatky vojenského drhu, ale projev skautské zodpovědnosti a kázně. Obdobně vyžaduje důstojnost i táborový kruh.

Byly tábory výborné koncepčně připravené, s náhradními programy, které umožnily rychle reagovat na změny počasí a udržovat pracovní tensi, ale byly i takové, kde se polybovali hodiny od něčeho k něčemu.

Vedení táborů

Vedle oddílů se stárou tradici (např. pražské středisko Šlupka, přezdítká lichteny, Střelaj) byly výborně vedené i oddíly nové po obnově založené (a také většinou dobře vybavené). Je to neobvyklé postřehové a svědčí to o obrovském kusu práce vůdců, kteří budovali na zeleném. Většina vůdců měla vůdcovskou nebo aspoň čekatelskou zkušenost, rád jsem se setkal i se sestrami a bratry lesochotáři, tu a tam však dosud vedli tábory vedoucí bez číselnické zkušenosti. Zvláštní zhození: by jistě zasloužila práce oddálové resp. táborové rady, která má být školou odpovědné demokratické. Pověšlené je účasť zahraničních skautů v našich táborech.

Koedukace

Letos jsem se setkal méně často s paralelními tábory chlapčeckými a dívčími v blízkosti či na jednom tábořišti. Viděl jsem několik výborných dvoudřevních táborů, které letos prvně tábořily samostatně: bezpečnostě započal např. mužský příbuzný některé starší sestry (ale také jsem potkal na odlehlém táboře pod stozárem boxera či ovčáka). Zatímco tedy na jedné straně je patrný

Po složení slibu je možno připojit prosbu :
K tomu mi pomáhej Bůh.

3) Dvě důležité poznámky

1) Je nutné důrazně upozornit, že duchovní život není totožný s životem náboženským. Z toho vyplývá, že niho nelze nutit proti jeho vlastnímu svědomí k jakýmkoli konkrétním náboženským úkonům (modlitby, účast na bohoslužbách a pod.). Na druhé straně je samozřejmé, že dojde-li skaut při hledání odpovědi na základní otázky lidské existence k náboženskému přesvědčení, musí mu být věrný jako závazné poznání pravdy. Praktickým důsledkem toho je mj. povinnost každého skautského vedoucího (být třeba nevěřícího) umožňovat naplňování náboženských povinností tomu, kdo je jimi ve svědomí vázán, - a dokonce jej k tomu diskrétně povzbuzovat.

2) Ačkoli je znění slibu přijatého 5. sněmem ve srovnání s ostatními národními organizacemi (při WOSM, ale i WAGGGS) neobvyklé, důsledně respektuje výše uvedené požadavky Ústavy světového hnutí i jejich interpretaci podanou v "Základních principech". Filosoficky za ním pak stojí práce Miloslava Vlka, Tomáše Halíka, Ladislava Hejdánka, Jakuba S. Trojana, Radima Palouše, Josefa Zvěřiny a celé řady dalších současných představitelů našeho filosofického a teologického života.

4) Odstaveček pro hloubavé neboli "filosofická vsuvka"

Filosofickému zpracování problematiky "duchovního rozměru" jsme věnovali celou řadu článků. Zde uvedeme jen základní minimum. Vycházíme z toho, že veškerá skutečnost (realita) má různé stránky (dimenze, rozměry), které se navzájem nevylučují, ale napoak se doplňují a spolupůsobí. Zatím jsme schopni určitým způsobem vnímat (resp. uvědomovat si) dvě takové stránky :

- stránku hmotnou (materiální dimenzi)

- stránku duchovní (spirituální dimenzi).

Stránku hmotnou vnímáme smysly (a následně zpracováváme svým vědomím). Stránku duchovní vnímáme naopak prvořadě některými dispozicemi svého vědomí : svědomím, intelektem, intuicí. Tak jako hmotná stránka má svůj řád (který popisujeme přírodními zákony), má svůj objektivní řád i stránka duchovní (týká se především požadavků na správné myšlení - logika, jednání - etika, hodnocení krásy - estetika). Duchovní i hmotná stránka skutečnosti člověka

přesahuje (transcenduje). Člověk se dění v obou těchto rovinách účastní, ale sám je nevytváří.

Duchovní stránka reality byla v dějinách evropského filosofického hledání nejčastěji nazývána pod vlivem řeckého myšlení jako LOGOS (SLOVO, PRAVDA). Hebrejské myšlení, které je díky křesťanství druhým podstatným zdrojem duchovního dědictví Evropy, chápalo duchovní realitu dynamicky jako AGAPÉ - LÁSKU. Zde jsou už jasně vidět souvislosti mezi duchovní dimenzí skautské výchovy, jak ji vyjadřují základní principy, a námi přijatým zněním slibu.

5) Konkrétní výsledky necelých čtyř let

Od prosince roku 89 se přes množství různých překážek a někdy i selhání podařilo na půdě českého skautingu dosáhnout při vyjasňování otázek souvisejících s duchovním rozměrem skautské výchovy některých konkrétních výsledků :

(a) Znění základních dokumentů - viz 2)

(b) Problematika duchovní výchovy a duchovního života se začíná stávat součástí výchovy a vzdělávání čekatelů, vůdců a roverů (viz např. zprávy V. Bricháčka o roverských kurzech nebo články v roverském časopisu FONS). Jde pochopitelně o první, mnohdy nesmělé kroky. Z hlediska budoucnosti však jde o rozhodující oblast.

(c) Na jaře a na podzim roku 91 se konaly semináře WOSM věnované mj. této problematice (z jarního byl vydán souhrnný sborník). Na podzim 92 se u nás konal kongres evropského regionu CICS (Sdružení katolických skautských organizací při WOSM). Představitelé CICS významně přispěli k posílení důvěryhodnosti českého skautingu při jednáních na světové konferenci WOSM tento červenec v Bangkoku.

(d) Duchovní rada Junáka (příp. ve spolupráci s náčelnictvy) postupně uveřejnila celou řadu článků ve skautském tisku a podílela se na vydání několika metodických materiálů (viz dále)

(e) Konají se každoročně hojně navštěvované semináře ekumenické lesní školy pro vůdkyně a vůdce.

(f) Některé ORJ požádaly zástupce Duchovní rady o konzultační setkání k problematice

duchovní výchovy. Při některých ORJ již začínají pracovat zpravodajové Duchovní rady (podle řádů by měli být u každé).

6) Praktická doporučení

Duchovní život se týká každého člověka - má-li být opravdu člověkem. Vždyť - stručně řečeno - v duchovním životě jde na jedné straně především o naši mravní opravdovost a odpovědnost a na druhé o krásu a trvalost našich vztahů. Tyto souvislosti si pochopitelně ne všichni uvědomují nebo uvědomují jen nejasně. V rámci skautské výchovy bychom se naopak na uvědomování a rozvíjení této skutečnosti měli upřít svůj hlavní zájem.

Není proto správné zabývat se "duchovní dimenzí" jen v souvislosti s přípravou na slib. Příprava na slib přeci musí vyrůstat z pozvolného, dlouhodobého uvádění do jeho obsahu, který nás zavazuje celoživotně. Východiskem takové přípravy musí ovšem být vlastní zkušenost vedoucího (rádce) s duchovním životem. Zde především platí: "Kdo chce zapalovat, musí hořet." Všechny tzv. potíže s "výkladem slibu" mají s největší pravděpodobností potíže v nedostatku této vlastní zkušenosti na straně vedoucího. Proto považujeme na vhodné soustředit se na sebevýchovu dospělých.

Duchovní život nelze zaměňovat s životem duševním nebo dokonce citovým. Přesto předpokládá určitou úroveň duševního i tělesného rozvoje. Bez schopnosti soustředění, ztišení, pozorného naslouchání, stejně jako bez sebeovládání, schopnosti vcítit se do druhého, vnímat krásu nebo umět vyjadřovat své názory i pocity nemůže dojít k rozvíjení duchovního života. Proto je nutné v naší skautské výchově věnovat vytváření osobních předpokladů pro bohatý duchovní život rozhodující prostor. Volba her, písni, povídek, ale i způsobů konkrétní služby, přístupu k táborovým pracem - to všechno může a má být nástrojem k citlivému rozvoji předpokladů duchovního života i jeho samotného. Zde lze mnoho důležitých podnětů načerpat z moderní literatury, především pak z encyklopedického díla Miloše Zapletala.

Při výchově hraje velikou důležitost respektování vnitřních předpokladů toho, kdo je vychováván, i toho, kdo vychovává. Proto nelze ničím nahradit živý vztah mezi vedoucím a jeho dětmi, přesněji mezi ním a každým jednotlivým dítětem. A jestliže

trpělivost je nutným předpokladem každé výchovy, pak u výchovy duchovní to platí dvojnásob. Vše musí probíhat v prostoru důvěry a svobody. V oblasti duchovního života nelze nic vynutit. Je třeba naučit se počítat s časem, s etapami, kdy se zdá, že vývoj nepokračuje nebo že dokonce dochází k regresi (návratu do předchozích méně vyvinutých stádií). Nelze totiž opomíjet, že nezaslutitelnou roli tu hraje sama Pravda a Láska, vůči které tu stojíme jako služebníci - vždycky více či méně nedostateční.

7) Dodatek - literatura

Skautský tisk

(a) Speciální

- Směrnice chápání principu odpovědnosti vůči spirituální dimenzi v Československém skautingu (1990)
- Duchovní rada včera a dnes (Junák hlásí 1/91)
- Skauting : Filosofické předpoklady skautingu podruhé (8/91), Otazníky kolem autority (10/91), Spirituální dimenze - velká neznámá? (2/92), Výchova svědomí (5/92), Bude Český Junák skaut-skou organizací? (7/92), Jak dovedu nejlépe ... (8-10/93)
- Duchovní dimenze - sborník k 5. sněmu
- První pomoc (příprava ke slibu) - speciál Junák hlásí s hlavními dokumenty 5. sněmu

(b) Obecná

- V. Břicháček : Poselství skautské výchovy
- V. Břicháček, M. Zapletal : Skautský oddíl I a II
- kol. : Sborník 1. a 2. semináře ekumenické lesní školy
- Markýz : Skautské ideály
- P. Křivský : Ars bene vivendi (umění dobrého života)
- M. Nevrlý : Karpatské hry
- R. Plajner : Úsvit českého junáctví
- R. Baden-Powell : Vigilie
- R. Baden-Powell : Na pouti za úspěchem

Ostatní doporučená literatura

- Jiří Mrkvička : Hovory s tebou
- Knížka o radosti
- Ch. Džibrán : Prorok
- A. Anzenbacher : Úvod do filosofie
- L. Hejdánek : Filosofie pro naši dobu
- H. J. Störig : Malé dějiny filosofie
- L. Kropáček : Duchovní cesty islámu
- I. Lepp : Cesta do Damašku
- ? : Milujte se

Jiří Zajíc

O lesy se starali lesníci = Forster a lesní ochrannou službu prováděli včelaři – brtníci = Zeidler.

Dnes se zabývá ochranou lesů zákon 61/1977 Sb. a také zákon 114/1992 Sb. Je to zákon České národní rady ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. Podívejme se na něj trochu blíže.

Nahrazuje dřívější zákon o ochraně přírody č. 40/56 a vyhlášky min. škol. o ochraně rostlin 54/56 Sb. a ochraně živočichů 80/60 Sb. V tomto zákoně v § 3 s názvem „Vymezení pojmů“ se v odstavci g) říká: dřevina rostoucí mimo les (dále jen dřevina) je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách ve volné přírodě i v sídelních útvarech na pozemcích mimo lesní půdní fond. V § 8 se praví 1) Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánů ochrany přírody, není-li stanoveno jinak. § 7 Ochrana dřevin se říká: 1) Dřeviny jsou chráněny podle tohoto ustanovení před poškozováním a ničením, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (§ 46 a § 48) nebo ochrana podle zvláštních předpisů. § 46 má titulek: **Památné stromy a jejich ochranná pásma.**

Citují: (1) Mimořádně významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánů ochrany přírody za památné stromy. (2) Památné stromy je zakázáno poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji, jejich ošetřování je prováděno se souhlasem orgánů, které ochranu vyhlásily. (3) Je-li třeba památné stromy zabezpečit před škodlivými vlivy z okolí, vymezí pro ně orgán ochrany

1. medvědík obecný (žije v mechu), 2. pavouk křížák obecný; pod kůrou nebo v trouchnivějící kůře žijí: 3. savenka obecná, 4. kůrovčí štítnatý, 5. chlupule podkorní, 6. lesák podkorní; na listech a kůře stromu žije: 6. žlabatky, které vytváří háčky, 7. pestrokravečník obecný; hnízda si staví ve větvích nebo využívají dutin stromů k hnízdění a svá hnízda si „vytesávají“ ve kmeni stromu: 9. veverka obecná, 10. netopýr ušatý, 12. brhlík obecný, 13. žluna zelená, 14. puštek obecný; v dutinách mezi kůry se zdržuje 11. ropucha obecná

přírody, který je vyhlásil, ochranné pásmo, ve kterém lze stanovené činnosti a zásahy provádět jen s předchozím souhlasem orgánů ochrany přírody. Po-

kud tak neučiní, má každý strom základní ochranné pásmo ve tvaru kruhu o poloměru desetinásobku průměru kmene měřeného ve výši 130 cm nad zemí. V tomto pásmu není dovolena žádná pro památný strom škodlivá činnost, například výstavba, terénní úpravy, odvodňování, chemizace.

A § 48 v odstavci 1) praví: Druhy rostlin a živočichů, které jsou ohrožené nebo vzácné, vědecky či kulturně velmi významné, lze vyhlásit za zvláště chráněné. 2) Zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů se dle stupně ochrany člení na: a) kriticky ohrožené, sem patří třeba lýkovec vonný, drobný keřik

b) silně ohrožené, sem je nutno řadit tis červený c) ohrožené, kam řadíme dřín obecný, dub pyřitý (šipák).

Chráněné stromy se označují kovovou tabulkou s nápisem „Strom chráněný zákonem“, která se umísťuje na kmen stromu. Jednou jsem měl v ruce svazek fotografií a kresb starých stromů. Mezi nimi byla tak zvaná „Žeberská lípa“, která rostla v Rudohoří nedaleko Jezerů a měla údajně stáří 900 let. Obvod kmene měl více jak 7 m. Pod hradem Lichnicí roste „Žizkův dub“ s obvodem 8,5 m a odhadovaně stáří je 700 let. Nejstarším naším stromem je podle odborníků tis červený, rostoucí v jedné zahradě v obci Kropachy na Českolipsku. Jeho stáří se odhaduje na 1000 – 2000 let.

V obci Klokočné v Železných horách roste lípa odhadovaná také na 1000 let.

pracemi K. Lorenze mezi klasická díla tohoto zaměření.

Konrad Lorenz (1903-1989): rakouský zoolog, zakladatel vědy o chování živočichů – etologie, nositel Nobelovy ceny 1973 Lorenz, K.: *8 smrtelných hříchů*, Panorama, Praha 1990, 104 s.

Vit Růžička

Konrád Lorenz – 8 smrtelných hříchů

... Když civilizované lidstvo ve slepém vandalizmu ničí živou přírodu, jež ho obklopuje a živi, ohrožuje samo sebe ekologickým zruinováním. Patrně si začne uvědomovat své chyby, až když je pocítí ekonomicky, to však bude nejspíš pozdě. Nejméně ze všeho si všimá toho, jak dalece poškozují tento barbarský proces jeho mysl. Všeobecně a rychle se šířící odcizení člověka přírodě nese velký díl viny na jeho estetickém a etickém úpadku. Kde by se vzala v dospívajícím člověku úcta před čímkoli, když všechno, co kolem sebe vidí je lidský výrobek, a to levný a ošklivý výrobek? Dokonce i pohled na hvězdnou oblohu zastíhují lidem ve městech mrakodrapy a chemicky znečištěná atmosféra. Pak není možno se divit, že postup civilizace jde ruku v ruce s politováníhodným znetvářením měst a venkova...

... Natěsnání lidských mas v moderních velkoměstech nese určitě velký díl viny na tom, že ve fantasmagorii lidských podob, jak se věčně mění, překrývají a mizí, už nedokážeme spatřit tvář bližního. Naše láska k bližnímu se v masách bližních,

kterí jsou příliš blízko, rozplyne beze stopy. Kdo chce ještě vůbec projevovat srdečný a věrný cit k lidem, musí se soustředit na malý počet přátel, neboť nejsme utvářeni tak, abychom mohli milovat všechny lidi, jakkoli je takový požadavek správný a etický. Musíme si tedy vybírat, to znamená, že si musíme vůči některým jiným lidem, kteří by si právě tak zasloužili naše přátelství, udržovat odstup. Jedna z hlavních starostí některých velkoměstských lidí dnes je, aby se nenechali citově zatáhnout do problémů druhých. Takovému jednání se nikdo z nás nemůže beze zbytku vyhnout, ale lpi na něm už nádech nelidskosti. Připomíná staré americké plantážníky, kteří zacházeli se svými „domácními“ černochy jako s lidmi, zato s otroky pracujícími na plantážích přinejlepším jako s hodnotnými domácími zvířaty: Když tato záměrná clona proti lidským kontaktům zesílí, vede spolu s citovým zploštěním, o kterém hovořím později, k hrozivým projevům nepochopitelné neúčasti, o kterých se denně dozvídáme z novin. Čím větší přelidnění, tím naléhavější nutností je pro jedince stranit se citové účasti, a tak se v největších velkoměstech loupi, vraždí a znásilňuje na živých ulicích, aniž by kolemjdoucí zasáhli...

Slovníček

Biocenóza (společenstvo) – všechny živé organismy v určitém prostoru (rostliny + živočichové + houby + mikroorganis-

my). Tyto organismy jsou ve vzájemném vztahu, navzájem se ovlivňují a podléhají společnému vývoji.

Biotop – typ přírodních podmínek vhodný pro výskyt určitého společenstva nebo druhu.

Humus – součást půdy, zahrnuje rozkládající se zbytky těl organismů a z nich uvolňované organické látky. Je důležitý pro úrodnost půdy.

Vysad'te Strom svobody

Ad Výzva, Skauting č. 1/32

Naši předkové měli jasný cit pro přírodu a její krásu. Zvláště milovali stromy. Dovedli jich používat k harmonickému začlenění staveb do přírodního rámce, dokázali jimi podtrhnout malebný charakter venkova: košaté koruny převyšující střechy chalup, půvabná dominanta kostela obklopená zelení, stinné aleje a stromořadí podél silnic a polních cest, rozložitě duby na hrázích zasněžených rybníků, stípaťaté hájky pobřežních porostů a křovina-té meze, to vše tvořilo harmonický soulad lidských výtvorů s přírodou.

Tohoto dědictví po otcích jsme si nedovedli vždy dost vážit. Při náporu techniky na krajinu byly to právě stromy, které jsme mnohdy lehkomyslně a zbytečně obětovali. Naše obce se proto postupně mění v kamenné pouště s dominantou typizovaných hospodářských staveb, naše silnice v betonové pásy bez milosrd-

Jedliny na Rychnovsku roste nejstarší náš jehličan, tak zvaná „Bratrská“ borovice s obvodem 4 m.

V minulém století věnovali velkou pozornost starým stromům v německých zemích. Byly vydávány tak zvané „Baumbücher“, popisující místo, vzhled a druh starého stromu. U nás obdobnou knihu vydal roku 1908 J. E. Hadt, byl to jeho „Soupis památných stromů“.

Byla by to docela zajímavá práce, kdyby oddily zjistily, kde rostou stromy zasluhující si pozornosti. Provedly by dokonalou dokumentaci, to znamená popis, fotografie v letním, zimním šatě, stav, zda je strom bez poškození nebo je vykotlán, plánek umístění, zjistily pověsti, které se k němu váží a zjistily odhad odborníka týkající se stáří stromu.

Když se trochu zamyslíme, zjistíme, že starý strom za svůj „věk“, co roste v našem okolí vykonal nemalou službu člověku i tisícům jednotlivců všech možných skupin živočichů.

Když nebudeme brát v úvahu hodnotu jeho dřeva, ale jen kyslík, který živočichové potřebují ke svému žití, pak 1 m² listů vytvoří za hodinu 1,3 g kyslíku. Za půl roku vytvoří les o ploše 1600 m² na 3500 kg kyslíku, to se rovná 2500 m³ kyslíku. Spočítejte si toto množství s dnešní cenou kyslíku a dostanete trochu představu o užitečnosti stromu.

Mimo to je strom ještě zajímavý jinou svou činností. Svým pohostinstvím. Kdyby si někdo dal čas a prohlédl strom od nejvyšší větévky, pupenu až po kořeny v zemi,

zjistil by na stovky malých životních prostředí, vyhovujících pouze tomu kterému druhu živočichů. Bez tohoto minivýživního prostředí by se ten tvoreček vůbec nemohl vyvíjet a žít. Jsou to rozmanití roztoči, hmyzí druhy, svlušky, malí živočichové z řad savců, ptáci, větší živočichové, obojživelníci, plazi, bakterie, řasy, houby i cévnaté rostliny, mechy. V seznamu by se našli zástupci všeho živého, co žije v oblasti, kde roste strom. Člověk může vyhlásit řadu dobrých vyhlásek a zákonů na ochranu živočichů, ale stačí porazit starý strom a stovky živočichů, třeba právě těch chráněných, ztratí své životní prostředí nastává „bytová krize“ s následnou „krizí potravního řetězce“ a zhouba je tu. I třeba v chráněné oblasti, kde platí řada vyhlásek a paragrafů, zákonů (viz obr.).

Proto je nutno rozvážně posuzovat, co se porazí, aby to nemělo katastrofální následky, samozřejmě ne pro člověka, který třeba potřebuje kus prostoru pro své auto, ale pro vše živé, co žije na a ve stromě.

Vezměte si jednou skautské desatero a srovnávejte jeho jednotlivé body s chováním stromu vůči svému okolí. Dostanete jedinečné srovnání vzoru jak plnit skautské desatero. Nebudu vám to zde vypisovat, pokuste se o to sami. Přemýšlejte při tom o celém životě stromu. Zamyslete se také nad tím, proč naši předkové měli úctu ke stromům a sázeli si lípy na náves, do středu svého stavení na dvůr, na zápraží. Proč o vánočních svátcích zakopávali kus vánočky ke kořenům stromů, jako dík za úrodu. Někdo řekne pohanské zvyky. Ne, lidská moudrost, zvažující prospěch, který stromy poskytují člověku od pradávných dob. Na podzim zdánlivě utichá život stromu. Ale v pupenech je připraven nový.

Jsou lidé, kteří mají „své stromy“. Chodí k nim, když mají starosti, stesk. Posedí pod jeho větvemi, opření o kmen. Někteří si se stromy povídají a vždy se vrací s novou silou, jako by ji načerpali z nehybného stromu. On žije, ale v jiném tempu než my, on dýchá, ale jinak, on cítí, což dnes dovedou zaregistrovat jen složité vědecké přístroje.

Stromy se v přírodě seskupují do velkých společenství. Český jazyk má pro něj řadu výrazů. Nejobyčejnější je les, lesína, háj, hvozd, dříví, hora, luhouš, šuma – od toho je i název největšího našeho dochovaného lesního panství Šumava. Ale je tu ještě smrčina, borovina, dubina, či doubrava, bučina, březoví, olšina, jedloví, modříní. Co obcí má své jméno odvozeno od některé dřeviny. Je často zajímavé najít jméno po tisu v kraji, kde není kouska lesa. Je to jen důkaz, že tu les byl, a hluboký, v jehož stínu mohl tis růst, ale člověk svou činností vytvořil kolem sebe zemědělskou, k písciště pouští spějící krajinu.

I zde se najde zajímavá činnost pro družinu či oddíl – zpracovat mapku obcí ve vašem okrese, které mají jméno odvozeno od jména některé dřeviny, jako Borová Lada, Tisová a podobně.

Začali jsme si povídat o lesu a položíme si otázku: „Co je to vlastně les?“ Pro většinu lidí je to místo, kde jsou stromy, dají se tam sbírat houby, borůvky a brusinky a někdy se tam dá i zabloudit. Odborníci by vám řekli dvě slova: les je biocenosa, nebo les je ekosystém.

ného stínu stromů. Zavrhlí jsme nejen sentimentálnost, ale i tradice, navykli jsme si posuzovat vše kolem sebe utilitaristicky: stromy hodnocené jen podle kubiků dřeva mizí při nedomyšlených hospodářsko-technických úpravách pozemků. Málo si dosud ceníme estetické a etické hodnoty stromů. Zapomněli jsme na ušlechtilý zvyk obnovování zeleně při různých významných příležitostech. Nevysazujeme už stromy při narození dítěte nebo při dokončení chalupy; strom přestal být i trvalým památníkem jubilea obce, jak to bývalo pravidlem u našich dědů.

Posledním zábleskem těchto tradic byla slavnostní výsadba pamětních stromů 28. října 1945, pak o tři roky později, u příležitosti 30. výročí samostatnosti naší vlasti, a nakonec v roce 1968.

Volba místa pro výsadbu:

Volíme místo co nejdůstojnější, jako je prostranství na návsi, před školou, u pomníku, na návrší, u rozcestí, v parčíku apod. Musíme však pamatovat na to, že dnešní nevelký stromek za několik desetiletí vyrostle v košatého velíka, který pro svou korunu spotřebuje dost prostoru. Kromě výsadby Stromu svobody lze při té příležitosti vysadit též sad, hájek, parčík, stromofaň nebo alej.

Pro větší doprovodnou výsadbu vyhledáme vhodné plochy na podkladě územního plánu obce či města tak, aby jejich další vývoj nezmařil v budoucnu letošní práci.

Příprava

Sazenice je vhodné vybrat nebo objednat ve školkách okrasných dřevin, nebo na plesci či v lesním závodě. Žádáme stromky 6 – 8 leté, s výškou kmene nad

Lípa TISu v Praze na Petříně z r. 1968

150 cm a průměrem kmene 5 cm.

Založte je před vlastní výsadbou do jam na stinném místě a zahrňte pískem nebo listím. Při suchém počasí kořeny zalévejte, aby nezuschly.

Před slavností Stromu svobody vykopete na určeném místě jámu cca 80x80 cm i více (podle velikosti kořenového balu) a připravte kůly, jejichž spodní část opalte nad ohněm proti hnití, dále tabulku nebo pamětní desku, nářadí a vše potřebné.

Vlastní místo výsadby ohraničte nízkým ochranným plůtkem.

Další péče o strom

Mnohé stromy, vysazované v posledních desetiletích, zahynuly nejen proto, že byly nesprávně vysazeny, ale hlavně proto, že se o ně v průběhu následujících let nikdo nestaral. Péče spočívá především v zalévání v obdobích sucha, zvláště bezprostředně po výsadbě, v okopávání a v přihnojování, k němuž použijeme nejlepší kompost z listů.

V případě, že by Strom svobody přes veškerou péči zahynul, provedeme hned v následujícím roce náhradní výsadbu.

O vysazených stromech nám, prosím, napište na adresu:

TIS – Hucul Club

Puškinovo nám. 6

160 00 Praha 6

Heslo „STROM“

Pozvánka

Ve středu 3. listopadu 1993 od 17.30 hodin pořádá TIS – nezávislé sdružení přátel přírody v přednáškovém sále Národního muzea v Praze úvodní besedu cyklu Milénium PŘÍRODA – ZDRAVÍ – CIVILIZACE. Vstup volný. Další pokračování bude vždy první středu v měsíci tamtéž.

**TATO A OSTATNÍ PŘÍLOHY
ČASOPISU SKAUTING
JSOU TIŠTĚNY
NA RECYKLOVANÝM PAPIŘI**

Tábory – co potěší, co otráví

Tak už jsou za námi a jako vždy je část vůdců potěšena, část spokojena a část znechucena. Následující tři případy jsou ze života – tak jak je prožili letos v létě někteří vůdčové. Pokud máte podobné zkušenosti, myslím si, že by bylo dobré o nich mluvit, protože budeme-li si je nechávat pro sebe, může to našemu hnutí jen uškodit.

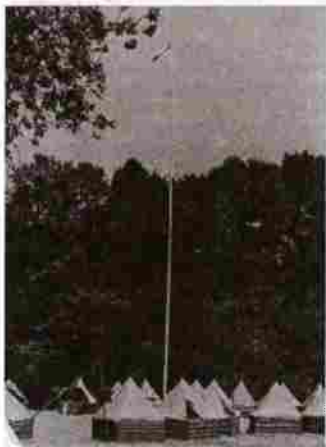

Foto František Bobek

Případ první – bratr Jedovatý

Kontroly na táboře, toť kapitola sama pro sebe. Jsou kontroly milé jako pohlázení, i když něco tu a tam vytknou, ale to není náš případ. Na tábor jednoho oddílu s dlouholetou tradicí zavítal na kontrolu jistý bratr Jedovatý. Nic se mu na táboře nelíbilo, lavičky u táborového kruhu se mu zdály nepěkné, oddílová vlajka (historická, staré dobré časy skautingu pamatující) měla nesprávné rozměry, stožár se mu zdál příliš vysoký na to, aby jej tábornice samy mohly postavit. Zkrátka vše bylo špatné. Dokonale svým kontrolováním rozbil táborový program a samozřejmě jeho neplnění během kontroly vedoucím řádně vytkl. Zmíněný tábor kontroloval pro jistotu třikrát za sebou, a tak se nelze divit vedoucím, že po takovémto zážitku zcela vážně uvažovaly o odchodu ze skautského hnutí.

Případ druhý – pivní skauti

Střediskový tábor jak má být – víčata, skauti, roveři. I stalo se, že se některým vedoucím zastesklo po řádném oddílovém životě a tak založili oddíl pivních skautů. Pravidelně potom chodili na oddílové schůzky do blízké hospody, aby pilnili první stupeň zdatnosti, druhý stu-

peň zdatnosti a Tři orlí pera. Inu proč ne, řeknete si, trochu recese je při táboření také třeba. Ale těžko lze za recesi považovat, když je několikrát během tábora posunuta večerka, jen aby se pivní skauti včas dostali do hospody. O dalších souvislostech nemluvě.

Případ třetí – bráchové

Tři skauti, vracející se po dlouhém putování na mateřskou základnu byli svými neznámými bratry takřka proti své vůli svezeni autem k cíli své cesty a poté pozváni na návštěvu tábora. O pár dní později se na táboře našim třem poutníkům dostalo přijetí „na nejvyšší úrovni“. Byli provedeni táborem, pozváni na večeri a dokonce jim byla poskytnuta i teplá lázeň v táborové umývárně. Když byli omylem postříkání vodou, i náhradní oblečení jim hostitelé zapůjčili, nechali je v táboře přespat a ráno po snídani byli táborovým benzinovým ořem odvezeni zpět na základnu. Skauti nevěřili svým očím a uším a kdesi v jejich srdcích zůstalo poznání, že řeči o skautském bratrství nemusejí být vždy prázdnými frázemi. Ponechávám všechny tři případy bez komentáře, nechť si každý svůj vytvoří sám. Jen jednu otázku na závěr: „Kdo je to skaut?“

Marek Bárta

Slzy našeho vůdce

Již v zimě jsme začali připravovat tábor, v pořadí třetí. Tentokrát jsme se rozhodli jet poprvé do přírody a pod stany. I ta nejtěžší práce na výrobě podsad se nám stala radostí. Po zprvu beznadějném hledání se nám podařilo najít překrásné místo uprostřed lesů s možností blízkého koupání. Sehnali jsme dokonce i spací pytle pro celý oddíl, od dvou příznivců jsme dostali finanční dary, a při tom všem shonu jsme se na tábor víc a víc těšili. Všichni! Holky i kluci, z rodin i z dětských domovů... Odjezd byl stanoven na 22. července, ale nikdo z nás netušil, jak velkou zkoušku máme ještě před sebou. 10. července náš oddílový vůdce Norek vážně onemocněl. Diagnóza: nádor na mozkou, operace nutná.

První okamžik byl šokem, který lze přirovnat k zatmění slunce či zástavě srdeční činnosti. Bez vůdce nelze na tábor jet... teď nás potřebuje tady on i jeho rodina... a mnoho dalších myšlenek nám blesko hlavou. Po odeznění šoku jsme celé spočinuli u Boha a modlili se a prosili za to, co dělat dál.

Před očima nám běžel film, ve kterém jsme znovu viděli vše, co jsme s dětmi prožili, jak se změnily, co se naučily a čím se zaměstnávaly, když do oddílu nechoďily. Také velkou dávku energie, kterou do oddílu vložil především náš vůdce,

který začínal sám a nás postupně k oddílu „přitáhl“. Norek nám dal absolutní svobodu. Řekl: „Nebudu se zlobit, když tábor neuděláte. Potěší mě, když ho uděláte a budu moc rád, že to dokázal také někdo jiný než já sám.“

„Na tábor jedeme, ať se stane cokoli a věříme, že Bůh bude s námi a postará se nejlépe i o Tebe.“ Norek byl šťastný! Na táboře jsme prožili deset nádherných dnů. Dětem se na táboře moc líbilo. Cítili jsme, jako by byl Norek s námi skrze to,

Foto František Bobek

co zasel do srdcí dětí. A my jsme byli v modlitbách stále s ním a pilnili táborový program pro radost sobě i jemu.

Tábor skončil a nás čekalo první setkání s Norkem po operaci. Dá se jen těžko popsat, jak krásný a mocný to byl zážitek se znovu vidět. Děkujeme Bohu, že nám zachoval to naše krásné a vzácné „oddílové srdce“, které miluje nejen nás, ale všechny lidi, a které neustále přemýšlí o tom, jak pomoci všude, kde je to potřeba.

Za Norkem byli v nemocnici také tři kluci z oddílu. Řekl jim mimo jiné: „Vidím, že jste lepší než na začátku. To byl smysl mé práce s vámi. Teď záleží na vás, co bude dál. Jsem tak šťastný...“ A po tvářích mu tekly slzy – první slzy, které mohli kluci u svého vůdce vidět. Vyjadřovaly hluboké štěstí a radost.

Děkujeme především Bohu, ale také všem, kteří jakýmkoli způsobem pomáhají práci s Romčaty. Každá pomoc – i ta zdánlivě nejmenší – je moc užitečná a těší nás i naše děti.

3. oddíl (romský), Kladno

P.S. Existuje-li někde podobný oddíl, s radostí uvítáme, když se ozve a rádi navážeme přátelství.

Převzato z Oběžníku DR, kráceno

Oldskautské putování

Klub oldskautů při karlovarském středisku PAGODA není jen formální nálepkou této organizace. Dosvědčuje to mnoho drobných akcí, výletů, lesních brigád, posezení u ohýnku, setkání na skautské „salaši“ i organizování výletů do přírody pro rodiče s malými dětmi. Pochopitelně se u všech akcí nesejdou vždy všichni, vždyť někteří nejenže ještě nedosáhli dů-

Kresba Martin Řičan

chodového věku, ale doposud zastávají vedoucí funkce v oddílech. Je nám však spolu dobře i přes povahové, názorové, věkové i jiné rozdílnosti.

Prvním „znovuobjeveným“ krajem se letos stala Českomoravská vysočina. Krásná, ekologicky čistá, na pěší túry se svými kopečky ne příliš náročná a v měsíci červnu rozkvetlá do plné krásy!

Za základnu jsme si zvolili, na doporučení jihlavských turistů, Maršovskou rychtu u Nového Města na Moravě.

Podle předem vypracovaného plánu, jsme každý z nás ušlapali za ten týden 105 km! Ale nejen příroda nás okouzila. Znovu jsme se přesvědčili, jak velké a hodnotné umělecké zázemí má tento kraj, kolik významných umělců jej opěvovalo ve svých dílech.

Krásná příroda Českomoravské vysočiny a letní počasí nás lákaly k mnoha zastávkám u průzračně čistých rybníků, kterých má vysočina bezpočet. U jednoho z nich jsme se setkali se žďárskými skauty – vodáky a opět se potvrdila skautská myšlenka: skaut je bratrem každého skauta bez ohledu na věk i původ. Koupání, projížďení na lodích a hlavně povídání s výměnou zkušeností nebralo konce. Podobných milých setkání na našich toulkách bylo více. Toto týdenní putování nám dalo podnět na další toulání po naší zemi, na další přátelská setkání i nacházení základen pro skautské oddíly a jejich letní tábory. To bylo i zjištění, že i my, dříve narození „skautiči“, můžeme podle svých fyzických schopností pokračovat v tom, co nám dala skautská výchova v mládí.

Alka

Jak jsme potlačili táborovou vzpouru

Náš letošní putovní tábor na Ohři se poprvé vyznačoval tím, že oplýval dostatkem činovníků. A tak i na týdenním „stálem“ tábořišti pod Starým Sedlem byl čas skautů a skautek kromě vyhrazené doby na odpočinek a osobní volno intenzivně využíván. Některým mladým, kteří ještě mnoho táborů nezažili, se najednou začalo zdát, že ranních rozcvíček, úklidu stanů, kontroly jídelních přístrojů, je příliš. Pochopitelně si všimli toho, co bylo vidět: že se některý činovník nezučastnil rozcvíčky, jiný nešel na dříví a podobně. Za-

Foto Pavel Jež

Foto Bubla

čali sabotovat plnění úkolů a v asi tříčlenné skupině se ozyvalo „remcání“. Inspiraci k řešení situace nám byla zkušenost: hajného udělej z pytláka. Při večerním nástupu jsme znenadání vyhlásili předání vedení tábora třem rebelům od večerky na 16 hodin s tím, že mohou požádat dospělé o radu, nebudou-li znát řešení některé situace. Největší rebel byl určen velitelem tábora, což přijal s vřelostí a s pocitem, jak to snadno zvládne. Noční hlídky odsouzili většina činovníků. Ranní rozcvíčky se zučastnili všichni. Nástup ke vztyčení vlajky (oddílové) a prohlídka stanů byly poměrně dobře odpozorovány.

Potíž nastala se snídaní. Byla s jedena-půlhodinovým zpožděním a tři minuty po ní byla rozdána přesnídávka. Starosti s nákupem a přípravou oběda nové vedení zaměstnaly tolik, že zapomnělo na táborový program. Osazenstvo různé postávalo a nudilo se. Po 11. hodině se ozvaly první hlasy, odsuzující současný stav a žádající návrat k předcházejícímu režimu. Ve 13 hodin přišli sami rebelové s prosbou, abychom se zase ujali vedení tábora.

Od té doby byl pokoj a co navíc – rebelové přešli od pasivní resistance k aktivní účasti i při nepopulárních úkolech a snažili se dohonit dřívější ztráty v bodování.

Nemo

Převzato ze západočeského tisku

Mezitáborové setkání

Snad nám světová skautská ústředí i naše ústřední rada v Praze promínou, že jsme nazvali naše mezitáborové setkání pro nás dosud exoticky znějícím slovem Jamboree a přidali i přívlastek, „českolipské“.

V sobotu sedmého dne měsíce zrní – dvě hodiny před polednem stálo na náměstí tábora na Kozlím rohu více než 120 skautek, skautů, světlušek i vřát – ba i pár oldskautů z Lovosic, Mostu, Kamenického Šenova, Litoměřic i České Lipy, aby všichni byli hosty 7. střediska Ústí nad Labem a 4. oddílu skautů z Loun.

Celý den byl vyplněn usilovnou a přepjatou činností. Úvodem se jednotlivá střediska i oddíly představily svými pokřiky a několika slovy o vlastní historii. A pak se po širém okoli hostitelského tábora rozběhly sportovní a technické soutěže. Tříčlenné hlídky měřily své síly a umění tu ve skálolezení na pískovcové stěně, tam zase na překážkách, jež si

svou náročností na obratnost a odvahu nezažaly s „opičí dráhou“ vojenských výsadkářů. Opodál propukl velmi úporný turnaj v indiánském lakrosu a ve vyblíbené. Apačský pětiboj mnohé přesvědčil, že nejen střelba z luku na terč, ale i docela obyčejný hod špalkem může být obtížnou disciplínou, musí-li závodník při tom udržet pusku plnou vody. Potud vše bylo dobré a v pořádku.

Z technických soutěží však vyplynul pro všechny poznatek, že máme značné mezery v klasických skautských odbornostech. Ze šesti soutěžních hlídek jen jediná dokázala v časovém limitu s použitím nože a dvou zápalek spálit přidělenou polínko, z osmi hlídek pak ani jedna nepřijala morseovkou vyslanou zprávu bez chyby. Naproti tomu však, k všeobecnému překvapení, všichni byli úspěšní ve zpěvu.

Hledáte-li tabulku výsledků, pak hledáte marně. Není a ani nebyla. Jen v závěru soutěží rozhodčí jednotlivých disciplín vyzvedli ty, kterým se dařilo nejlépe. Dodejme, že mimo soutěž zabodovali také kuchtičí hostitelů, zejména nevšední kvalitou

Foto Zdeněk Bečák

jídla a bohatostí porcí. Na tomto místě se sluší poděkovat zásobovačům českolipského tábora, kteří dodali prvotřídní maso.

Jako na každém jamboree, tak i zde se čenžovalo. Výměnným artiklem však nebyly odznaky či krojové součásti, ale zkušenosti a poznatky skautských vůdců a vůdkyň.

Když skončila poslední soutěžní disciplína a odezněly výsledky zápolení, nikomu z účastníků se zjevně nechtělo odejít z příjemného lesního zákoutí a opustit milou společnost sester a bratrů. A tak se přidávalo a přidávalo, písnička šla za písničkou... Ta úporná snaha nerušit kouzlo hezké chvíle v přírodě mi však kromě silného citového zážitku zaslala semínko pochybnosti. Pochybnosti o tom, zda vždy správně připravujeme a plníme předsevzaté programy, zda skladba těchto programů dává vždy vyrovnané a účelné všechny složky naší skautské činnosti. Ruku na srdce – netrávíme někdy budováním táborových staveb víc času, než je nezbytně nutné? Nepodobá se někdy náš tábor spíše táboru pracovnímu než skautskému, výchovnému? Zptejte se sami sebe, zda dokážeme dát dostatečný prostor i citové výchově v táborové pospolitosti a využíváme při tom

možností, poskytovaných nám matkou Přírodou?

Naše setkání skončilo v pozdním odpolední, kdy vproštěd gillwelského kruhu vlnka tiše sestoupila z vrcholku stožáru. Škoda jen, že jsme se při rozchodu neloučili pokřikem:

„Na severu stráž věrnou, vlasti, máš!“

Snad to bylo i tím, že naše oblast Přemysla Otáče víc než čínorodé skautské společenství připomíná Šipkovou Růžku, která čeká také na své prince... Ať tak či tak, na Kozlím rohu se letos

podařila dobrá věc a potvrdilo se, že při dobré vůli a dostatku zkušeností není zapotřebí dlouhých příprav a plánování kdoví kdy dopředu. Stačí nápad, odvaha a vůle. A proto do roka a do dne opět někde na shledanou.

Pes

EXPEDICE NORSKO 1993

V období mezi 6. 7. – 25. 8. 1993 se uskutečnila pod patronátem i organizačním zajištěním HKVS akce nazvaná „Expedice Norsko 1993“. Cílem první v našem raftingu tak rozsáhlé akce tohoto typu bylo realizování čtyř turnusů skautských táborů pro vyspělejší skauty a rovery v nádherné norské přírodě, a především seznámení s novými, pro většinu z nich neznámými aktivitami jako je rafting na divoké vodě a náročná vysokohorská turistika. Je samozřejmé, že součástí celého programu byla i prohlídka různých měst a jiných zajímavostí.

Celá akce se připravovala již od podzimních měsíců minulého roku a zúčastnilo se jí celkem 106 chlapců a 37 děvčat. Vzhledem k tomu, že jednou z hlavních aktivit byl rafting na vodácký náročný (obtížnost WW 3 – 5), ale současně i nádherné řece Sjøa, byl každý turnus doplněn o 4 – 5 tzv. raftových průvodců – špičkových závodníků ve vodním slalomu. Při letošním vyjimečně vysokých vodních stavech, které podstatně ovlivnily celkové hladké průběh raftování, díky znalosti divoké vody a zkušenostem těchto průvodců byla maximálně zajištěna bezpečnost účastníků.

Tábor byl postaven v kempinku v Hammerseteru u Heidalu asi 300 km severně od Osla a 100 km od dějiště zimních OH 1994 Lillehammeru. Účastníci cestovali autokary ČSAD nejkratší trasou, včetně dvou trajektů přes moře. Cesty tam i zpět byly využívány k návštěvě Kodaně, Osla i Lillehammeru. Velmi zajímavá byla pro všechny účastníky prohlídka muzeí KON-TIKI a FRAM, námořnického a vikingského muzea i přístavů. Nevedení pro účastníky bylo i setkání s trajektem, na kterém jsme přešli z Osla do moře. Vždyť pro většinu z nich to byla jejich první cesta po moři na opravdové zámožské lodi.

A jak vše probíhalo po technické stránce? Každý turnus trval 18 dní, z čehož bylo 8 dnů na cestu tam i zpět a 10 dnů čistého pobytu v táboře, které z důvodů výstavby a bourání tábořa byly u prvního a posledního turnusu prodlouženy vždy o jeden den. Celý tábor byl postaven z velkých kempinkových stanů, ve kterých bydlelo 4–6 osob. Jednotlivé turnusy se střídaly tak, že nový dorazil do tábořa jeden den odpoledne a starý odjížděl následující den ráno domů. Stravování si zajišťoval každý turnus individuálně z dovezených potravin. V táboře byla postavena kuchyně a vařilo se na velkých propan–butanových hořácích.

Šlo tedy o normální skautský tábor, jehož program byl rozšířen o nové, většinou účastníky neznámé aktivity, což znamená, že byly dodržovány běžné prvky z našich táborů jako nástupy, vztyčování a snímání vlajek, rozcviky, hry, služby

Foto Bubla

ap., s výjimkou nočních hlídek, které jsme v kempinku nedělali.

Při výběru přihlášených účastníků (bylo jich téměř 200) byla dána přednost co největším oddílovým celkům. Základ každého turnusu vždy tvořil jeden početně nejsilnější oddíl, z nějž byl určen vedoucí tábořa. Do stanoveného počtu byl turnus doplněn menšími oddílovými celky. Jednou z dalších podmínek pro každý turnus byl požadavek účasti lékaře, nikoliv jen zdravotníka. Podotýkám, že toto je pro každý obdobný tábor v zahraničí jeden ze základních požadavků a nelze jej ničím obejít.

Možná, že někdo bude mít výhrady k uskutečnění skautského tábořa v prostoru kempinku. Rozhodně to není ideální, ale kempink, ve kterém jsme měli tábor, byl značně rozsáhlý, v pěkné přírodě a navíc byl vybaven potřebným hygienickým a sociálním zázemím, které bychom jinak velmi obtížně zajišťovali. Podotýkám, že jsem místo znal a možnost postavení tábořa včetně ceny bylo předem domluveno a zajištěno.

Při cestě tam i zpět jsme nocovali „pod širákem“ na různých parkovištích, a stravovali jsme se z vlastních zásob. Každý účastník měl při sobě jedno příruční zavazadlo, v němž měl spací pytel, karimatku, stravu, hygienické potřeby a nejnужnější oblečení na cestu. Ostatní zavazadla byla uložena v autobuse a nebyl k nim cestou přístup.

Je jasné, že příprava takového akce byla mnohem náročnější než zajištění normálního tábořa u nás a hlavně, že je nutný značný předstih.

Jaké závěry je možné z této akce udělat? Při úvahách nad její realizací jsme vycházeli ze skutečnosti, že nám z hnutí odchází po 15 roce věku značné množství dětí převážně proto, že je naše činnost již dostatečně neuspokojuje a my naopak právě tyto členy potřebujeme pro další činnost oddílů. Došli jsme k názoru, že

jednou z možností je seznámit se s novými, pro ně zajímavými aktivitami, k nimž by se jinak těžko dostali, a tím jim poskytnout takovou motivaci a náplň činnosti, která by je zaujala a tím je nepřímou udržela v další činnosti v oddíle. Dalším faktorem je i skutečnost, že skauting byl vždy progresivní a tvořivý v hledání nových aktivit a činností přitažlivých pro mladou generaci. A uskutečnění takovéto akce jsme za progresivní a současně i přitažlivé považovali.

Nezanedbatelná byla i skutečnost, že takový tábor byl sestaven z členů několika oddílů. Každý oddíl ve skutečnosti pracuje jinak a pro mnohé účastníky to bylo možností získání dalších poznatků a zkušeností pro další činnost.

Já jsem se osobně zúčastnil dvou turnusů a mohu říci, že se v obou případech jednalo o naprosto odlišné, ale vždy skautské tábořa se zcela jiným programem a náplní.

Akce měla název „Expedice Norsko 1993“. Skutečně se jednalo o expedici, která měla něco ukázat, a domnívám se, že také něco ukázala. Vzhledem k nepříznivému počasí probíhala většinou ve velmi tvrdých podmínkách. Přes veškerou snahu pozitivní přípravy byla v mnohém ušita horkou jehlou, přesto se domnívám, že to byla akce zdařilá. Mohla by být do budoucna vodítkem pro další, mnohem úspěšnější, podobné akce. Zda uvedené zkušenosti a poznatky dokážeme využít k prospěchu našich oddílů, středisek a R&R kmenů, záleží nyní pouze na nás a odborných komisích v náclnictvech Junáků.

Milan Svoboda

Hodnocení letošních tábořů od br. Piska, jakož i statistickou zprávu o jejich počtu od br. Vankeho najdete v příloze Junák hlásí v tomto čísle.

„Problémy životního prostředí sužující region byly intenzivně studovány a jsou dobře známy, stejně jako mnohá řešení těchto problémů. Tato řešení nejsou podobná těm, která byla přijata v jiných evropských oblastech. V současnosti prožívány nedostatky viditelných změn k lepšímu není jen důsledkem nedostatku financí; chybějící kapitál může být v jisté míře poskytnut řadou mezinárodních finančních organizací. Hlavní překážka se ukazuje být zakořeněna v neochotě až odporu k formulování priorit akcí a projektů, a v nedostatku účinných způsobů komunikace jak uvnitř státní správy, tak s veřejností při vytváření dohod a podpory pro žádoucí opatření...“

VLASTNÍ NÁZOR?!

To je krátký úryvek ze souhrnné zprávy o situaci v severočeském regionu, kterou vypracovala norská firma Norconsult. Zpráva, jakých bylo napsáno mnoho. Na této mě však mimořádně zaujalo, jak vnímavě odráží stav naší společnosti, naší nedostatečnosti demokracií, a že v ní dokonce spatřuje hlavní překážku účinného řešení problémů. Její autor, pan Hansen pocházel z naší nové ekologické zákony, zároveň však konstatoval, že podle výsledků ankety se kolem 90 % lidí v regionu domnívá, že sami nemohou ovlivnit rozhodování o problematice životního prostředí. Za velmi důležitý krok k zlepšení situace považuje posílení regionálního stupně řízení.

Autor studie zorganizoval v průběhu práce několik seminářů, o nichž se zmiňuje slovy: „Zdálo se, že zkušenost skupinové práce byla pro české účastníky zcela nová...“ Vyprávila se mi vzpomínka, jak mne obdobná zkušenost vyvedla z míry před dvěma lety, když jsem byla vyslána na svou první „služební“ cestu na západ – na evropských skautských seminář k prob-

lematice životního prostředí, uspořádaný WOSM a Radou Evropy ve Štrasburku. Ačkoli tam přijeli přednášet vážení zástupci Rady Evropy či univerzity v Upsale, nikdo neočekával, že jsme přijeli pouze naslouchat. Byli jsme po celou dobu chtěli nechtě doslova vtahování k spolupráci – od počátečního vzájemného představování, přes opakované ankety: „Co od semináře očekáváte, co by mělo být v jeho programu...“, přes samostatnou práci ve skupinách, diskuse v plénu, prezentaci posterů, až po závěrečné hodnocení. Zdálo se, že přitom nevznikaly na prázdnou, neboť organizační tým pohotově reagoval na všechny podněty, pozměňoval program podle našich přání, tiskl závěrečné zprávy skupin...

Kdo zažil podobné semináře, které například uspořádal WOSM u nás, jistě mi dá za pravdu, že skauting – ovšem skauting ve světovém pojetí – dokáže být vynikající školou demokracie. Konečně, proč by z něho jinak všechny autoritativní systémy měly takový strach?

Návrat do českých poměrů je zatím ovšem velice tvrdým přistáním na zem. Ačkoli je naše společnost prolezlá posttotalitními chorobami skrz naskrz, ještě jsem nepoznala prostředí, kde by se odolnost vůči jakýmkoli demokratickým změnám projevovala tak zarputile, jako v ústředních orgánech Junáka. Kolik už se jen podařilo zabít iniciativ... Ať už si vzpomenu třeba na kdysi slibně začínající SIC, který se předchozí ústřední radě podařilo zlikvidovat, a který jakž takž povstal z mrtvých až díky péči nového bratra starosty. K Obrovským zásluhám bratra Navrátila bezesporu patří i to, že u nás asi před rokem, tedy dva roky po revoluci, skončila tvrdá cenzura ve skautských časopisech. Nejeden činovník či činovník po ní volají dodnes.

Doposud probíhá tvrdý boj o nové stanovovy. Je k něvěře, že se stanovové komisi a náčelnictvu divčího kmene ještě dnes, více než rok po pátém sněmu, v rozporu

s jeho usnesením, daří úzkostlivě střežit, aby jakýkoli prvek z návrhu náčelnictva chlapeckého kmene nepronikl do oficiálního návrhu. Nechat delegáty o sporných bodech hlasovat, to zřejmě stanovová komise považuje za přečechování jejich IQ. Bude-li NChK chtít svůj návrh znovu prosazovat, bude patrně opět odsouzeno do role uličníka a rozbijče hnutí, který se neukázněně a drze hlásí o slovo, jsa napomínán disciplinovanými delegáty. Udělat si z některých činovníků navěky nepřátele na život a na smrt, k tomu v naší bratrsko-sesterské atmosféře často stačí pouze mít vlastní názor.

Neměli bychom si namílovat, že za takových podmínek můžeme dobře plnit své výchovné poslání. Jednáme-li tak, jak jednáme, a hlásíme-li se přitom jedním dechem k ideálům skautingu, proměňujeme je svým farizejstvím v ubohou ideologii, na niž mladí lidé po letech života pod ideologickým praporem komunismu zřejmě nebudou příliš zvědaví.

V loňském roce opustilo naše řady více než 10 000 členů. Nenamlouváme si, že od nás odcházejí jen ti špatní. Chyba je v nás.

A nemyslím tím tentokrát jen nás, činovníky ústřední rady a náčelnictva. Ony se totiž domy nedají začít stavět od shora. Přijede-li na příští sněm většina delegátů jen zbožně vyslechnout své vedoucí představitele, sníst teplý párek a odhlásovat, co se jim k odhlasování předkládá, pak možná vše zůstane při starém.

A věřte nebo nevěřte, lze-li naši organizaci přirovnat k čtyřhlavé saní, jenž má ve zvyku chovat se stylem: řekne-li hlava 1 „a“, řekne hlava 2 „b“..., nelze očekávat, že by z ní vzešlo něco rozumného.

Darina Vystřelová
Zvýraznění redakce

Názory otištěné na této straně se nemusí vždy shodovat s názory redakce.

ABS

Jsou lidé, kteří si myslí, že skaut je tvor se špinavými koleny a širokým kloboukem. Přičiň se, aby všichni věděli, že skaut je člověk s čistým svědomím a velkým srdcem. Proto stále: Buď připraven!

Jak zkoušet?

V poslední době jsem měl možnost být několikrát předsedou zkušební komise pro českátestské nebo vůdcovské zkoušky. Proto si často kladu otázku, zda jsou zkoušky, zejména českátestské vůbec potřebné, a jak by se vlastně měly zkoušet. Onen školometský a byrokratický systém odřívá otázky a okýňka se mi zdá pro dnešní dobu málo vhodný. Byl jsem svědkem, že někteří zkoušení se třásli, jiní někým běhali, nebo zhrušení odešli po stupidní otázce položené examinatorem.

Zkoušet – ale tak, aby to byl zajímavý pohovor, vytvářející důvěrný, přátelský vztah mezi zkoušeným a zkoušejícím.

Zkoušet – ano, ale klást takové otázky, které jsou logické, pro dnešní dobu potřebné a ne se jimi snažit zkoušeného

„chytit že nic neumí“ a ukazovat radost, „tak jsem tě polapil ptáčku“.

Zkoušet – ano, ale požadovat potřebné vědomosti a nebyť shovívavý tam, kde je zjevné, že zkoušený neovládá látku. Být věcný i nekompromisní bez ohledu na to, že to „je známý bratra okřeskového“.

Zkoušet – tak, aby se zkoušený rozpovídal a rozváděl dané téma, nechat ho mluvit, sledovat pozorně, co je nového v jeho výkladu, a kde je „blafání“ shlukem pojmů a slov nic nefkajících.

Zkoušet – třeba tak, aby vyličil, jak připravil program tábora s patřičnou legendou. Probírat a upozornit, na co zapomněl, kde je háček, který by mohl dobře připravené předivo děje táborového života roztrhnout.

Zkoušet – z širšího pohledu na problém, dát zkoušenému možnost, aby ukázal, co zná a ví mimo problém dané otázky. Tím

poznáme jeho skutečné vědomosti a ne „našprtání“ jen na téma zkoušky.

Zkoušet – třeba během průběhu dne na výletě, táboře, ne sedět v místnosti, jako ve škole. Osvědčilo se mi zkoušení, aniž by zkoušený věděl, že je zkoušený.

Poznal jsem také i to, že čím zkoušející méně ovládá obor, který zkouší, tím je přísnější a tím více zastrahuje zkoušeného.

Je nutno odstranit ode všech skautských zkoušek „klotové rukávy“ čpící byrokratismem.

Od zkoušejících to však vyžaduje dobré, až výborné znalosti zkoušeného předmětu, schopnost pochopit psychiku zkoušeného i pečlivý výběr prostředí, kde se zkouší.

Je nutno provést generální změnu v dnešním „školometském“ způsobu zkoušení na všech stupních.

Mirko Vosátka – Grizzly

Bratr ELMAR už nepřijede...

V pondělí 19. července 1993 zemřel v Praze Elmar Klos, vynikající filmový režisér, scenárista a filmový teoretik, který spolu s Jánem Kadárem získal v roce 1966 pro československou kinematografii prvního Oscara za film *Obchod na korze*. Koncem července filmoví kritici a kulturní pracovníci hodnotili v obsáhlých novinových článcích jeho celoživotní dílo. Připomněli nám nejen řadu filmů, na jejichž vzniku se významně podílel (*Hudba z Marsu*, *Tam na konečné*, *Tři přání*, *Smrt si říká Engelchen*, *Touha zvaná Anada aj.*), ale i dlouhé období normalizace, kdy byl propuštěn z FSB a z FAMU a práce ve filmu mu byla znemožněna. Nemohl realizovat svůj projekt na zfilmování Čapkovy *Války s mloky*, v hlavních rolích s Janem Werichem, Jiřím Voskovcem a Hugo Haasem, nesplněn zůstal i jeho záměr filmové adaptace Mňáčkova románu *Jak chutná moc*. Až teprve v roce 1989 se vrátil „na plac“ a točil se svým bývalým žákem, posluchačem FAMU, syrským režisérem Morissem Issou dětský film *Bizon* (dokončen v listopadu 1989), na jehož projekci si pozval i skautské vůdce, aby zjistili jejich reakci a názor.

My však vzpomínáme na Elmara Klose jako na jednoho ze zakladatelů skautského hnutí v našem městě. Málokdo ví, že část jeho života je spjata s Uherským Hradištěm. Dušan Beneš ve své knize *„Staré pověsti skautské z Uherského Hradiště aneb Z letopisů kmene Řvavých“* (Vydalo středisko Junák v Uh. Hradišti ve spolupráci s Knihovnou Bedřicha Beneše Buchlova v srpnu 1993) o něm píše:

„Elmar Klos je nesporně V-I-Person mezi skauty, kteří vystřídali na začátku dvacátých let první partu kamarádů kolem Bohumila Šupky a udávali tón celému dění až do postavení chaty pod Břestickou skalou.

Byl synem Marie Januščíkové z jejího prvního manželství, navštěvoval až do sedmihradištského gymnázia, než se odstěhoval do Zlína. U nás založil smečku vlčat, vedl tábory, pořádal divadelní představení, propagoval skauting. Jako zkušený skaut, táborník a s vůdcovskou praxí absolvoval i Lesní školu, kterou vedl tehdy proslulý skaut, cestovatel, spisovatel Frank Elstner.“

Spisovatel František Kožík v dopise zasláném hradištským skautům letos o velikonočních vzpomínkách na jeden z prvních skautských výletů na Buchlov Kámen ve Chřibech. Na starost fotografii identifikuje sebe i Elmara Klose „v plné parádě“, ve skautském klobouku a se skautskou holí v ruce.

Na jiném místě Dušan Beneš ve své knize píše:

„V září 1925 se konal v Uherském Brodě župní sjezd skautů za účasti A. B. Svoji-

sika. Večer přišel k táborovému ohni i Tomáš Baťa. Zaujal jej veselý průkopnický duch Junáků, pozval hradištské skauty, aby uspořádali ve Zlíně ukázkový tábor a zůstal od toho dne příznivcem skautů. Jako skautský misionář se vypravil z Uh. Hradiště do Zlína Elmar Klos. Jel tam na kole a pak vzpomínal, jak pan Baťa v rozhovoru o poslání skautingu prohlásil, že se mu to líbí, a zavede to proto jako součást internální výchovy mladých mužů firmy Baťa. Na to musel panu šéfovi vyloučit, že ke skautování nejde nikoho dovést nařizovací cestou, že je to dobrovolná a výběrová organizace...“

Tyto osobní kontakty s Tomášem Baťou měly své pokračování v třicátých letech, když z této firmy založil studio reklamních, dokumentárních, školních a animovaných filmů. Tak začínala Kloseva cesta k filmové a umělecké práci.

V již citované knize odpovídá Dušan Beneš na otázku, jak se dostala ke skautování Marie Januščíková, společenským postavením první dáma ve městě. Mezi skauty ji přivedl její syn Elmar. Po dramatické příhodě, kterou chlapci přezili pod Břestickou skalou, která připomínala scénu z amerického westernu, ale naštěstí neskončila tragicky, rozhodla se Marie Januščíková ujmout se skautů a stát se jejich rádcem, oporou i záštitou. Seznámila se s A. B. Svojsíkem, nadchla se jeho myšlenkou skautské výchovy a horlivě ji propagovala. Později se stala první župní zpravodajkou na jižní Moravě a nakonec i zemskou náčelní. O tom, že pevnou rukou vládla, urovnávala spory a šířila skautské hnutí na Moravě svědčí zápisy v zachované župní kronice uložené v archivu hradištského střediska, ale i to, že si vysloužila přezdívku „Babička Méry“. Elmar Klos nám vyprávěl, že do své smrti byla přesvědčena, že inspirovala Voskovce a Wericha k jejich známé písni o babičce Méry, která s kolfáky za pasem nad hlavou točila si lasem... Snad můžeme připomenout ještě jednu její skautskou přezdívku. „Moravskou markraběnkou“ ji nazývaly její sestry z dívčího kmene. Tato přezdívka je humorným oceněním významu Marie Januščíkové pro moravský skauting a je jistě dostatečně výmluvná.

Počátkem třicátých let získal Elmar Klos v pražském divadle Mily Melanové zdravotizovanou knihu džunglí, nastudoval ji s hradištskými skauty a uvedl na scéně

ve výpravě akademického malíře Jiřího Heřmana (rovněž skauta) v sále místní reduty. Spolu s Miloněm Novotným napsali a uvedli ještě další hru, jejíž název byl „Vydupaná revue“. Bohužel se z ní vůbec nic nezachovalo, takže nevíme o čem byla. Po šedesáti letech od jejího uvedení napsal Elmar Klos na zvidavý dotaz autorovi knihy Dušanu Benešovi: „Co se týká zmíněné skautské Vydupané revue, zůstal mi jen v hlavě podnes záblesk hrůzy, jak jsem jej zažil při finále tehdy na jevišti reduty, když čtyřicet skautů začalo s elánem rytmicky dupat se závěrečnou písní a já si uvědomil, že ta chatrná dřevěná konstrukce, ze které se zvedlo mračno prachu, se může s námi propadnout a sesypat.“

Naštěstí nepropadla a nepropadlo ani představení, zaplať pámbu. Dělalí jsme někdy pěkné blbiny, ale byly to krásné blbiny. Ach, kde je těch malin nezralých časl...“

Na jiném místě Dušan Beneš uvádí:

„V roce, kdy píšeme tyto staré příběhy (1991), má Elmar Klos 81 let. Naše kdysi nejmenší vlče z jeho smečky, hradištský pan primář Mudr. Rudolf Váňa poslal ve svých vzpomínkách i „kádrový“ posudek na svého vedoucího. Uvádí, že „byl vůdce naší smečky vlčat a byl to on, kdo nás vodil do přírody, učil nás tábornické praxi i vedl nás prakticky k poznání přírody, hlavně lesa a všeho, co v lese žilo. Naučil nás rozumět rytmu života přírody, a naprosto nás lásce ke všemu, co s ním je spojeno. To vše jen osobním příkladem. Měli jsme ho velmi rádi pro čestnost a snažili jsme se ho i ve svém jednání napodobit.“

Může být krásnější vysvědčení pro skautského vůdce? Na setkání s hra-

Foto Rostislav Junáček

dištskými oldskauty se nám Elmar vysvětlil, že v padesátých letech měl ve svých osobních materiálech jiné „hodnocení“ s varovnou poznámkou „Před válkou pracoval v buržoazní reakční organizaci skautů“.

Když jsme mu zaslali obnovený střediskový časopis *Zkazky kmene Řvavých*, odpověděl: „Uf, můj mladší bratr z uherkohradištských lovišť udělal mi radost zaslílkou *Zkazek kmene*. Mnohokrát se zazelenala tráva v jarním slunci na pastvinách pod kopcem Rochusem, co jsem měl v rukou poslední číslo. Jestli se nemýlím, začali jsme *Zkazky* vydávat někdy v pětadvacátém nebo šestadvacátém roce pod stejným názvem...“ A v dub-

nu 1992 na naši pozvánku na jamboree hradišských oldskautů, odpovídá:

„Děkuji za pozvání, opravdu se vynasnažím, abych 16. května přijel se naposledy načítat kouře z táboráku. Vlak přijíždí někdy po čtrnácté hodině. Ale možná přijedu na mustangu nebo na jiných benzínových koních. Nárok na uvítání Slováckou filharmonii nevznáším, ledaže by měla tak parádní uniformy jako hradní kapela. Jinak skládám slib, že nebudu moudrým válečnickým kmene skákat při potlachu do řeci. S old pozdravem Elmar Klos“.

To setkání v květnu 1992 bylo nádherné. Sešlo se přes 200 starých i středně starých skautů z skaulek, které spojovalo mocné pouto vzpomínek na schůzky, vý-

pravy a tábory hradišských skautů v letech před i po válce a v krátké periodě 1968-70. Přijeli ze všech koutů republiky, někteří z Německa i Kanady. Občas byl problém „Who is who“, vždyť někteří se neviděli více než 40 let. Večer pak zaplápl táborový oheň, poprvé v nově vybudovaném táborovém kruhu v amfiteátru v areálu hradišské skautské klubovny. Prvním mužem ze čtveřice nejváženějších stařešínů kmene, která přistoupila s pochodněmi, aby zažehla slavnostní pagodu, byl bratr Elmar Klos a nejmladším z těch čtyř bylo jeho včelce, dnes již sedmdesátipětiletý primář MUDr. Rudolf Váňa.

Na letošní setkání oldskautů, které se má konat koncem srpna na Sluneční pasece

na Starých Hutích, bratr Elmar už nepřijede. Smrt předešla naši pozvánku. V hlubokém zármutku si opakujeme jeho loňská dubnová slova „přijedu se naposled načítat kouře z táboráku...“ Smutně bude znít poslední sloka staré písně, kterou stísněnými hlasy zazpíváme na jeho počest a na památku všech našich bratří a sester, kteří nás opustili:

*„V plamenech posvátných hrad' tvá se páli,
ó cariboe, ó cariboe!
Hlas předků vznesených volá tě z dále,
ó cariboe, ó cariboe!
Odešli otcové, přelétly mraky,
a ti co zůstali, odejdou taky.
Účel je veliký, život je krátký,
ó cariboe, ó cariboe!“*

František Petlan – Fera

NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY

skautské prameny

Protože budeme rozesílat III. a IV. cyklus (svazky 7. – 12.) nejednou, NAPIŠTE NÁM, že hodláte Skautské prameny odebírat dál i po vyjití 9. svazku, a že zaplatíte nejpozději po dodání knih.

Co jsme vydali, co je v tisku a co chystáme:

1. Rádce skautské družiny
2. Skautské hry v přírodě
3. Poselství skautské výchovy
4. Skautské hry v klubovně
5. Skautský oddíl I.
6. Skautský oddíl II. (Program 1)
7. Skautské toučky přírodou
8. Skautský oddíl II. (Program 2) – v tisku
9. Skauting (základní knížka pro všechny) – v tisku
10. R. Baden-Powell: Více-skaut-rover (výběr z díla zakladatele) – v tisku
11. Sachemův odkaz (pokus o nový zájímavý program pro starší vlčata, světlušky a mladší skauty a skautky na základě díla Svojsíkova spolupracovníka, významného spisovatele Eduarda Štorcha) – v tisku
12. Skautský tábor – v tisku
13. Velký skautský zpěvník (s notami, rozsah asi 240 stran, na 240 nejlepších písniček, které zpívají skauti u nás i v cizích zemích, rozsáhlá kapitola je věnována oblíbeným písničkám roverů a rangers z repertoáru významných skupin a zpěváků, spirituálům, americkým, anglickým, francouzským lidovým písničkám atd.) – v tisku.

Na příští rok a rok 1995 chystáme:

14. Rovering – základní dílo nejen pro rovery a rangers, ale i vůdce a starší skautky a skauty, kteří budou chtít vstoupit do řad roverů.
15. Doplnky dobrých družinovek. Ohňostroj nápadů, jak zlepšit program schůzek, vycházek a výletů a celou činnost družiny. Zkušenosti z mnoha zemí.
16. Velká skautská praxe v obrazech – dávno ohlašované dílo pro všechny, od vícat po oldskauty.
17. Skautské etapové hry.

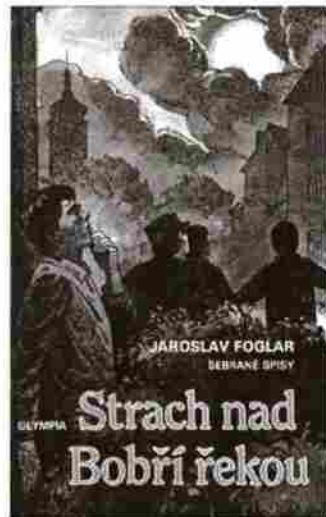
18. Skautské vycházky, výlety a výpravy.
19. Táborové ohně a skautské divadlo.
20. Výtvarné hry – o tvůrčí práci s různým materiálem, papírem, textiliem, dřevem, kovovým odpadem, hlinou, přírodními plody atd. Výjde patrně ve třech až čtyřech svazcích, mezi kterými si budete moci vybrat. Na přípravě se podílejí významní umělci-skauti. Chystáme i další tituly.

Jak vidíte, plníme slib a s vaší pomocí pozvolna uskutečňujeme program, který jsme si vytýčili: vytvořit první velkou, systematicky budovanou skautskou knihovnu. Tato knihovna má obsahovat nejdůležitější příručky ze všech oblastí skautského života, shrnout nejlepší zkušenosti našeho i světového skautského hnutí. Na Skautských pramenech se autorsky podílejí významní skautští autoři. Za všechny tu jmenujeme Václava Břicháčka, Jaroslava Foglara, Mirko Vosátka. A čerpáme z rozsáhlého díla našich „klasiků“ – Baden-Powell, A. B. Svojsíka, E. Th. Setona.

Chceme-li tento pokus zdárně dokončit, potřebujeme i vaši podporu. Především zájem o knihy, které ve Skautských pramenech vycházejí. Kdyby počet členů Čtenářského kruhu klesl pod 3500, museli bychom další vydávání zastavit – knihy by se neúměrně prodražily. Přijímáme tedy stále nové členy a těm, kteří o to mají zájem, můžeme poslat všechny dosud vyšlé knihy (svazky 1. – 7.) Ale zásoba některých knížek se ztenčila – z pětistícových nákladů zbývá posledních sto výtisků. Kdo se přihlásí za člena ČKS později, ten už asi nedostane všechny svazky a bude mít Skautské prameny neúplné, na dotisky není zatím ani pomýšlení.

Chcete-li se připojit k našemu přátelskému kruhu, pošlete na adresu Skauting, Kosmonautů 359, 460 05 Liberec korespondenční lístek s tímto textem: Hlásím se za nového člena Čtenářského kruhu a chci odebírat Skautské prameny od svazku č. ... Posílejte mi Skautské prameny v tolika a tolika výtiscích. Knihy zaplatím do měsíce po dodání. Čitelné jméno, přesnou adresu i se směrovacím číslem napište dolů.

Miloš Zapletal – ZET
redaktor Skautských pramenů

Na pultech knihkupců se objevilo Foglarovo pokračování Hochů od Bobří řeky – **Strach nad Bobří řekou**. Ze celé jeho dílo, a zvláště Hoši jsou přímo spjatí se skautingem, je snad dnes každému jasné. Rovněž tak i volné pokračování Hochů je vlastně románově zpracovanou historií 2. junáckého oddílu Praha v těžkém období protektorátu. Ale i sám román má svoji specifickou historii. Poprvé jsme si ho mohli přečíst díky dnešnímu starostovi Junáka, bratru Navrátilovi, který ho prosadil do týdenní Naše rodina na pokračování od ledna 1989. Nyní vychází podruhé v Olympii, tentokrát v souboru Sebraných spisů Jar. Foglara svazek 9.

Úsvit českého junáctví

A. B. Svojsík, náčelník zakladatel, to neměl věru lehké. Skauting u nás zavedl a vtiskl mu specifický český ráz. Napsal hlavní příručky a neustále usiloval o jeho rozvoj. Jeho skautská stezka stále nepřetržitě stoupala až ke dni jeho smrti, těsně před druhou světovou válkou.

Ani ne půl roku po Svojsíkově smrti se stal náčelníkem Dr. Rudolf Plajner. Zcela právem – prošel všemi stupni skautské výchovy a měl již hodně

Kniha právě vyšla v Junácké edici.

zkušeností práce v náčelnictvu. Jeho náčelnická stezka se však té Svojskovce vůbec nepodobá. Ihned musel doslova balancovat na ostří nože v atmosféře protektorátu. Přes velké úsilí stezka končí po roce a půl zánikem Junáka, objevuje se až v roce 1945, aby po necelých třech letech opět zmizela v rudé díře dějin. Dlouhých dvacet let trvalo, než mohl „Táta Plajner“ opět usadnout do náčelnického křesla. Leč opět nakrátko, Junák je likvidován potřetí. Je to smutný výčet, tím více, že se náš druhý velký náčelník již čtvrtého zrození našeho skautingu nedožil. Uznávaným náčelníkem Junáka byl 48 let, ale vykonávat svoji funkci mohl jen necelých 7 let! Jasným důkazem toho, že br. Plajner stále kráčet po junácké stezce, je jeho

literární práce. Vedle stovky článků a příspěvků do skautských časopisů a almanachů byl spoluautorem dvou Junáckých zpěvníků (1939, 1940), Junáckých her pro školy a oddíly (1946), publikace ČSR na Jamboree Miru (1947) a Společenských her pro mládež (1969). Sám napsal dvě ve své době důležité praktické příručky – Radosti junáckého roku (1946) a Druhý stupeň (1947). Po roce 1970 si možná mohl odpočinout a užít si v ústraní důchodu, ale on začal psát paměti. Ani ne tak svoje, jako celého našeho hnutí. Nebyl sice historik, ale jako přímý účastník mnohého dění byl k tomu činu jedním z nejpovolanějších. Během sedmácti let, které mu osud ještě dopřál, napsal patnáct studií, převážně historických. Krácel, znovu, od počátků, po již sotva znatelné Závěté junácké stezce. Připomínal známá i téměř zapomenutá fakta, leckdy se zastavil, dumal, promýšlel souvislosti a srovnával. Fakta podkládal spoustou odkazů na prameny (pro ty, kteří budou jednou kráčet po stejné stopě) a bohatými přílohami. Svě komentáře nevnucoval, prostě napsal své úvahy.

Necelé tři roky po jeho úmrtí znovu v nás rozkvetla skautská lilie. Předpokládal jsem, že rukopisy bratra náčelníka Plajnera, jistě po ABS druhé největší osobnosti našeho skautingu, budou moci opustit přítní depozitáře Památníku písemnictví, vyjdou tiskem a tak se dostanou do rukou nám všem. Místo toho se začalo diskutovat o tom, zda Rudolf Plajner ano – či ne! Měl jsem dosud jasně v paměti myšlenky, které mi probíhaly hlavou při rozloučení s ním v malé síni Strašnického krematoria. Děkoval jsem mu v duchu, že jsem mohl pít z jím vyhloubené studny, dychtivý skládání mo-

zaiky skautské historie a za pomoc v rozplétání mnoha jejích uzlíků. Jasně jsem si uvědomoval, že nás, kteří jsme měli možnost číst jeho rukopisy, je jen hrstka. Tehdy jsem jemu i sobě slíbil, že budu kráčet po stejné stezce jako on a budu se snažit rozdávat vodu poznání z jeho studny dalším žiznivým. Až v roce 1992 (škoda těch dvou let), se začala připravovat k vydání první část Závěté junácké stezky – Úsvit českého junáctví. Zjistilo se však, že přestože rukopis lektorovala řada znalců ještě za jeho života, jsou tam stále chyby. Proto proběhly další lektorské práce a dokonce tři korektury. Snahou bylo odstranit i drobné chybičky. Hledalo se zkvalitnění obrazové části, pokud možno z originálů.

Nyní máte konečně v rukou první svazek Plajnerových pamětí. Historická komise Junáka spolu s Junáckou edicí bude pokračovat ve vydávání dalších svazků, což však v současné ekonomické situaci není vůbec snadné a jednoduché. Sílu do žil těm, kteří se na dalším vydávání podílejí, vlejete svým zájmem o tento první díl a dáte nám tím do ruky ten nejdůležitější argument proti odpůrcům. A já osobně budu vědecký osudu za každý další vydávaný díl a skutečně spokojený, až vyjde ten poslední.

V. Nosek – Windy

Knihu si lze objednat na adrese:
Junácká edice, Senovážné nám. 24
116 47 Praha 1

Cena 72 Kč + poštovné = 87 Kč.

Objednací lístek byl otištěn v přílohách Skautingu č. 1 a Skauta – Junáka č. 6.

OTEVÍRÁME ARCHÍVY

Ve Státním ústředním archivu se dochoval značně obsáhlý zápis ze schůze pracovníků moravských Lesních škol ze dne 9.11.1947 v Brně. Zápis ozřejmuje atmosféru diskuse o politické orientaci činnosti junácké organizace na Moravě a v Brně zvlášť. Podle pečlivě zpracovaného zápisu bylo porady přítomno celkem 28 činovníků včetně zástupce ústředí br. Cyvína. Doslovný text zápisu je následující:

„Závěrem schůze se hlásí ke slovu ještě br. Škaroupka. Prohlašuje, že má dojem, a také prý se to na Moravě vykládá, že v ZJR vládne klika několika lidí. Tato klika se projevuje rovněž na dnešní schůzi. Br. Hanzelka doplňuje v tom smyslu, že br. Škaroupka míní "kliku" politickou.

Diskuse o „politické klice“ nabývá širšího rozměru a je vedena velmi živě. Celkem z této diskuse vyplývá, že někteří bratři skutečně mají takový dojem, jako že ve vedení ZJR jakási klika existuje a že k ní náleží určití bratři. Bylo konstatováno, že politická příslušnost k stranám je u našich bratří samozřejmá a žádný z nich ji nezapírá. Tito bratři pracují podle vlastního prohlášení v ZJR a v jiných funkcích jako Junáci, nikoliv jako přísl. stran, resp. strany. Bylo vytýkáno, zejména br. Škaroupkou, že někteří bratři pracují především pro stranu a dávají přednost jejím zájmům před zájmy Junáka. Br. Ing. Štefan odpověděl, že prosí, aby taková jednání byla prokázána. Aby bylo prokázáno, že bratři, kteří jsou takto obviněni, skutečně své junácké práce vykonávají špatně.

Br. Hanzelka prohlásil, že taková klika existuje a on se hlásí ke spolupráci s ní. Je to klika pracovní, klika práce a společného přesvědčení, která vyrostla během posledních třiceti let. Br. Zajíček poznamenal, že prý mu sdělil br. Štursa, že v ZJR existuje komunistická klika, která prý však záhy bude smetena. Br. Škaroupka trvá na tom, že politická klika existuje a že by

bratři neměli stavět zájmy strany před ideály skautské. Br. Stopka prohlašuje, že je jedním z nejstarších pracovníků skautských na Brněnsku a že přes nesprávná obvinění proti němu vznesená nepřestane pracovat junácky.

Diskuse, která měla velmi bouřlivý průběh, skončila k 16 hod., když ještě se vyskytl hlas, že taková klika je v Junáku také jinde, např. prý u katolických bratří, kteří různými materiálními výhodami lákají chlapce k sobě na OLŠ. Katoličtí bratři se ostře ohradili proti takovému obvinění. Bratři, kteří byli označeni jako členové „kliky“ se proti vzneseným obviněním ohradili potud, že žádali, aby jim bylo nějaké nečestné jednání dokázáno. Jinak prohlásili, že diskusi v tomto směru vítají a že jsou přesvědčeni, že takové vyjasnění situace je pro všechny přítomné velmi prospěšné.

K obdobným diskusím však docházelo i v dalších organizačních složkách. V zápisu z jednání zemského náčelnictva v Praze ze dne 12.12. 1947, který se dochoval také ve Státním ústředním archivu, je např. uvedeno:

„Na to z podnětu br. Skřivana se vyvinula obsáhlá debata na námět, že v ústředí Junáka není pravý junácký duch a že se tam vytváří ovzduší osobního nepřátelství a činovníci se neposuzují podle své práce, nýbrž podle toho, do které politické strany se hlásí. Věci se neposuzují podle jejich kvality, ale podle toho, které osoby je dělají. Br. Skřivan odmítá tyto způsoby a dále se zmíňuje o časopisu Plameny, které je ukazatelem toho, že není vše v pořádku, protože kdyby bylo možno dosíci nápravy normálním způsobem, nevolili by ti, kdož v některých věcech nápravu požadují, postup ten, že vydávají vlastní časopis. Protože však není dnes možno si stěžovat patrně přímo, ukazuje se nespokojenost touto cestou. Dále upozorňuje br. Skřivan na řevnivost činovníků a činovnic ve vyšších jednotkách. K debatě se připojili br. Němec, dr. Chyský, Němeček, Skalník. Usneseno, že br. náčelník v ústředí Junáka bude obsah dnešní debaty tlumočit.“

Připravil František Morkes

„BUDOU ŽÍT!“ a „SOS SARAJEVO“

(aneb znovu na podporu obětí války v bývalé Jugoslávii)

Skupina pro humanitární akce a programy (SHAP) se na vás znovu obrací s výzvou o pomoc obětem války v bývalé Jugoslávii. Tentokrát nepůjde o samostatnou skautskou akci (jakou byla akce „Zachraňme životy příštích skautů!“ koncem minulého roku), ale připojujeme se ke dvěma humanitárním akcím, které pořádá někdo jiný.

První z nich je celostátní humanitární akce „SOS SARAJEVO“, kterou pořádá Centrum nezávislé žurnalistiky, Nadace Lidových novin, Český rozhlas a Česká televize. Cílem sbírky je shromáždit v krátkém čase životně důležitý materiál (potravinu, léky, deky, spacáky, zápalky, zapalovače, svíčky, tuhý líh, mýdlo, hygienické potřeby, prášky na praní, sešity, tužky, křídly, vlnu na pletení, přibory, nože a hliníkové nádoby) a finanční obnos potřebný k vypravení letadla přímo do Sarajeva. Akce „SOS SARAJEVO“ vyvrcholí kampaní **ve sdělovacích prostředcích ve dnech 18. – 22. října**, kdy bude oslovena široká veřejnost. **Sledujte proto pozorně sdělovací prostředky a spojte se s organizátory akce v místě vašeho působení a nabídněte pomoc svých oddílů.** Někde bude asi zájem na účasti skautů při veřejných sbírkách, někde půjde o roznášení informačních letáků, jinde třeba o pořadatelskou službu. Dohodněte se podle svých schopností a možností.

Druhou akcí, do které se zapojujeme, je akce České katolické charity „Budou žít!“. O této aktivitě České katolické charity jste se asi již dozvěděli ze sdělovacích prostředků, neboť **akce začala již 16. září. Bude ale pokračovat až do konce roku** a to je příležitost pro nás – skauty, abychom se také zapojili.

Celá akce je zaměřena na ty nejmenší – kojence a ještě nenarozené děti – a jejich maminky. Ve válkou postižených oblastech Chorvatska a Bosny a Hercegoviny nejsou k sehnání základní kojenecké potřeby, anebo jsou tak drahé, že si je běžný občan nemůže koupit. Kupříkladu za 15 plen je zapotřebí dát celý průměrný měsíční příjem!

Proto pořádá Česká katolická charita sbírku těchto potřeb pro kojence:

- použité pleny (vyprané a vyžehlené)
- kojenecké věci (vyprané a vyžehlené)
- kočárky
- dětské postýlky

SHAP vyzývá všechny skautské oddíly: Pomozte České katolické charitě ve shromažďování vybavení. Rozprostřete síť v okruhu svých známých, objedňte domácnosti v místě svých kluboven, obraťte se na všechny dobré lidi. Vysvětlíte jim, jak situace v bývalé Jugoslávii vypadá a požádají je o staré kojenecké věci, které možná mají doma a až tak nutné je nepotřebují. Přesvědčte je,

že nádoby se dá utírat i něčím jiným, než starou plenou a že malé děti v Chorvatsku nebo v Bosně ji potřebují více. Shromážděte co nejvíce kvalitního (!) materiálů, dobře ho zabalte a předejte České katolické charitě, která zajistí jeho dopravu do postižených oblastí. Buď se můžete obrátit na kteroukoliv farní, oblastní nebo diecézní charitu a dohodnout s nimi další postup, nebo udělat následující:

1) Dobře věci zabalte podle pokynů, které jsme uveřejnili ve Skautingu č. 2 v minulém roce ve zvláštní příloze věnované akci „Zachraňme životy příštích skautů!“.

2) Z věcí vytvořte poštovní balíky, nejlépe o váze těsně pod 15 kg (to je maximum, které je pošta ochotna dopravit) a pošlete poštu na adresu:

**Česká katolická charita – ústředí
Vladislavova 12**

111 37 PRAHA 1

Akce „Budou žít!“

3) Na poštovné v oddělech jistě snadno vyberete, tak velká částka to zase nebude. Také místo pošty můžete balíky doručit osobně (to je výhodné zejména pro pražské oddíly). Bude vhodné se v takovém případě s Charitou dohodnout předem telefonicky (02/ 24220599).

Důležité upozornění: Česká katolická charita nemá k dispozici velké skladovací prostory a nemůže proto sesbíraný materiál na ústředí dlouho skladovat. Proto pošlete balíky tak, aby na ústředí Charity dorazily zhruba **16. v daném měsíci** – tedy buď 16.10., 16.11. nebo konečně 16.12. K těmto datům bude Charita připravovat mimořádné vagóny na dopravu materiálů.

Pevně věříme, že se skautské oddíly zapojí v míře co největší: času na to zbývá ještě dost. **Jen se, prosím, snažte dodržovat výše uvedené pokyny co nejpřísněji.** Z vlastní zkušenosti víme, že při tak rozsáhlých akcích každá improvizace (byť dobře míněná a vedená dobrou vůlí) může organizátorům těžce zkomplikovat situaci.

Závěrem vás prosíme: **informujte nás o všech humanitárních akcích a programech, které pořádáte, nebo do kterých se zapojujete.** Napište nám na adresu ústředí nebo zatelefonojte na pražské číslo 24 21 48 25 – Iva Macková. Budeme se snažit shromažďovat náměty a použít je v připravované publikaci.

Iva Macková a Tomáš Řehák – Špalek

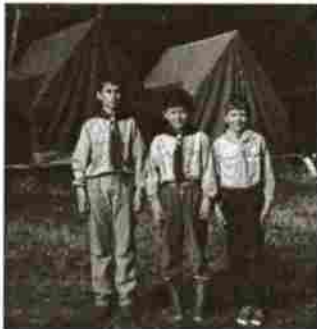
Z UPRCHLICKÝCH TÁBORŮ NA TÁBORY SKAUTSKÉ

O letošních prázdninách se zúčastnilo třicet dětí z uprchlických táborů na našem území osmi skautských táborů. Zájem z naší strany byl mnohonásobně větší.

Iva Macková

Obavy, jak se chlapcům z daleké Bosny bude mezi námi líbit, jestli se domluvíme, jestli jim bude chutnat naše jídlo a jak to všechno dopadne – byly úplně zbytečné.

Cokoli se v táboře dělo, všeho se zúčastňovali s chutí se něco naučit

a nezůstat pozadu za našimi dětmi. Nejstarší, třináctiletý Nisvet, který nikdy nepřišel se skauty do styku, se během půl dne naučil nováčkovské uzly tak, že se umístil mezi prvními v táborové soutěži O mistra uzlování. O rok mladší Jusuf se zas naučil ovládat dlouhý bič s bravurou honáka dobytka z Divokého západu. I nejmladší devítiletý Emír pochytil leccos z dovedností našich junáků. Ani se jim nakonec nechtělo zpět do Stráže pod Ralskem, kde mají dočasně bydliště...

Vienna

Republikové kolo SVOJSÍKOVA ZÁVODU uspořádala letos liberecká ORJ, 25. 9. v Lidových sadech v Liberci. Závodilo 15 chlapčáků a 15 divčáků hlídek. Veliteli závodů byli sestra L. Štrofová a bratr K. Švehla, hlavními rozhodčími ses. náčelní Pešková a br. náčelník Hájek. Na prvních místech se umístili 53. oddíl skautek z Plzně a 5. oddíl skautů z Ostravy. Ostravští se tak stali pořadateli dalšího Svojsíkova závodu.

Závěrečný slavnostní oheň byl záhy ukončen průtrží mračen, což ale zdražilo akce nijak neškodilo. Výsledková listina závodu je otištěna v příloze Junák hlásí.

Závod napříč Prahou – Přes tři jezy a Memoriál Hugo Sedláčka uspořádal 11. září na Vltavě Hlavní kapitanát vodních skautů. Zúčastnilo se jej na 400 účastníků a 100 lodí, psaly o tom několikery noviny.

Přes sliby Povodí Vltava nestačilo zprůjezdnit propust na Štvanici, takže se nad Karlovým mostem čtyři lodě udělaly. Díky záchranným lodím a radiovému spojení po celé délce trati, které zajistila radiostanice ústředí OKSCT, vše dobře dopadlo. Výsledkovou listinu vítězů závodu najdete v JH v tomto čísle.

Jsem vedoucím harcerů a chtěl bych navázat kontakt s vůdcem skautského oddílu u vás. Je mi 23 let a zajímám se o historii, sbírám poštovní známky a odznaky se skautskou tematikou. Czuwaj!

Andrzej Brzózka,,
ul. Grunwaldzka 11 m. 37,
18-300 Zambrów, Polska

ALMANACH

SLATIŇANSKÝCH

JUNÁKŮ A SKAUTEK

14. srpna se sešli bývalí členové našeho 92. oddílu, který působil od svého počátku v Brně – Horních Heršpících, k slavnostnímu táboráku na oslavu třiceti let činnosti. Byl vydán sborník „Můj oddíl“ a dva odznaky. Jeden z nich byl členský (se zelenou páskou), druhý nabízející sběratelům za cenu 18 Kč a poštovné na adresu: Jaroslav Čáp, Kširova 182, 619 00 Brno.

Almanach, vydaný u příležitosti šedesátiletého výročí vzniku skautingu ve Slatiňanech si můžete objednat za 10 Kč + poštovné na adresu:

Jan Korběl,
Walkerova 642, 538 21 Slatiňany

Výstavu Skauti 93 uspořádaly ve dnech 4. – 18. 10. 138. dívčí a 138. chlapčeský oddíl 7. střediska Blaník v Praze ve fotoatelieri Kříž, Zborovská 21, Praha 5.

Vodácká lesní pošetlé

Od 14. do 22. srpna patřila zátoka Laviček opět vodním skautům. Sedmadcet lesoškoláků a lesoškoláček včetně dvou harcerů zde pod vedením Aliho Pučalika a Pišty Hlásné vyplouvalo do vln Dalešické přehrady, plachtilo, surfovalo, zachraňovalo tonoucí (pod odborným dozorem VZS Třebíče), naslouchalo přednáškám Jacka Hájka, Grizyho Vosátky, Ivy Mackové, Jiřího Zámečnicka, Vezíra či

Harryho, jindy užívalo s Přemyslem Hauserem, stavělo pramice s Oskarem, balistu s Mirčou, peko chleba, dobývalo Guadalcana, recyklovalo papír a psalo noviny, prolézalo pavučinou, rozsvěčovalo majáky na útesech a vůbec nejvíce se vyřádilo při dramatických hrách režiséra Jaroslava Dejla. Na vydaný týden na Lavičkách navazuje 8. – 10. října víkend na Březové nedáloko Třebíče, kde bude 6. VLŠ dokončena. jež

V obci Gbelce nedaleko Nových Zámek byl koncem juna založen nový skautský oddíl z 14 chlapců a 10 dívek. Zakladatelem je oldskaut z doby první republiky Albert Žitva – Dřný šíp. Oddíl pomenovali po padlém příslušníku 311. československé bombardovací perute RAF Jánovi Birčákov, který pocházel z ich obce, bolostrelený a zahynul při bombardování predmestia Budapešti. Našli u neho skautskú legitimáciu a bronzovú fialu, ktorú odovzdali rodine. Tieto vzácne pamiatky spolu s fotografiou daroval novozaloženému oddílu dosiaľ žijúci 82-ročný brat Štefan Birčák. Pepča

Dne 18. září probíhal ve Strakonickém oblastním sraz Heydukovic oblasti, v jehož rámci byly uspořádány různé soutěže, návštěvy skautské výstavy v muzeu a nových kluboven, účast na mši, společný táborák atd.

Protože znám potíže, se kterými se mnohé skautské oddíly potýkají při získávání tábořišť, nabízím k pronájmu tábořiště 2 500 m² v krásném prostředí Slanického jezu na řece Otavě i vhodné k vodáckému výcviku. Možno vybudovat i stálou táborovou základnu. Pitná voda a potraviny jsou snadno dostupné. Účtuji nízkou cenu 5 Kč za stan a den.

Informace na tel: 24563

Karel Marík, Radomyská 101,
386 01 Strakonice I

Poutniku

každý kdo kolem prochází
na chvíli zastav své kroky
a skloň hlavu

v krátkém vzpomnutí

na přátele a bratry

kteří věrní svému slibu

byli připraveni

proti krutosti a zlobě

chránit odkaz otců svých a dědů

Na paměť zástupů bezejmenných

ulož i Ty svůj kámen

na mohyly důků za náš nový den.

II. Setkání skautů u mohly Eliáš
proběhlo v sobotu 25. září 1993

Ve velmi dobře prosperuje Zvaz skautov maďarskej národnosti na Slovensku. Založený byl v roku 1990 a do dnešného dňa má už cez 6 000 skautov a skautiek, z ktorých polovina zložila skautskú príslahu (sľub).

Zvaz má aj 34 oddielov založených na kresťanských zásadách. Posledný 35. oddiel bol založený po prázdninách v obci Marcelová. Slávnosti spojené s bohoslužbou sa zúčastnili oddiely zo susedných obcí a miest.

Mirové snahy WAGGGS – Mezinárodní organizace skautek

Po celou dobu své existence usiluje WAGGGS o mír mezi národy a o tvorbu programů, které přispívají k porozumění mezi lidmi. Sdružuje dnes 8,5 mil. mladých dívek a žen z celého světa. Členské země WAGGGS přispívají k těmto iniciativám vlastními programy dle svých sil a možností. V roce 1993 byly zatím realizovány tyto iniciativy:

Švédsko: pořádání mírových akcí, vydávání a rozšiřování pohlednic s tematikou světového míru;

Jižní Afrika: Mírová zeď – pestré a velké nápisy, které propagují mír a vanují před každým násilím;

Německo: pomáhá obnovit domovy lidí v Peru, které byly zničeny v občanské válce;

Irsko: mezinárodní koncert, 400 skautek rozesílalo pohlednice s mírovou iniciativou do celého světa;

Bahrain: u příležitosti oslav 22. února uspořádaly skautky finanční sbírku – 5 000 USD bylo rozděleno mezi UNICEF a skautky v Keni;

Korea: rozšiřování odznaků s mírovou tematikou;

Portugalsko: finanční pomoc Bosně;

Chile: včlenění 150 dětí vrátivších se emigrantů do skautského hnutí;

Česká republika: Pomoc bývalé Jugoslávii. Ve spolupráci s Českým červeným křížem pomáhají čeští skauti lidem v bývalé Jugoslávii, hlavně dětem. Uspořádali finanční sbírku, z níž zakoupili potraviny a léky, a sbírku šatů, obuvi a hraček. Tato pomoc byla za účasti skautů dopravena dvěma kamióny do města Vinkovci nedaleko Vukovaru pro obyvatele Chorvatska.

Přeloženo z Informačních zpráv WAGGGS z 20. 9. 1993, kráceno

V dílech 5. a 6. juna 1993 sa zišli už po 26-krát bývalí členovia 1. oddielu skautov v Čadci na každoročnom Jamboree – Hubočka 93. Tentokrát sa tu stretlo 13 dospelých bývalých skautov a 7 ich potomkov zo Slovenska, Česka i USA. Iniciátorom každoročných stretnutí bol terajší vodca Miroslav Golis – Biely Orol spoločne s posledným, dnes už nežijúcim skautským vodcom v Čadci Lajkom Foksom a ďalšími priateľmi.

Na skautskej osade Hubočka sme privítali tiež zástupcu Náčelníctva Slovenského Skautingu za Kmeň dospelých Emila Golisa – Havranu. Nevaníli sme iba guláš, i keď ten zaslúžil uznanie najvyššie, ale hlavne sme spomínali na skautskú mladosť, dopĺňovali sme kroniku oddielu ako i históriu skautingu v Čadci. Deti mali samostatný program – stavba stanu, ohniska, hry v prírode a podobne.

Vážení bratia Old Skauti! Nie je to príklad hodný nasledovania, či typ pre aktivizáciu práce Kmeňa dospelých? Havran

J sme začínajúci redakcie skautského časopisu SKAPO ze strediska Lužan Vansdorf. Bohužel však nemáme technické vybavení a zvlášť aktuálne nám chýbi psací stroj. Neviete o niekom, kto by daroval či za levný peníz odprodal jakýkoľvek starší fungujúci psací stroj? Děkujeme.

Petr Kajnar, Karlova 2644,
407 48 Varnsdorf VI

Bohatě ilustrovaný kalendář kalendář si zájemci mohou objednat za 10 Kč + poštovné u střediska Junáka „Parkán“, 588 13 Polná.

SKAUTING 2